

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลตำบลอุโมงค์
ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2554 – 2558)

งานวิชาการและแผนงาน เทศบาลตำบลอุโมงค์
เลขที่ 234 หมู่ 5 ตำบลอุโมงค์ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
โทรศัพท์ / โทรสาร 0 - 5398 - 3234 ต่อ 103
www.umongcity.org

คำนำ

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลระยะห้าปี (พ.ศ. 2554 – 2558) ฉบับนี้ ยังคงวิสัยทัศน์ และยุทธศาสตร์การพัฒนาเหมือนเดิม จากการได้จัดกระบวนการประชุมทบทวนวิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย เช่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผน และผู้แทนกลุ่ม องค์กร ภาคี ชุมชน ได้มีการระดมความคิดเห็นว่า วิสัยทัศน์ “อุโมงค์เมืองสุภาพดี ทุกภาคีมีส่วนร่วม ศูนย์รวมแห่งภูมิปัญญา ” ยังคงต้องกำหนดไว้เช่นเดิม โดยเป็นการมองไปข้างหน้าอย่างมีเป้าหมาย เนื่องจากยังมีเป้าหมายที่เน้นด้านสุภาพ การมีส่วนร่วม และอัตลักษณ์ของท้องถิ่น โดยเฉพาะภูมิปัญญาของท้องถิ่น นอกจากนี้เทศบาล ยังได้กำหนดแนวทางการพัฒนาด้านดำเนินงานตามแนวพระราชดำริปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง น้อมนำมาปรับใช้ขยายผลในพื้นที่ดำเนินการของเทศบาล คือศูนย์เรียนรู้ชุมชนตามแนวพระราชดำริปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลอุโมงค์ พื้นที่ 45 ไร่ พร้อมทั้งขยายเครือข่ายสู่ชุมชน โครงการสายใยรักแห่งครอบครัวด้วย

กล่าวได้ว่า แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาฉบับนี้ สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นและการพัฒนาประเทศโดยส่วนรวม ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) วิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด นโยบายของผู้ว่าราชการจังหวัด และเหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงของสังคม การเมือง เศรษฐกิจของประเทศด้วย และขณะนี้ อยู่ระหว่างจัดทำร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 – 2559) ซึ่งจะได้นำมาทบทวนปรับปรุงแก้ไขแผนยุทธศาสตร์ต่อไป

หวังว่า วิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การพัฒนาที่กำหนดไว้ในระยะ 5 ปีต่อไปจะเป็นเป้าหมายของท้องถิ่นที่จะได้มีการขับเคลื่อนไปพร้อมกัน ทั้งนี้ จะได้เผยแพร่วิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์การพัฒนา

เทศบาลตำบลอุโมงค์ ขอขอบคุณทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการจัดทำปรับปรุงทบทวนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาห้าปี (พ.ศ. 2554 – 2558) ได้แก่คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผน กลุ่ม องค์กร ภาคีต่าง ๆ และชุมชน ที่มีส่วนร่วมในการเสนอแนะ ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเทศบาล และหวังว่าแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาฉบับนี้ คงเป็นประโยชน์ต่อการมององค์กร เทศบาลและประชาชนสามารถเข้าใจเป้าหมายร่วมกัน และสามารถขับเคลื่อนให้บรรลุวิสัยทัศน์ในอนาคตร่วมกันต่อไป

(นายชวิน คำบุญเรือง)

นายกเทศมนตรีตำบลอุโมงค์

บทที่ 1

บทนำ

1.1 แนวความคิดการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่กำหนดยุทธศาสตร์ และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนา เศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงเป็นกระบวนการกำหนดทิศทางในอนาคตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดสภาพการณ์ที่ต้องการบรรลุและแนวทางในการบรรลุบนพื้นฐานของการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้านและเป็นระบบ ทั้งนี้ จะต้องสอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น และปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นด้วย

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ดีจะต้องอยู่บนพื้นฐานของการรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้านและเป็นระบบ ทั้งนี้ เพื่อให้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำไปสู่การแก้ปัญหาและสนองตอบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง

การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจึงไม่ควรมองรอบด้านแต่เพียงเขตพื้นที่การปกครองของตนเองเท่านั้น แต่ต้องมองให้กว้างออกไปครอบคลุมพื้นที่อื่นด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้การวางแผนยุทธศาสตร์พัฒนามีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลในการรับมือกับสถานการณ์หรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นตามมาจากเขตพื้นที่เหล่านั้นอย่างรู้เท่าทันจนทำให้สามารถใช้ประโยชน์จากสถานการณ์ได้อย่างเต็มที่หรือหาหนทางในการป้องกันอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นได้

การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน ซึ่งประกอบด้วย 8 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) การรวบรวมข้อมูลและปัญหาสำคัญ
- 2) การวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนาของท้องถิ่น ในปัจจุบัน และกำหนดประเด็นในการพัฒนา
- 3) การกำหนดวิสัยทัศน์และภารกิจหลักการพัฒนาท้องถิ่น
- 4) การกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- 5) การกำหนดวัตถุประสงค์การพัฒนาท้องถิ่น
- 6) การกำหนดยุทธศาสตร์และบูรณาการแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น
- 7) การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาท้องถิ่น
- 8) การอนุมัติและประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

สำหรับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำและประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2546 ซึ่งได้กำหนดให้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเป็นหนึ่งในสองประเภทของแผน

“แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา” หมายความว่า แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจและจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนาอำเภอ (ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำและประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2546, ข้อ 4)

1.2 ขั้นตอนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ข้อ 16 กำหนดการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาให้ดำเนินการตามระเบียบนี้ โดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

(1) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องเพื่อแจ้งแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น รับทราบปัญหา ความต้องการ ประเด็นการพัฒนาและประเด็นที่เกี่ยวข้องตลอดจนความช่วยเหลือทางวิชาการ และแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อนำมากำหนดแนวทางการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยให้นำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่าง ๆ และข้อมูลในแผนชุมชนมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

(2) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น รวบรวมแนวทางและข้อมูล นำมาวิเคราะห์เพื่อจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

(3) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

(4) ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณานุมัติร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

นอกจากนี้ ในทางปฏิบัติจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ลำดับขั้นตอนที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูลและปัญหาสำคัญ

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์พัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีการรวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลข่าวสารให้ครบถ้วน ทันสมัย ได้แก่ ข้อมูลเบื้องต้นในด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม ฯลฯ โดยข้อมูลควรแสดงแนวโน้มที่เปลี่ยนแปลงไป แสดงค่าเฉลี่ยร้อยละ และการวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนการให้ความเห็น ซึ่งข้อมูลที่ควรจัดทำ ได้แก่ ข้อมูลประชากร อาชีพและรายได้ สุขภาพ การศึกษา ทรัพยากร การคมนาคมขนส่ง การพาณิชย์ การลงทุน อุตสาหกรรม และข้อมูลอื่น ๆ เป็นต้น

2. การรวบรวมปัญหาสำคัญของท้องถิ่น

ข้อมูลปัญหาสำคัญของท้องถิ่นจะช่วยให้ในการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อแก้ไขปัญหาดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงควรรวบรวมปัญหาสำคัญไว้ โดยให้นำแผนของชุมชนมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานการณ์พัฒนาของท้องถิ่นในปัจจุบัน

เป็นการประเมินโดยวิเคราะห์ถึงโอกาส และภาวะคุกคามหรือข้อจำกัด อันเป็นสภาวะแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อการพัฒนาด้านต่าง ๆ ของท้องถิ่น รวมทั้งการวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็งของท้องถิ่น อันเป็นสภาวะแวดล้อมภายในท้องถิ่น ซึ่งทั้งหมดเป็นการประเมินสถานการณ์พัฒนาของท้องถิ่นในปัจจุบัน ฯลฯ

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดวิสัยทัศน์และภารกิจหลักการพัฒนาท้องถิ่น

1. การกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่น

วิสัยทัศน์ หมายถึง เป็นถ้อยแถลงที่ระบุถึงสภาพการณ์ในอนาคตซึ่งเป็น "จุดหมาย" ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตข้างหน้า เพราะเราเชื่อว่า หากสถานการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้น แล้วจะส่งผลให้เกิดคุณค่าหรือค่านิยมบางประการที่เราเชิดถือ การกำหนดวิสัยทัศน์จึงเป็นการตอบคำถามว่า "ท้องถิ่นต้องการอะไรในอนาคต"

2. การกำหนดภารกิจหลัก หรือพันธกิจในการพัฒนาท้องถิ่น

เป็นการกำหนดสิ่งที่ท้องถิ่นจะต้องทำ โดยจะเกิดขึ้นหลังจากที่ทราบว่าการพัฒนาท้องถิ่นต้องการอะไร เป็นอะไร

ในอนาคตและจะเป็นไปได้เมื่อผลการวิเคราะห์ศักยภาพและการประเมินสภาพการพัฒนาท้องถิ่นในปัจจุบันปรากฏ สนวกกับประวัติศาสตร์ของท้องถิ่นและความต้องการ/ความคาดหวังของทุกฝ่ายในท้องถิ่น

ภารกิจหลัก เป็นข้อความหรือถ้อยแถลงที่แสดงถึงลักษณะหรือขอบข่ายในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวกับลักษณะการบริหารและการจัดบริการสาธารณะ รวมทั้งแนวคิดเกี่ยวกับองค์กรหรือภาพลักษณ์ที่ต้องการนำเสนอและปณิธานหรือปรัชญาในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นขอบเขตของบทบาทหน้าที่หลักหรือขอบเขตของกิจกรรมที่มุ่งเน้นเป็นพิเศษที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้

ขั้นตอนที่ 4 การกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน หมายถึง ขอบเขตหรือประเภทของกิจกรรมที่ควรค่าแก่การดำเนินงานทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และภารกิจหลักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ควรมีลักษณะดังนี้

1. ต้องระบุถึงขอบเขตหรือประเภทกิจกรรมที่สนับสนุนและนำไปสู่ภารกิจหลักและบรรลุวิสัยทัศน์ได้อย่างครอบคลุมรอบด้าน

2. มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ

การกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นการกำหนดขอบเขตหรือประเภทของกิจกรรมที่ควรค่าแก่การดำเนินการทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และองค์กร ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้จะสนับสนุนหรือนำไปสู่การบรรลุภารกิจหลักและวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้

ขั้นตอนที่ 5 การกำหนดวัตถุประสงค์การพัฒนาท้องถิ่น

เป็นการกำหนดผลสำเร็จที่ต้องการ โดยดำเนินการหลังจากที่ทราบภารกิจหลักที่ท้องถิ่นจะต้องทำแล้ว การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์จะต้องกำหนดวัตถุประสงค์หรือทิศทางโดยรวมของท้องถิ่นเพื่อนำท้องถิ่นไปให้บรรลุความต้องการที่จะเป็นในอนาคต ซึ่งวัตถุประสงค์สามารถจำแนกได้เป็น 2 ส่วน คือ 1. วัตถุประสงค์โดยรวมของท้องถิ่น และ 2. วัตถุประสงค์เฉพาะส่วน/เฉพาะเรื่อง

ขั้นตอนที่ 6 การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนา

การกำหนดแนวทางการพัฒนาของท้องถิ่นซึ่งยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นหมายถึง แนวคิดหรือวิธีการที่แยกคายอันบ่งบอกถึงลักษณะการเคลื่อนไหวขององค์กรว่าจะก้าวไปสู่เป้าหมายที่ต้องการในอนาคตได้อย่างไร อันเป็นการตอบคำถามว่า “ท้องถิ่นจะไปถึงจุดหมายที่ต้องการได้อย่างไร”

ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นจึงเป็นกรอบชี้นำหรือส่วนหัวกระบวนของชุดแผนงาน ซึ่งเป็นการกำหนดวิธีการหรือขั้นตอนที่ท้องถิ่นเลือกที่จะปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ทั้งวัตถุประสงค์รวมและวัตถุประสงค์เฉพาะส่วน และเมื่อได้บรรลุวัตถุประสงค์รวมแล้ว หมายความว่ายอมบรรลุถึงภารกิจหลักที่ต้องการด้วย

ขั้นตอนที่ 7 การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาท้องถิ่น

เป็นการกำหนดปริมาณหรือจำนวนสิ่งที่ต้องการให้บรรลุในแต่ละแนวทางการพัฒนา ภายในเวลาที่กำหนด จึงมีความเฉพาะเจาะจงในผลที่คาดว่าจะได้รับในเชิงปริมาณตามช่วงเวลาต่าง ๆ ของกระบวนการดำเนินงาน เป้าหมายที่สมควรมีองค์ประกอบดังนี้

- 1) เงื่อนไข ความสำเร็จว่าต้องการทำอะไรให้บรรลุผลเมื่อไหร่
- 2) ปริมาณที่ต้องการจะให้เกิดขึ้นในจำนวนเท่าไร

- 3) คุณภาพ เป็นสภาพที่พึงปรารถนา
- 4) สถานที่เป็นการระบุถึงเขตพื้นที่ครอบคลุมที่ต้องการ
- 5) มีความเป็นไปได้ในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จริง
- 6) ควรเป็นข้อความที่แสดงผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นภายหลังโครงการสิ้นสุด
- 7) กรณีที่มีเป้าหมายมากกว่าหนึ่งเป้าหมาย ควรจัดลำดับความสำคัญหรือความเร่งด่วนไว้

ขั้นตอนที่ 8 การอนุมัติและประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

เมื่อได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่ 1 - 8 แล้ว มาจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามเค้าโครงที่กำหนด โดยคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และนำร่างแผนฯเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อพิจารณาก่อนเสนอต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยต่อไป

1.3 ความสำคัญในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น

เทศบาลตำบลอุโมงค์ เป็นท้องถิ่นที่ก้าวสู่ช่วงของการพัฒนาระยะ 6 - 7 ที่ผ่านมานับว่าประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก จากการที่ได้ตั้งหมำยในการพัฒนาเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมาย และสามารถบรรลุเป้าหมาย เช่น ได้รับรางวัลธรรมาภิบาล รางวัลพระปกเกล้าทองคำ ได้รับการรับรองมาตรฐานการบริหารจัดการด้านพลังงานตามมาตรฐานสากล หรือ ISO 14001 เป็นต้น และได้รับรางวัลต่าง ๆ เช่น เมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน ระดับประเทศ เทศบาลขนาดกลาง ประจำปี 2551 ถ้วยรางวัลพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนฯ ราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ถ้วยพระราชทานลดเมืองร้อนด้วยมือเรา เป็นต้น จึงได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 การเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ตลอดจนนโยบายของรัฐบาล

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 นั้น จึงมีความสำคัญอย่างมากในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในยุคปัจจุบัน เนื่องจากยุทธศาสตร์พัฒนาท้องถิ่น เป็นแนวคิดหรือวิธีการที่บ่งบอกถึงลักษณะการเคลื่อนไหวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าจะก้าวไปสู่เป้าหมายที่ต้องการในอนาคตได้อย่างไร หรือเป็นการตอบคำถามว่าจะบรรลุวิสัยทัศน์ขององค์กรได้อย่างไร

บทที่ 2

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.1 สภาพทั่วไปของจังหวัดลำพูนและเทศบาลตำบลอุโมงค์

1. ประวัติความเป็นมาของจังหวัดลำพูน

คำขวัญจังหวัดลำพูน

“พระธาตุเด่น พระรอดขลัง ลำไยดัง กระเทียมดี ประเพณีงาม จามเทวีศรีหริภุญไชย ”

ความเป็นมาจังหวัดลำพูน

จังหวัดลำพูน เดิมชื่อเมืองหริภุญไชย เป็นเมืองโบราณเก่าแก่ที่สุดในจังหวัดภาคเหนือ มีอายุประมาณ 1,344 ปี ตามพงศาวดาร โยนกเล่าสืบต่อกันถึงการสร้างเมืองหริภุญไชย โดยฤาษีวาสุเทพเป็นผู้เกณฑ์พวกเม็งคนตรหรือเชื้อชาติมอญมาสร้างเมืองนี้ขึ้น ในพื้นที่ระหว่างแม่น้ำสองสายคือแม่น้ำกวงและแม่น้ำปิง เมื่อสร้างเสร็จ ได้ส่งทูตไปเชิญราชคฤษณ์ศรีเมืองละโว้ พระนาม “จามเทวี” มาเป็นปฐมกษัตริย์ปกครองเมืองหริภุญไชย สืบราชวงศ์กษัตริย์ต่อมาหลายพระองค์ จนกระทั่งถึงสมัยพระยาธิบยา จึงได้เสียดการปกครองให้แก่พ่อขุนเม็งรายมหาราช ผู้รวบรวมแคว้นทางเหนือเข้าเป็นอาณาจักรล้านนา เมืองลำพูนถึงแม้ว่าจะตกอยู่ภายใต้การปกครองของอาณาจักรล้านนา แต่ก็ได้เป็นผู้ถ่ายทอดมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมให้แก่ผู้ที่เข้ามาปกครอง เมืองลำพูนจึงยังคงความสำคัญในทางศิลปะและวัฒนธรรมของอาณาจักรล้านนา จนกระทั่งสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช เมืองลำพูนจึงได้เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทย มีผู้ครองนครสืบต่อกันมาจนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ต่อมาภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 เมื่อเจ้าผู้ครองนครองค์สุดท้ายคือ พลตรีเจ้าจักรคำ ขจรศักดิ์ ถึงแก่พิราลัย เมืองลำพูนจึงเปลี่ยนเป็นจังหวัด มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ปกครองสืบมาจนกระทั่งถึงปัจจุบัน

ขนาดและที่ตั้ง

จังหวัดลำพูนตั้งอยู่ทางภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ซึ่งเป็นกลุ่มพื้นที่ที่มีศักยภาพที่สามารถจะใช้เป็นศูนย์กลางความเจริญของพื้นที่ที่ล้อมรอบเศรษฐกิจในอนาคต โดยตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 18 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 99 องศาตะวันออก ห่างจากกรุงเทพมหานคร 689 กิโลเมตร โดยทางรถยนต์ และ 729 กิโลเมตร โดยทางรถไฟ มีเนื้อที่ทั้งสิ้น 4,505.88 ตารางกิโลเมตร หรือ 2,816,175 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 4.85 ของพื้นที่ภาคเหนือ บริเวณที่กว้างที่สุดประมาณ 43 กม. และยาวจากเหนือจรดใต้ 136 กม. มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ ติดอำเภอสารภี และอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

ทิศใต้ ติดอำเภอเถิน จังหวัดลำปาง และอำเภอสามเงา จังหวัดตาก

ทิศตะวันออก ติดอำเภอห้างฉัตร อำเภอสบปราบ และอำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง

ทิศตะวันตก ติดอำเภอฮอด อำเภอจอมทอง อำเภอหางดงและอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

ภูมิประเทศและภูมิอากาศ

พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดลำพูน เป็นที่ราบลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางตอนใต้ของจังหวัดและอาณาบริเวณทางตอนกลางจนจรดพื้นที่ทางตอนเหนือ ที่ราบสูงมีทางทิศตะวันออก ทิศตะวันออกเฉียงเหนือและทิศตะวันตก มีแม่น้ำหลายสายไหลผ่านจังหวัดลำพูน และมีพื้นที่ราบลุ่มของฝั่งแม่น้ำเหล่านี้ มีพื้นที่ป่าไม้อยู่ทั่วไป โดยเฉพาะในเขตอำเภอเถิน และอำเภอแม่ทา มีภูเขาสูงอยู่หลายพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสองอำเภอที่กล่าวมาแล้ว มีพื้นที่ราบสูงและภูเขาอยู่ทั่วไปและมีเทือกเขาขุนตาลกั้นอาณาเขตระหว่างอำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน กับอำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง

ภูมิอากาศโดยทั่วไป ไม่ร้อนจัดหรือหนาวจัดจนเกินไป ในปี พ.ศ. 2551 มีฝนตก 128 วัน ปริมาณน้ำฝนวัดได้ 1,208.5 มิลลิเมตร

การปกครองและประชากร

ในปี พ.ศ. 2551 จังหวัดลำพูน แบ่งการปกครองส่วนภูมิภาคออกเป็น 8 อำเภอ 51 ตำบล 575 หมู่บ้าน โดยมี อำเภอและกิ่งอำเภอดังนี้ อำเภอเมืองลำพูน อำเภอแม่ทา อำเภอบ้านโฮ่ง อำเภอลี้ อำเภอทุ่งหัวช้าง อำเภอป่าซาง อำเภอบ้านธิ และ อำเภอเวียงหนองล่อง นอกจากนี้

การปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลเมือง 1 แห่ง และเทศบาลตำบล 35 แห่ง จำนวนประชากร 405,125 คน เป็นชาย 197,537 คน (ร้อยละ 48.8) เป็นหญิง 207,588 คน (ร้อยละ 51.2) ประชากรที่อาศัย อยู่ในเขตเทศบาล 157,186 คนคิดเป็นร้อยละ 38.8 ส่วนที่เหลือ 247,939 คน หรือร้อยละ 73.6 อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล หรือ องค์การบริหารส่วนตำบล

ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งน้ำและสภาพทางเศรษฐกิจ

ป่าไม้ สภาพป่าไม้โดยทั่วไปของจังหวัดลำพูน เป็นป่าเบญจพรรณแล้งมีพันธุ์ไม้ขึ้นกลางแจ้ง โดยเฉพาะในพื้นที่ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และในท้องที่อำเภอลี้ อำเภอบ้านโฮ่ง อำเภอแม่ทา และอำเภอทุ่งหัวช้าง ส่วนใหญ่พื้นที่อำเภอ เมืองลำพูน อำเภอป่าซาง สภาพป่าโดยทั่วไปจะเป็นป่าเต็งรังหรือป่าแดง มีลักษณะแคระแกร็น สภาพป่าส่วนใหญ่จะเสื่อมโทรมไม่ มีพันธุ์ไม้ทางเศรษฐกิจขึ้นอยู่ จะมีลักษณะเป็นลูกไม้เล็ก ๆ เท่านั้น นอกจากนี้ในพื้นที่อำเภอเมืองลำพูน บ้านทุ่งยาว หมู่ที่ 7 ตำบล ศรีบัวบาน จะมีสภาพเป็นป่าเบญจพรรณที่ชาวบ้านสงวนไว้เป็นป่าชุมชน พื้นที่ประมาณ 800 ไร่

แร่ จังหวัดลำพูน เป็นจังหวัดที่มีแร่ธาตุมากจังหวัดหนึ่ง แร่ธาตุที่สำคัญได้แก่ ถ่านหิน แหล่งผลิตที่สำคัญอยู่ที่ อำเภอลี้ และอำเภอทุ่งหัวช้าง

แหล่งน้ำ ที่สำคัญของจังหวัดลำพูน คือ แม่น้ำปิง แม่น้ำกวาง แม่น้ำทา แม่น้ำลี้ แม่น้ำก้อ น้ำแม่ลอบ และแม่ น้ำธิ ซึ่งสามารถใช้ประโยชน์ในการเกษตรได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังมีการชลประทานเพื่อการเกษตรอีกหลายโครงการ เช่น ฝ่าย แม่ปิงเก่า ฝ่ายมหาโชค ฝ่ายวังทอง และโครงการชลประทานขนาดเล็กอีกหลายแห่ง

อาชีพ ที่สำคัญของชาวจังหวัดลำพูน คือการประกอบการเกษตรมีการทำนาข้าวเหนียว เพาะปลูกพืชไร่ชนิดต่าง ๆ เช่น หอมแดง กระเทียม ยาสูบ ถั่วลิสง และทำสวนลำไย นอกจากนี้ยังมีอาชีพรับจ้างประกอบธุรกิจทางการค้า และอุตสาหกรรม ในครัวเรือน

จากรายงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในปี พ.ศ. 2551 จังหวัดลำพูนมีมูลค่ารวม ผลิตภัณฑ์(GPP) ตามราคาประจำปี 70,196 ล้านบาท

มูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อหัว 161,846 บาท จัดเป็นอันดับที่ 12 ของประเทศ และเป็นอันดับที่ 1 ของภาคเหนือ

การคมนาคมและขนส่ง

จังหวัดลำพูน มีทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงจังหวัดใช้เดินทางติดต่อภายในจังหวัด จังหวัดใกล้เคียง ได้ สะดวกและได้ตลอดทุกฤดูกาล มีเส้นทางรถไฟผ่านพื้นที่อำเภอเมือง และอำเภอแม่ทา เป็นระยะทาง 34 กิโลเมตร

การสาธารณสุข

ปีงบประมาณ 2551 มีการประปา 4 แห่ง มีกำลังผลิตรวม 4,348,000 ลูกบาศก์เมตร มีการจำหน่ายกระแส ไฟฟ้าภายในจังหวัดทั้งสิ้น 1,065.72 ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมงให้แก่ผู้ใช้ไฟฟ้าจำนวน 148,609 ราย

การศึกษา

ปีการศึกษา 2551 จังหวัดลำพูน มีโรงเรียนทั้งสิ้น 289 แห่ง มีครู 3,027 คน และมีนักเรียนจำนวน 48,428 คน ไม่รวมสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

การสาธารณสุข

ปีงบประมาณ 2551 มีสถานพยาบาลประเภทบริหารทั่วไป 11 แห่ง แพทย์ 102 คน พยาบาล 696 คน จำนวนเตียงผู้ป่วย 895 เตียง ให้บริการทั้งผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอกได้ถึง 1,092,195 ราย

สถานที่ที่น่าสนใจและแหล่งท่องเที่ยว

วัดพระธาตุหริภุญไชย ตั้งอยู่ตัวเมืองลำพูน สร้างเมื่อ พ.ศ. 1651 ในสมัยพระเจ้าอาทิตยราช องค์พระธาตุมีลักษณะรูปแบบของลังกา สูง 46 เมตร ฉัตรยอดเจดีย์ 9 ชั้น ทำด้วยทองคำมีน้ำหนัก 68.7 ฐานเจดีย์เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ในวันเพ็ญเดือน 6 จะมิงงานมัสการ และสงฆ์พระธาตุทุกปี

อนุสาวรีย์พระนางจามเทวี ตั้งอยู่ในเมือง ห่างจากศาลากลางไปทางทิศใต้ประมาณ 1 กิโลเมตร พระนางจามเทวีเป็นปราชญ์ที่มีความกล้าหาญทรงคุณธรรม เป็นปฐมกษัตริย์แห่งนครหริภุญไชยอันยิ่งใหญ่

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติหริภุญไชย ตั้งอยู่ตรงข้ามกับวัดพระธาตุหริภุญไชย มีการจัดแสดงโบราณวัตถุศิลปะสมัยหริภุญไชย และศิลปะล้านนา

วัดพระพุทธรูปปางไสยาสน์ ตั้งอยู่ตำบลมะกอก อำเภอป่าซาง ห่างจากตัวเมืองประมาณ 16 กิโลเมตร เป็นปูชนียสถานสำคัญแห่งหนึ่งของเมืองลำพูน มีรอยพระพุทธรูปประดิษฐานอยู่ในวิหารและบนม่อนคอยเบื้องหลังวัดได้มีการสร้างพระเจดีย์ซึ่งเป็นศิลปะผสมผสานจากพระธาตุคอกสุเทพ และพระธาตุหริภุญไชย โดยมีบันไดนาคเชื่อมระหว่างเจดีย์บนม่อนคอกกับวัดพระบาทตากผ้าที่เชิงคอก ในวันแรม 8 ค่ำเดือน 6 จะมิงงานประเพณีมัสการและสงฆ์พระพุทธรูปเป็นประจำทุกปี

วัดพระพุทธรูปปางไสยาสน์ ตั้งอยู่หมู่ที่ 8 ตำบลนาทราย อำเภอสี เป็นวัดประจำหมู่บ้านชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงในบริเวณวัดร่มรื่น และมีถาวรวัตถุที่น่าสนใจและมีค่ายิ่ง เช่น พระพุทธรูป และพระเจดีย์ เป็นต้น

อุทยานแห่งชาติคอกยูนตาล เป็นเทือกเขากั้นเขตระหว่างจังหวัดลำพูนและลำปาง มีอุโมงค์รถไฟยาวประมาณ 1,362 เมตร จะลอดภูเขา เป็นอุโมงค์ที่ยาวที่สุดในประเทศไทย บนยอดเขาสามารถมองเห็นทิวทัศน์อันสวยงามได้อย่างกว้างไกลมีบ้านพักตากอากาศของการรถไฟแห่งประเทศไทย บ้านพักมิชชันนารีและบ้านพักของกรมป่าไม้ สารองที่พักได้ที่สถานีรถไฟหัวลำโพง

หมู่บ้านพัฒนาชาวเขากะเหรี่ยง ห้วยหละ ตั้งอยู่ที่บ้านห้วยหละหมู่ที่ 3 ตำบลป่าพลู อำเภอบ้านโฮ่ง ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 50 กิโลเมตร เป็นหมู่บ้านกะเหรี่ยงล้วน ๆ ซึ่งยังคงรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีไว้อย่างดี

หมู่บ้านศิลปหัตถกรรมแกะสลัก อำเภอแม่ทา มีการแกะสลักจากไม้เป็นรูปคน สัตว์ เครื่องใช้และเครื่องประดับบ้านต่าง ๆ สวยงาม เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

ตลาดสินค้าพื้นเมืองป่าซาง (ผ้าฝ้ายดอนหลวง) ตั้งอยู่อำเภอป่าซาง ห่างจากตัวเมืองประมาณ 10 กิโลเมตร (รายงานสถิติจังหวัด พ.ศ. 2549 จังหวัดลำพูน : สำนักงานสถิติจังหวัดลำพูน)

ศูนย์วัฒนธรรมตำบลลุมพุกและห้านาเจ้า ตั้งอยู่บริเวณริมน้ำปิงห่างบ้านกอม่วง หมู่ที่ 2 ตำบลลุมพุก ซึ่งจำลองสถาปัตยกรรมจากห้านาเจ้า เป็นอาคารทรงแปดเหลี่ยม เป็นสถานที่จัดแสดงสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ตลอดจนความเชื่อประเพณีของล้านนาและห้านาเจ้าซึ่งอยู่ไม่ไกลจากศูนย์วัฒนธรรมฯ มากนัก และงานวัฒนธรรม สืบสาน ปิงห่าง – ใส่อั่วหละปูน จัดเป็นประจำทุกปีบริเวณริมลำน้ำปิงห่าง ตำบลลุมพุก ช่วงสงฆ์ท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่เป็นงานส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของท้องถิ่น

2. ประวัติความเป็นมา ลักษณะที่ตั้งและอาณาเขตของเทศบาลตำบลลุมพุก

จัดตั้งเป็นสุขาภิบาลเมื่อ ปี พ.ศ.2514 อยู่ในเขตพื้นที่ของตำบลลุมพุก อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน มีพื้นที่ 20.09 ตารางกิโลเมตร ระยะทางห่างจากจังหวัด 10 กิโลเมตร มีจำนวน 11 หมู่บ้าน /ชุมชนได้เลื่อนฐานะประธานกรรมการมาจากการเลือกตั้ง เมื่อปี พ.ศ. 2537 และได้รับการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2542

1.1 เขตการปกครองและการบริหาร

ทิศเหนือ ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลสารภี อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

ทิศใต้ ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน

ทิศตะวันออก ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลมะเขือแจ้ อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน

ทิศตะวันตก ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลหนองช้างคืน อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน

1.2 สภาพภูมิประเทศ เป็นที่ราบลุ่มตามแนวชายฝั่งตะวันตกแม่น้ำกวังและมีลำเหมืองปิงห่างไหลผ่านส่วนกลางของพื้นที่เพื่อหล่อเลี้ยงพื้นที่เกษตรกรรม สภาพดินเป็นดินร่วนซุยเหมาะแก่การทำไร่ ทำนา และทำสวน โดยเฉพาะสวนลำไย ซึ่งแต่ละปีช่วยทำรายได้แก่เกษตรกรเป็นจำนวนมาก

1.3 สภาพภูมิอากาศ ฤดูกาลต่าง ๆ มีลักษณะเป็นเช่นเดียวกันกับอำเภอเมืองลำพูนและจังหวัดลำพูน คือ ฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงพฤษภาคม ฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายนถึงเดือนตุลาคม และฤดูหนาวเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์

1.4 การตั้งถิ่นฐานและการประกอบอาชีพของประชากร

ราษฎรส่วนใหญ่เป็นผู้ตั้งรกรากสืบต่อมาจากบรรพบุรุษ ราษฎรนิยมตั้งถิ่นฐานอยู่ตามที่ราบลุ่มและอยู่อาศัยตามริมน้ำลำคลอง เป็นกลุ่มชุมชนในแต่ละหมู่บ้าน และมีชุมชนหนาแน่นบริเวณสองข้างถนนสายหลัก คือ ทางหลวง หมายเลข 106 เป็นถนนสายเก่าเชื่อมระหว่างจังหวัดลำพูน เชียงใหม่ การประกอบอาชีพ ราษฎรส่วนใหญ่คือ เกษตรกรรม ทำสวน เป็นอาชีพหลัก รองลงมา คือ รับจ้าง ค้าขาย รับราชการ อุสาหกรรมในครัวเรือน และอาชีพอื่น ๆ

1.5 ความเป็นมาด้านการปกครอง และชุมชน

ตำบลอุโมงค์ มีประวัติความเป็นที่ยาวนาน และเป็นชุมชนดั้งเดิม ด้านการปกครองในราว พ.ศ. 2459 ตำบลอุโมงค์ปกครองโดย ขุนอุโมงค์ มนทร (นายแก้ว พันธุ์อุโมงค์) ได้รับแต่งตั้งเป็นกำนันคนแรกของตำบลอุโมงค์ และ หมื่นนรสุข จรุง (นายบุญตัน ชาวดี) เป็นกำนันคนที่ 2 โดยการแต่งตั้งชื่อเป็น “ขุน” หรือ “หมื่น” ต่อมาได้การยกเลิกการแต่งตั้งชื่อดังกล่าว ให้ใช้ชื่อบุคคลตามปกติ อย่างไรก็ตามกำนันตำบลอุโมงค์ ได้รับการแต่งตั้งเรื่อยมาตามสภาพการเมืองแต่ละยุคแต่ละสมัย และได้ยกฐานะเป็นสุขาภิบาลตำบลอุโมงค์ เมื่อปี พ.ศ. 2514 จากนั้น พ.ศ. 2542 ได้รับการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลอุโมงค์ จนถึงปัจจุบัน สำหรับชื่อของหมู่บ้าน (ชุมชน) ตามคำบอกเล่าของผู้สูงอายุสืบต่อกันมา ซึ่งมีผู้รวบรวมไว้มีที่มาแตกต่างกันดังนี้

- (1) ชุมชนบ้านอุโมงค์ เป็นชื่อแปลงมาจากคำว่า โองังมิ่ง เป็นคำพื้นเมือง แปลว่า เป็นหลุมเป็นบ่อ อยู่บริเวณหน้าวัดอุโมงค์ บางท่านบอกว่าอยู่ที่ใต้พระวิหารวัดอุโมงค์
- (2) ชุมชนบ้านกอม่วง เป็นชื่อของต้นมะม่วงอีตหรือมะม่วงจี๊ยา เป็นมะม่วงต้นใหญ่ อยู่ที่หน้าวัดกอม่วงจึงได้ชื่อว่า บ้านกอม่วง
- (3) ชุมชนบ้านสับกับตอง มาจากชื่อต้นไม้ชนิดหนึ่งชื่อ มะกบตอง อยู่หน้าวัดสันกับตองปัจจุบัน
- (4) ชุมชนบ้านส่องกอก มาจากบริเวณดังกล่าวมีต้นมะกอกขึ้นอยู่ทั่วไปตามบริเวณบ้านส่องกอก
- (5) ชุมชนบ้านป่าเหว มาจากชื่อของต้นเหว เป็นป่าขึ้นอยู่ตามพระอุโบสถวัดป่าเหวในปัจจุบัน
- (6) ชุมชนบ้านป่าลาน มาจากชื่อ ต้นลาน ซึ่งตั้งอยู่ทางทิศเหนือของวัดป่าลาน (สุวรรณาราม) ในปัจจุบัน
- (7) ชุมชนบ้านเขตวัน (หนองหมู) เป็นชื่อครุฑาคำแสน พบอิฐจารึกคำว่า เขตวัน และพบหมูป่าออกมหาหินอยู่ในหนองน้ำ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของป่าช้าวัดเขตวัน(หนองหมู) ปัจจุบันอยู่ตรงถนนชูปเปอร์เชียงใหม่-ลำปาง
- (8) ชุมชนบ้านไร่ มาจากชื่อของคำว่า “บ้านไร่ – ปลายนา”
- (9) ชุมชนบ้านป่าเส้า มาจากชื่อต้นเส้า เป็นป่าต้นเส้ามีอยู่ทั่วไปที่หน้าวัดป่าเส้าปัจจุบัน

(10) ชุมชนบ้านชัยสถาน (ยางก่ายเก็ง) มาจากต้นยางใหญ่ 2 ต้น ล้มมาพาดกันอยู่ทางทิศตะวันออกของวัดชัยสถานปัจจุบัน ชัยสถาน มาจากชื่อของสถานที่ ที่มีโชค มีชัย เป็นสถานที่อันเป็นมงคล

(11) ชุมชนบ้านแม่ร่องน้อย เป็นชื่อของคลองน้ำไหลขนาดเล็ก ไหลผ่านบริเวณหน้าวัดแม่ร่องน้อยในปัจจุบัน

2. ประชากร แสดงจำนวนประชากรตามสถิติการทะเบียน ณ วันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 25 52 ปีล่าสุด แยกจำนวนชาย – หญิง แยกตามช่วงชั้นอายุ จำนวนประชากรที่มีอยู่จริงความหนาแน่นของประชากรต่อพื้นที่ อัตราการเพิ่มของประชากร

ประชากรในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา (สำนักทะเบียนท้องถิ่น เทศบาลตำบลอุโมงค์)

รายการ	ปี 2549	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553
หญิง	7,096	7,038	6,419	7,813	6,956
ชาย	6,474	6,428	7,011	7,298	6,333
รวม	13,570	13,446	13,430	15,111	13,289

ข้อมูลประชากรแยกตามเพศ และวัย คิดเป็นร้อยละของประชากรทั้งหมด

วัย/ช่วงอายุ	เพศ					ร้อยละ
	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ	รวม	
เด็กเล็ก (น้อยกว่า 1-3 ปี)	128	2	129	1	257	2
ก่อนปฐมวัย (4-5 ปี)	177	3	154	2	331	2
ปฐมวัย-การศึกษาภาคบังคับ (6-15 ปี)	663	10	631	9	1,294	10
เยาวชน (16-24 ปี)	870	14	774	11	1,644	12
วัยแรงงาน (25-60 ปี)	3,564	56	4,042	59	7,606	58
วัยสูงอายุ (61 ปี ขึ้นไป)	931	15	1,226	18	2,157	16
รวม	6,333	100	6,956	100	13,289	100

จำแนกรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี เรียงลำดับจากน้อยไปมาก พ.ศ. 2551 - 52

ลำดับของเทศบาล	หมู่บ้าน	รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี(บาท)
1	หมู่ที่ 4 บ้านส่องกอก	13,218
2	หมู่ที่ 11 บ้านแม่ร่องน้อย	14,277
3	หมู่ที่ 2 บ้านกอม่วง	27,788
4	หมู่ที่ 3 บ้านสันกั๊บตอง	29,253
5	หมู่ที่ 8 บ้านไร่	29,448
6	หมู่ที่ 6 บ้านป่าลาน	34,694
7	หมู่ที่ 10 บ้านชัยสถาน	35,602
8	หมู่ที่ 9 บ้านป่าเส้า	43,077
9	หมู่ที่ 7 บ้านเขตนวนหนองหมู	44,072
10	หมู่ที่ 1 บ้านอุโมงค์	52,459
11	หมู่ที่ 5 บ้านป่าเหว	56,608
	เฉลี่ยรายได้ต่อคนต่อปีของคนในพื้นที่	36,793

2.3 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

1. การคมนาคม การจราจร

1) การคมนาคม ถนน สะพาน ประกอบด้วย

- 1.1) ถนนสายหลัก คือ ทางหลวง หมายเลข 106 เป็นถนนสายเก่าเชื่อมระหว่างจังหวัดลำพูน เชียงใหม่ (สายเก่า)
- 1.2) ถนนสายชูปเปอร์ไฮเวย์เชียงใหม่ – ลำปาง หมายเลข 111
- 1.3) ถนนเลียบริางรถไฟ (Local Road) เชียงใหม่ – ลำพูน
- 1.4) ทางรถไฟสายเหนือเชียงใหม่ – กรุงเทพฯ มีสถานีรถไฟ 1 แห่ง (บ้านป่าเส้า)
- 1.5) ถนนสายริมปิง – ป่าเหว (เชื่อมต่อหนองช้างค้ำ – เชียงใหม่)
- 1.6) ถนนสายแม่ร่องน้อย – มะเขือแจ้ (เชื่อมต่อพื้นที่ใกล้เคียง)

2) แม่น้ำ/คลอง ที่ใช้เป็นทางสัญจรทางน้ำ

- 2.1) แม่น้ำกว๊าง
- 2.2) ลำเหมืองปิงห่าง / ร่องเขี้ยว

3) การจัดการขนส่งมวลชน

- 3.1) รถเมล์โดยสารประจำทางถนนสายเชียงใหม่ – ลำพูน ทางหลวงหมายเลข 106
- 3.2) รถยนต์สองแถวขนส่งสายนารัฐ เชียงใหม่ – ลำพูน
- 3.3) รถไฟสายเหนือเชียงใหม่ – กรุงเทพฯ สถานีรับ – ส่งผู้โดยสาร 1 สถานี

2. การประปา

- 1) ปัจจุบันโอนภารกิจการประปาให้การประปาส่วนภูมิภาคดำเนินการ เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2546
- 2) การใช้น้ำประปาในตำบลอุโมงค์ทั้งหมด
  - จำนวนผู้มีน้ำประปาใช้ จำนวน 780 ครัวเรือน
  - จำนวนผู้ไม่ใช้น้ำประปา จำนวน 4,244 ครัวเรือน

4) ข้อมูลแหล่งน้ำดิบผลิตน้ำประปาสำนักงานประปาลำพูน ได้แก่ แม่น้ำปิง

4.1 โรงกรองน้ำ 4 โรงกรองน้ำ ประกอบด้วย

4.1.1 โรงกรองน้ำขนาด 40 ม³/ ชั่วโมง (เลิกใช้งาน)

4.1.2 โรงกรองน้ำขนาด 80 ม³/ ชั่วโมง (เลิกใช้งาน)

4.1.3 โรงกรองน้ำขนาด 200 ม³/ ชั่วโมง

4.1.4 โรงกรองน้ำขนาด 200 ม³/ ชั่วโมง

4.2 บ่อบาดาลที่ใช้สูบน้ำ

4.2.1 บ่อบาดาลที่ 3 อัตราการสูบน้ำดิบได้ 60 ม³ / ชั่วโมง

4.2.2 บ่อบาดาลที่ 4 อัตราการสูบน้ำดิบได้ 180 ม³ / ชั่วโมง(บ่อชำรุดเลิกใช้งาน)

4.2.3 บ่อบาดาลที่ 5 อัตราการสูบน้ำดิบได้ 150 ม³ / ชั่วโมง

4.2.4 บ่อบาดาลที่ 8 อัตราการสูบน้ำดิบได้ 230 ม³ / ชั่วโมง

5) ปริมาณการผลิตน้ำประปาในสำนักงานประปาลำพูน 9,000 ม³ / วัน

6) ปริมาณการจ่ายน้ำจำหน่ายที่สถานีจ่ายน้ำอุโมงค์ 450 – 500 ม³ / วัน

3. ไฟฟ้า

1) จำนวนครัวเรือนที่ใช้ไฟฟ้า 5,024 ครัวเรือน

2) พื้นที่ที่ได้รับบริการ ไฟฟ้า ร้อยละ 100 ของพื้นที่ทั้งหมด

3) ไฟฟ้าสาธารณะ (ไฟฟ้าส่องสว่าง) ครอบคลุมพื้นที่ หมู่ที่ 1 – 11 , ครอบคลุม

ถนนสายลำพูน – เชียงใหม่ , ถนนสายเชียงใหม่ – ลำปาง , ถนนสายป่าเหี้ยว – ริมปิง

4. การสื่อสาร

1) โทรศัพท์ โดย บมจ.ทีโอที จำกัด(มหาชน) ได้ดำเนินการติดตั้งโทรศัพท์ครอบคลุมทุกพื้นที่ในเขตเทศบาลมีครัวเรือนที่มีโทรศัพท์ ร้อยละ 90 และมีโทรศัพท์สาธารณะในสถานที่สำคัญครอบคลุมเกือบทุกพื้นที่

- จำนวนครัวเรือนที่มีโทรศัพท์ใช้ 3,080 ครัวเรือน

- จำนวนครัวเรือนที่ไม่มีโทรศัพท์ใช้ 1,944 ครัวเรือน

- จำนวนโทรศัพท์สาธารณะ 150 เครื่อง

- จำนวนชุมสายโทรศัพท์ในเขตพื้นที่ 1 ชุมสาย คือ ชุมสายตำบลอุโมงค์

2) ที่ทำการไปรษณีย์มี 1 แห่ง คือ ไปรษณีย์โทรเลขตำบลอุโมงค์

3) สถานีวิทยุกระจายเสียงมี 2 แห่ง คือ

3.1 สถานีวิทยุกระจายเสียงราชดำริสัมพันธ์ จังหวัดลำพูน

3.2 สถานีวิทยุกองทัพภาคที่ 3 จังหวัดลำพูน

3.3 สถานีวิทยุศูนย์เผยแพร่ข่าวสารและประชาสัมพันธ์เทศบาลตำบลอุโมงค์ (101.75 MHz)

4) ระบบเสียงตามสาย

4.1 เสียงตามสายของเทศบาลตำบลอุโมงค์ ตั้งแต่หมู่ที่ 1 – 11 (ระบบคลื่นวิทยุ)

4.2 หอกระจายข่าวของแต่ละหมู่บ้าน ตั้งแต่หมู่ที่ 1 – 11 คิดเป็น 100%

5) หน่วยงานที่มีข่ายวิทยุสื่อสารในพื้นที่

- ป้อมยามตำรวจป่าเหี้ยว

- ปกครองอำเภอเมืองลำพูน

- เทศบาลตำบลอุโมงค์

5. ลักษณะการใช้ที่ดิน

เทศบาลตำบลอุโมงค์ที่ตั้งชุมชนจะรวมกันอยู่เป็นแนวยาวริมสองฝั่งถนนเชียงใหม่ – ลำพูนสายเก่า โดยมีการใช้ที่ดินเพื่อเป็นที่ตั้งของสถานที่ประกอบธุรกิจการค้ารวมกันอยู่เป็นกลุ่มใหญ่ในบริเวณตลาดกลางป่าเหว และริมสองฟากถนนเชียงใหม่ - ลำพูน สายเก่าในบริเวณใกล้เคียง นอกจากนั้นแล้ว ยังมีร้านค้าขนาดเล็กตั้งกระจายอยู่ริมสองฟากถนนสายเชียงใหม่ – ลำพูนสายเก่าและห่างจากถนนเข้าไปในซอย โดยมีกลุ่มใหญ่ตั้งอยู่ด้านเหนือและส่วนกลางของพื้นที่ และมีจำนวนน้อยลงในตอนใต้ของพื้นที่ สภาพของที่พักอาศัยในบริเวณริมถนนส่วนใหญ่จะเป็นบ้านเดี่ยวสูง 1 – 2 ชั้นและมีบริเวณโดยรอบ และเมื่อห่างจากถนนใหญ่ออกไปจะเป็นบ้านเดี่ยวที่ตั้งอยู่ในสวนลำไย ล้อมรอบที่ที่พักอาศัยจะเป็นพื้นที่เกษตรกรรมซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นสวนลำไย ยกเว้นบริเวณใกล้ถนนชุปเปอร์ไฮเวย์จะเป็นที่นา

พื้นที่ริมสองฟากถนนชุปเปอร์ไฮเวย์ส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ซึ่งส่วนใหญ่เป็นที่นา มีพื้นที่ว่างยังไม่ได้ถูกใช้งานรวมทั้งมีโรงงานและสถานที่ประกอบธุรกิจการค้าตั้งกระจายอยู่ห่างกันบนริมสองฟากถนน และพื้นที่ระหว่างถนนชุปเปอร์ไฮเวย์ไปจนถึงลำน้ำแม่กวงส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่เกษตรกรรม โดยมีพื้นที่ พักอาศัยปนอยู่ด้วย

ข้อมูลสถิติการอนุญาตก่อสร้าง รื้อถอน ดัดแปลง เคลื่อนย้ายย้อนหลัง 5 ปี

รายการ	2548	2549	2550	2551	2552
ก่อสร้างโรงงาน	1	2	1	3	1
ก่อสร้างห้องแถว / อาคารพาณิชย์	2	3	12	1	-
ก่อสร้างบ้านเรือนที่อยู่อาศัย	85	54	76	65	58
โกดัง	-	-	2	12	2
ริ้ว	-	-	4	5	4
รื้อถอน	-	8	8	12	10

ข้อมูล ณ เดือนมีนาคม 2553 กองช่างเทศบาลตำบลอุโมงค์

2.4 สภาพเศรษฐกิจ

1) การเกษตร ราษฎรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม จากผลการสำรวจจากครัวเรือนทั้งหมด มีครัวเรือนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมมาก คิดเป็นร้อยละ 84.28 ส่วนอาชีพรองลงมา คือ รับจ้าง ร้อยละ 8.74 อาชีพค้าขาย ร้อยละ 2.16 อาชีพรับราชการ ร้อยละ 1.23 และประกอบอาชีพอื่นๆ ร้อยละ 2.59

2) การอุตสาหกรรม มีโรงงานประเภทต่างๆ ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ จำนวน 43 แห่ง ประเภทและจำนวนสถานประกอบการด้านการพาณิชย์กรรมและการบริการ

3) สถานประกอบการด้านพาณิชย์กรรม

- ก) สถานีบริการน้ำมัน 5 แห่ง
- ข) ร้านค้าทั่วไป 304 แห่ง
- ค) ตลาดสด 3 แห่ง

4) สถานประกอบการเทศพาณิชย์ โรงฆ่าสัตว์ 1 แห่ง(อยู่ในความดูแลของเทศบาล)

5) สถานประกอบการด้านบริการ

- ก) ธนาคาร จำนวน 3 แห่ง
- ข) สถานที่จำหน่ายอาหาร ตาม พรบ. จำนวน 3 แห่ง

6) การท่องเที่ยว

เทศบาลตำบลอุโมงค์ เป็นหน่วยงานองค์กรส่วนท้องถิ่น ให้ความสำคัญ และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ทั้งในรูปแบบการจัดกิจกรรม และแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เชิงอนุรักษ์ และเชิงเกษตร การบริการ ดังนี้

- 1) งานสืบสานวัฒนธรรมปิงห่าง – ไล่ฮั่วหละปุ่น และงานเกษตรอินทรีย์ วิถีพอเพียง
- 2) งานประเพณีลอยกระทง / ประเพณีปีใหม่เมือง เข้าพรรษา ออกพรรษา
- 3) ศูนย์วัฒนธรรมตำบลอุโมงค์ ห้างนาเจ้า
- 4) แหล่งจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ เช่น ผลิตภัณฑ์จากไม้ ไวน์ ลำไยอบแห้ง ฯลฯ
- 5) โฮมสเตย์ตำบลอุโมงค์ และกิจกรรมท่องเที่ยวอื่น ๆ
- 6) สถาปัตยกรรม โบราณสถาน ศาสนสถาน วัดต่าง ๆ

นอกจากนี้ ยังจัดภูมิทัศน์ที่สวยงามให้มีพื้นที่สีเขียว เช่น การปลูกต้นไม้ สร้างเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และการดูแลสภาพภูมิทัศน์ สภาพแวดล้อมของชุมชนให้มีความสะอาดสวยงามเป็นระเบียบ หรือสร้างจุดสนใจสำหรับนักท่องเที่ยว ส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปะ ความเป็นอยู่แบบล้านนา มีการจัดสภาพแวดล้อมชุมชนที่จะเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวที่จะเดินมาเที่ยวจังหวัดลำพูน

7) การปลูกล้วย มีกล้วย กล้วย กล้วย เพื่อเป็นอาหารของราษฎรบ้าง ซึ่งเป็นการเลี้ยงระดับครัวเรือน มีการเลี้ยงสุกร เพื่อจำหน่าย จำนวน 1 แห่ง

2.5 ด้านสังคม

1) ชุมชน

ชุมชนจำนวน 11 ชุมชน จำนวนครัวเรือน 5,024 ครัวเรือน จำนวนประชากรในชุมชนรวม 13,289 คน

2) ศาสนา

มีผู้นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 98 ของจำนวนประชากรทั้งหมดในเขตเทศบาลตำบลอุโมงค์ จำนวน 10 วัดที่เหลือร้อยละ 2 นับถือศาสนาอื่น ๆ และประชาชนส่วนใหญ่ยึดมั่นในหลักพระศาสนา และปฏิบัติศาสนกิจตลอดจนประเพณีท้องถิ่นอย่างเคร่งครัด

ข้อมูลจำนวนวัดและพระภิกษุสามเณรในเขตเทศบาลตำบลอุโมงค์ (ข้อมูล ณ เดือนเมษายน 2552)

วัด	จำนวนพระภิกษุสามเณร (รูป)		รวม (รูป)	หมายเหตุ
	พระภิกษุ	สามเณร		
วัดอุโมงค์	2	3	5	
วัดกอม่วง	5	-	5	
วัดศรีดอนทอง (สับกับตอง)	2	2	4	
วัดเทพาราม (ฮ่องกอก)	2	1	3	
วัดป่าเหี้ยว	4	8	12	
วัดสุวรรณาราม (วัดป่าลาน)	5	5	10	
วัดตะวันตก (หนองหมู)	5	6	11	
วัดป่าเส้า	5	-	5	
วัดชัยสถาน	3	5	8	
วัดแม่ร่องน้อย	1	2	3	
รวม	34	32	82	

3) วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญ

- ก) ประเพณีสงกรานต์ (ประเพณีปีใหม่เมือง) อยู่ในช่วงเดือน เมษายน มีการจัดงานประเพณีสงกรานต์ ทำบุญ ปล่อยนก ปล่อยปลา เล่นน้ำสงกรานต์
- ข) ประเพณีลอยกระทง (ประเพณีขึ้นปี๋) อยู่ในช่วงเดือน พฤศจิกายน มีการจัดงานประเพณีลอยกระทง เผาเทียน เล่นไฟ ประกวดกระทง การแข่งขันปล่อยโคมลอย
- ค) การแข่งขันกีฬาสัมพันธ์เทศบาลตำบลอุโมงค์ อยู่ในช่วงเดือน กุมภาพันธ์มีการแข่งขันกีฬาพื้นบ้านชนิดต่าง ๆ เช่น วิ่งกระสอบ ชักกะเย่อ
- ง) ประเพณีวันเข้าพรรษา อยู่ในช่วงเดือน กรกฎาคม มีการทำบุญที่วัดและถวายเทียนพรรษา
- จ) งานวัฒนธรรม สืบสาน – ไล่ฮั่ว หละปุน ซึ่งจะจัดขึ้นในช่วงสงทำปีเก่าต้อนรับปีใหม่ของทุกปี

ข้อมูลประเพณี 12 เดือน

เดือนภาคกลาง	เดือนชาวไทยล้านนา	ประเพณี
เดือน 1	เดือนเกี๋ยง(ตุลาคม)	ประเพณีออกพรรษา สลากภัตต์(ตานก๋วยสลาก)
เดือน 2	เดือนยี่ (พฤศจิกายน)	ประเพณีลอยกระทง ทอดผ้าป่า ตั้งธรรมหลวง(เทศน์มหาชาติ)
เดือน 3	เดือนสาม (อ้ายหรือธันวาคม)	ประเพณีเทศน์มหาชาติ ทอดผ้าป่า ฮ้องขวัญนาค
เดือน 4	เดือนสี่ (มกราคม)	ประเพณีตานข้าวใหม่ ขึ้นบ้านใหม่ แต่งงาน ตานหลวงพระเจ้า
เดือน 5	เดือนห้า (กุมภาพันธ์)	ประเพณีปอยหลวง
เดือน 6	เดือนหก (มีนาคม)	ประเพณีทำบุญปอยน้อย
เดือน 7	เดือนเจ็ด (เมษายน)	ประเพณีสงกรานต์ ดำหัว บวชลูกแก้ว เลี้ยงผีปู่ย่า พิธีสู่ขวัญ สืบชะตาบ้าน
เดือน 8	เดือนแปด (พฤษภาคม)	ประเพณีบวชเณร วิชาบุญชา ไหว้พระธาตุ(สร้างน้ำพระธาตุ) เข้าอินทนิล
เดือน 9	เดือนเก้า (มิถุนายน)	ประเพณีไหว้พระธาตุ (สร้างน้ำพระธาตุ)
เดือน 10	เดือนสิบ (กรกฎาคม)	วันอาสาฬหบูชา ประเพณีเข้าพรรษา
เดือน 11	เดือนสิบเอ็ด (สิงหาคม)	ตานข้าว คนเฒ่าจำศีล ทำบุญตักบาตรทุกวันพระ ฟังธรรม
เดือน 12	เดือนสิบสอง(กันยายน)	ประเพณีสลากภัตจากะข้าว(อุทิศถึงผู้ล่วงลับไปแล้ว)

4) การศึกษา

ข้อมูลด้านการศึกษาของโรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลอุโมงค์ ประจำปีการศึกษา 2552- 2553

โรงเรียน	จำนวนอาคาร	ห้อง	บุคลากรทางการศึกษา		จำนวนนักเรียน		รวมจำนวนนักเรียน	หมายเหตุนักเรียนเพิ่ม/ลด
			ครู	ภารโรง	ชาย	หญิง		
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลฯ	2	2	4	1	27	32	61	อายุ 3 ขวบ
โรงเรียนบ้านอุโมงค์	3	17	9	1	28	23	51	ลดลง 25
โรงเรียนวัดช่องกอก	2	8	6	-	29	22	51	เท่าเดิม
โรงเรียนอนุบาลเมืองลำพูน	2	24	23+4	1	240	228	468	ลดลง 2
โรงเรียนเซนต์วันหนองหมู	2	8	9	1	79	60	139	ลดลง 10
โรงเรียนบ้านป่าเส้า	3	12	6+1	1	37	38	75	เพิ่มขึ้น 5
โรงเรียนวัดชัยสถาน	3	8	8+2	1	37	40	77	ลดลง 3
โรงเรียนอุโมงค์วิทยาคม	3	16	30+6	2	232	270	502	ลดลง 5

ข้อมูลนักเรียน นักศึกษา การศึกษานอกระบบโรงเรียนของศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ตำบลอุโมงค์ ปีการศึกษา 2551 – 2552

ภาคเรียน	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษาตอนต้น			มัธยมศึกษาตอนปลาย			รวม
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
	-	2	2	14	13	27	32	42	74	103

ที่มา ศูนย์เรียนรู้ชุมชนตำบลอุโมงค์

5) กีฬา นันทนาการและสถานที่พักผ่อน

- 1) สนามกีฬาเนกประสงค์จำนวน 7 แห่ง
- 2) สนามฟุตบอลจำนวน 4 แห่ง
- 3) สนามบาสเกตบอลจำนวน 3 แห่ง
- 4) สนามตระกร้อจำนวน 4 แห่ง
- 5) สวนสาธารณะจำนวน 1 แห่ง
- 6) สนามเด็กเล่นจำนวน 2 แห่ง

6) สถานบริการสาธารณสุข

- 1) ศูนย์แพทย์ตำบลอุโมงค์ จำนวน 1 แห่ง
- 2) สถานีอนามัยตำบลอุโมงค์ จำนวน 1 แห่ง
- 2) คลินิกเอกชน จำนวน 2 แห่ง

7) บุคลากรทางการแพทย์ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานพยาบาล ในเขตเทศบาลตำบลอุโมงค์

- แพทย์ จำนวน 1 คน
- เกษัชกร จำนวน 1 คน
- นักบริหารงานสาธารณสุข จำนวน 1 คน
- นักวิชาการสาธารณสุข จำนวน 1 คน
- เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน จำนวน 2 คน
- พยาบาลวิชาชีพ จำนวน 4 คน
- ผู้ช่วยเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน จำนวน 1 คน
- อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน จำนวน 300 คน

2.6 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(1) สถิติเพลิงไหม้ในรอบปี (1 ม.ค. 52 - มีนาคม 53)

- เพลิงไหม้อาคารบ้านเรือน ไม่มี

- เพลิงไหม้อาคารบ้านเรือน นอกเขต จำนวน 6 ครั้ง

- ไฟไหม้หญ้า(เกิดจากการเผาวัชพืชสวนไร่นา) ในเขต จำนวน 19 ครั้ง

(2) สถิติอุบัติเหตุและการช่วยเหลือผู้ป่วยในรอบปี (ตุลาคม 2552 – มีนาคม 2553)

จำนวนอุบัติเหตุ (ครั้ง)	สถิติผู้ได้รับอุบัติเหตุ		เสียชีวิต(คน)	รับ-ส่งผู้ป่วยส่งโรงพยาบาล
	ชาย	หญิง		
104	86	49	14	39

(3) รถยนต์ดับเพลิง จำนวน 2 คัน

1. รถยนต์ดับเพลิง ขนาดจุน้ำได้ 2,500 ลิตร. ชื่อเมื่อ พ.ศ. 2525 ราคา 6,999,000.-บาท

2. รถยนต์ดับเพลิงอาคารชนิดมีถังน้ำในตัว ความจุ 2,000 ลิตร ชื่อเมื่อ พ.ศ. 2548 ราคา 2,973,530 บาท

(4) รถบรรทุกน้ำ จำนวน 2 คัน

4.1 รถยนต์บรรทุกน้ำ ขนาดความจุ 5,000 ลิตร ชื่อเมื่อ พ.ศ. 2536 ราคา 6,000,000.-บาท

4.2 รถยนต์บรรทุกน้ำช่วยดับเพลิง ขนาดความจุ 5,000 ลิตร ชื่อเมื่อ พ.ศ. 2548 ราคา 3,447,540 บาท

(5) รถยนต์กระบะ จำนวน 2 คัน

5.1 รถยนต์กระบะ โตโยต้า (บรรเทาสาธารณภัย) ชื่อ พ.ศ. 2548 ราคา 190,000 บาท

5.2 รถยนต์กระบะ มาสด้า (บริการ 24 ชั่วโมง) ชื่อ พ.ศ. 2547 ราคา 371,750 บาท

(6) เครื่องสูบน้ำหามหาบ จำนวน 1 เครื่อง ชื่อ พ.ศ. 2552 ราคา 274,900.-บาท

(7) พนักงานเทศบาลสามัญ จำนวน 2 คน

(8) พนักงานขับรถยนต์ จำนวน 3 คน

(9) พนักงานดับเพลิง จำนวน 2 คน

(10) ผู้ช่วยเจ้าพนักงานป้องกันฯ จำนวน 1 คน

(11) ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ป้องกันฯ จำนวน 2 คน

(12) อาสาสมัครป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 5 รุ่น จำนวน 207 คน

(13) การฝึกซ้อมบรรเทาสาธารณภัย ปีที่ผ่านมา จำนวน 2 ครั้ง

(14) ฝึกอบรม ทบพวนสมาชิกอาสาป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ปี 2551 จำนวน 37 คน

(15) จัดกำลัง อปพร. ปฏิบัติหน้าที่อำนวยความสะดวกรักษาความสงบเรียบร้อยและจราจร 6 ครั้ง

(13) ตรวจสอบแนะนำสถานบันเทิง เช่น ร้านคาราโอเกะ หอพัก 3 ครั้ง กิจกรรมอื่น ๆ เช่น วัน อปพร.ประจำปี

2.7 สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

1) ภูมิอากาศ

เทศบาลตำบลอุโมงค์ตั้งอยู่ในจังหวัดลำพูน ซึ่งมีสภาพภูมิอากาศแตกต่างกันอย่างเด่นชัด 3 ฤดู กล่าวคือ ช่วงเดือนมีนาคมและเดือนเมษายนเป็นฤดูร้อนช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคมเป็นฤดูฝนและช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์เป็นฤดูหนาว

2) อุณหภูมิ

ค่าบลูโอมง์อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีมีค่าประมาณ 26.08 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดตลอดปีมีค่าประมาณ 32.80 องศาเซลเซียส โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในเดือนเมษายนมีค่าประมาณ 38.20 องศาเซลเซียส และมีอุณหภูมิต่ำสุดในเดือนมกราคมมีค่าประมาณ 14.0 องศาเซลเซียส

3) น้ำฝน

ค่าเฉลี่ยปริมาณน้ำฝนตลอดปี 962.09 มิลลิเมตร โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในเดือนกันยายนประมาณ 193.2 มิลลิเมตร และค่าเฉลี่ยต่ำสุดในเดือนกุมภาพันธ์ 0.3 มิลลิเมตร

4) แหล่งน้ำ

ในเขตเทศบาลตำบลอุโมงค์ มีลำน้ำขนาดใหญ่ไหลผ่าน คือ ลำน้ำแม่กวาง ซึ่งพาดผ่านขอบเขตด้านตะวันออกของพื้นที่ โดยน้ำจะไหลลงมาจากทิศเหนือ จากจังหวัดเชียงใหม่ ผ่านนิคมอุตสาหกรรมลำพูน แล้วเข้าสู่ตัวเมืองลำพูน เป็นลำน้ำที่มีน้ำไหลตลอดปี นอกจากแม่น้ำกวางแล้วยังมีลำเหมือง ปิงห่าง ซึ่งมีน้ำตลอดปี เพราะอยู่ในระบบชลประทาน โดยน้ำจากลำน้ำปิงเข้าสู่พื้นที่และแยกเป็นลำเหมืองสายเล็กสายน้อย เข้าสู่พื้นที่เกษตรกรรม ส่วนหนึ่งเกษตรกรยังได้มีการเจาะน้ำบาดาล และบ่อน้ำตื้น ไว้อุปโภคบริโภค

5) น้ำเสีย

น้ำเสียจากอาคารบ้านเรือน ตลาด หรืออาคารพาณิชย์ ได้แก่น้ำที่ใช้ชำระล้างสิ่งต่าง ๆ ที่ระบายออกมาจากบ้านหรืออาคาร เช่น น้ำอาบ น้ำจากห้องครัว จากการซักล้างเสื้อผ้า จากส้วมชักโครก จากการล้างภาชนะ น้ำส่วนใหญ่ข้างต้นนี้จะระบายจากอาคารไปสู่พื้นดิน แล้วจะค่อย ๆ ซึมหมดในฤดูร้อน ในปีงบประมาณ 2549 เป็นต้นไป เทศบาลตำบลอุโมงค์ ได้ตราเทศบัญญัติเกี่ยวกับการติดตั้งบ่อดักไขมันบังคับใช้กับอาคาร ซึ่งทำให้ผู้ก่อสร้างอาคารจำเป็นต้องติดตั้งบ่อดักไขมันด้วยสำหรับน้ำจากส้วมจะมีการเก็บกักในระบบบ่อเกรอะ บ่อซึม เพื่อดักกากสิ่งปฏิกูลและไขมันเอาไว้ ปล่อยให้ส่วนใสไหลล้นไปรวมกับน้ำเสียส่วนอื่น ๆ ก่อนจะระบายออกสู่น้ำสาธารณะ แต่ในอนาคตเทศบาลมีโครงการก่อสร้างท่อระบายน้ำ เพื่อบำบัดน้ำเสีย โดยให้น้ำเสียทั้งหมดสู่อ่างบำบัดน้ำสาธารณะ เพื่อส่งไปสถานที่บำบัด ให้ถูกต้องตามหลักวิชาการและไม่ก่อให้เกิดมลภาวะต่อแหล่งน้ำสาธารณะต่อไป

6) ขยะ

การจัดการด้านขยะมูลฝอย ได้ใช้ระบบถุงขยะที่มีตราของเทศบาล จำหน่ายให้ผู้ให้บริการนำไปใส่ขยะ โดยแยกเป็นถุงขยะเปียก และถุงขยะแห้ง เพื่อให้ราษฎรได้ช่วยกันแยกขยะก่อนทิ้งนำมาใช้แทนระบบถังขยะที่ตั้งวางตามจุดต่าง ๆ ซึ่งมีปัญหาด้านการควบคุมปริมาณขยะหรือขยะจรซึ่งในระบบถุง เทศบาลจะจำหน่ายในราคาถุงละ 6 บาทเป็นการรวมค่าธรรมเนียมบริการไว้ด้วยแล้วเมื่อถึงเวลารายการจะนำมาวางไว้ตามจุดนัดหมาย เพื่อให้เทศบาลเก็บขยะไปกำจัด ประโยชน์ที่ได้รับ คือ การควบคุมปริมาณขยะตามหลักสากล “ผู้มีขยะมาก ซึ่ถุงมาก จ่ายเงินมาก” เป็นการควบคุม จำกัดการทิ้งขยะคือต้องคิดก่อนทิ้งไม่เช่นนั้นจะต้องจ่ายเงินค่ากำจัดขยะมากขึ้น สำหรับการกำจัดขยะเทศบาล ได้จ้างเอกชนนำมาไปกำจัดให้ถูกต้องตามสุขลักษณะต่อไป

การบริการเก็บขยะ เทศบาลได้จัดจ้างเหมาเอกชนให้เก็บขนและนำไปกำจัดในอัตรา เดือนละ 65,000.- บาท ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนนักการที่เทศบาลจัดเก็บเองการจ้างเอกชนจะประหยัดกว่า

อัตรากำลังพนักงานเก็บขยะของเทศบาล

- 1) ลูกจ้างประจำ จำนวน 3 คน
- 2) ลูกจ้างรายวัน จำนวน 1 คน

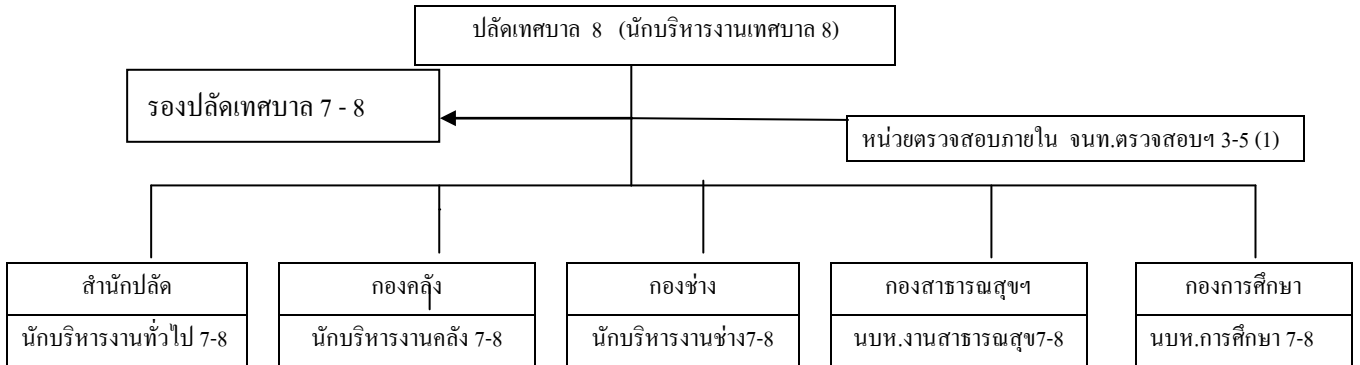
2.8 ด้านการเมือง การบริหาร

1) อัตรากำลังพนักงาน เจ้าหน้าที่เทศบาลทุกสำนัก / กอง

จำนวนพนักงานเทศบาล ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างตามภารกิจ ณ ปัจจุบัน(พ.ศ. 2553) รวมจำนวน 118 คน

- พนักงานเทศบาล จำนวน 43 คน ลูกจ้างประจำ จำนวน 16 คน
- ลูกจ้างตามภารกิจ (4 ปี) จำนวน 39 คน ลูกจ้างรายวัน จำนวน 20 คน

2) โครงสร้างแสดงกรอบอัตรากำลังของเทศบาลตำบลอุโมงค์

ฝ่ายบริหารงานทั่วไป

- งานธุรการ
- งานการเจ้าหน้าที่
- งานงบประมาณ
- งานศูนย์ข้อมูลข่าวสาร
- งานป้องกันและบรรเทา
- สาธารณภัย
- งานรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคง
- งานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
- งานอุบัตืภัยบนท้องถนน
- งานกู้ชีพฉุกเฉิน

ฝ่ายวิชาการและแผนงาน

- งานประชาสัมพันธ์
- งานวิเคราะห์นโยบายและแผน
- งานนิติการ
- งานทะเบียนราษฎร
- งานวิจัยประเมินผล
- งานสถิติข้อมูลและสารสนเทศ
- งานรัฐพิธี
- งานรับเรื่องราวร้องทุกข์
- งานยุติธรรมชุมชนและไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

ฝ่ายสวัสดิการสังคม

- งานพัฒนาชุมชน
- งานสวัสดิการและสังคม
- งานเลือกตั้งประชาชนชุมชน
- งานส่งเสริมอาชีพราษฎร
- งานสงเคราะห์ราษฎร
- งานจัดทำแผนชุมชน

ฝ่ายบริหารงานคลัง

- งานธุรการ
- งานการเงินและบัญชี
- งานพัฒนารายได้
- งานเร่งรัดพัฒนารายได้
- งานแผนภาษี
- งานสถานที่และไฟฟ้า
- งานพัสดุและทรัพย์สิน
- งานสัตวแพทย์

ฝ่ายแบบแผนและก่อสร้าง

- งานธุรการ
- งานวิศวกรรมและสิ่งแวดลอม
- งานเผยแพร่และฝึกอบรม
- งานส่งเสริมสุขภาพ
- งานป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ

ฝ่ายบริหารงานสาธารณสุข

- งานธุรการ
- งานสุขาภิบาลอนามัย
- งานวิชาการและพัฒนาศึกษา
- งานพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก

ฝ่ายบริหารการศึกษา

- งานธุรการ
- งานบริการการศึกษา

3. การคลังท้องถิ่น

- การบริหารรายรับในปีงบประมาณที่ผ่านมา เปรียบเทียบย้อนหลัง 3 ปี

ข้อมูลสถิติการจัดเก็บภาษีที่ผ่านมาของท้องถิ่นและเงินอุดหนุน ย้อนหลัง 3 ปี

รายการ	2550	2551	2552
รายได้หมวดภาษีอากร	40,580,000.00	40,580,000.00	40,545,000.00
รายได้จากค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต	971,000.00	971,000.00	1,006,000.00
รายได้จากทรัพย์สิน	80,000.00	80,000.00	230,000.00
รายได้เบ็ดเตล็ด	369,000.00	369,000.00	169,000.00
เงินช่วยเหลือ หมวดเงินอุดหนุน	24,000,000.00	24,000,000.00	31,000,000.00

ข้อมูลรายรับ รายจ่ายย้อนหลัง 5 ปี

ปี พ.ศ.	พ.ศ. 2548	พ.ศ. 2549	พ.ศ. 2550	พ.ศ. 2551	พ.ศ. 2552
รายการ					
รายรับ	64,840,579.87	64,000,000	64,000,000	44,418,688.49	63,632,978.58
รายจ่าย	61,363,066.91	62,956,250.47	62,956,250.47	23,558,628.55	63,562,079.73

4. บทบาท/การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมทางการเมืองและการบริหาร

เทศบาลตำบลอุโมงค์มีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง ให้มีความรู้ความเข้าใจในระบบประชาธิปไตย และระบบการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาของท้องถิ่น โดยประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเมือง และการบริหาร ตลอดจนให้ประชาชนมีการตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อความโปร่งใส

สถิติการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น(เทศบาลตำบลอุโมงค์)

ประเภทการเลือกตั้งท้องถิ่น	วัน/เดือน/ปี	ผู้มีสิทธิ	จำนวนผู้มาใช้สิทธิ	มีผู้มาใช้สิทธิร้อยละ	บัตรเสียร้อยละ
การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล เขต 1	9 มี.ค.51	5,186	3,789	73.06	3.40
การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล เขต 2	9 มี.ค.51	5,393	3,915	72.60	3.09
การเลือกตั้งนายกเทศมนตรี (โดยตรง)	6 ม.ค. 51	10,580	8,210	77.60	1.69

5. การอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และสวัสดิการของประชาชน

เทศบาลตำบลอุโมงค์มีแผนงานการรักษาความปลอดภัย รักษา ความสงบเรียบร้อย และมั่นคงให้แก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชน มีขวัญกำลังใจ มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยได้จัดให้มีโครงการส่งเสริมการฝึกอบรม อบรม พร. อุดหนุนฝ่ายปกครอง กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ในการรักษาความสงบเรียบร้อย จัดเจ้าหน้าที่อยู่เวรยามสถานที่ราชการ

2.9 ผลจากการพัฒนาในแผนพัฒนาที่ผ่านมา

จากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลอุโมงค์ (พ.ศ. 2553— 2555) ที่ผ่านมานับได้ว่าเทศบาลตำบลอุโมงค์ ได้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนาหรือเป็นไปตามวิสัยทัศน์เดิมที่ตั้งไว้ ซึ่งจะเห็นว่าการพัฒนาพื้นที่ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในหลายด้าน หรือหลายมิติของพื้นที่ตำบลอุโมงค์ โดยสรุปได้ดังนี้

1) มิติทางการเมืองที่สร้างความร่วมมือ และบทบาทของกลุ่มประชาชนที่หลากหลายมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือทางการเมืองมีความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของท้องถิ่น เชื่อมมั่นในการพัฒนาของเทศบาล โดยให้ความร่วมมือในการชำระภาษีทุกคนมีสิทธิ์และใช้สิทธิ์ทางการเมืองในทุกระดับในระบบประชาธิปไตย ไม่ว่าจะเป็นการเมืองระดับท้องถิ่น ระดับชาติ มีการสร้างกระบวนการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา ช่วยเป็นหูเป็นตาให้เทศบาลทำให้การพัฒนาในด้านต่าง ๆ เป็นไปอย่างโปร่งใส ชุมชนสามารถบริการจัดการงบประมาณเพื่อแก้ปัญหาในชุมชนของตนเอง โดยนำหลักการกระบวนการประชาคมมาใช้ในการพิจารณาแก้ปัญหาของชุมชนมากขึ้น ทั้งนี้ มิติทางการเมืองนั้นนับว่าได้สร้างและขยายแนวคิดให้ประชาชนสามารถที่จะเข้ามามีบทบาททางการเมืองท้องถิ่นหรือสร้างคนรุ่นใหม่ให้เข้ามาทำงานในฐานะตัวแทนของประชาชนมากขึ้น

2) มิติทางสังคม ผลจากการพัฒนามตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งนโยบายของรัฐบาลที่ผ่านมาได้ส่งผลกระทบต่อสังคมไทย โดยเฉพาะวัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยมตลอดจนวิถีชีวิตของชาวล้านนา เนื่องจากความอ่อนแอของระบบการศึกษา และประชาชนที่ไม่มีเกราะป้องกันตัวเองจากกระแสการไหลบ่าของวัฒนธรรมตะวันตก ในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการแข่งขันกันอย่างเสรี เทศบาล ในฐานะหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น จึงได้พยายามที่สร้างความเข้มแข็งของสังคมชุมชนให้คงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของท้องถิ่นดั้งเดิมไว้ได้อย่างยั่งยืน การจัดหาทุนสถาบันพระมหากษัตริย์ เช่น การส่งเสริมประเพณีต่าง ๆ การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นในรูปแบบของกิจกรรมการเรียนรู้ การประกวด ส่งเสริมสนับสนุนอุปกรณ์ ฯลฯ ทำให้ประชาชนในมิติทางสังคมยังคงเอกลักษณ์ของตนเองไว้ได้อย่างเหนียวแน่น ด้านการศึกษา ได้ส่งเสริมการศึกษาในการจัดการระบบการศึกษา และมีความพร้อมในการรับโอนภารกิจด้านการศึกษา และได้ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียนในพื้นที่ทุกโรงเรียน ตลอดจนวัด การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

3) มิติทางเศรษฐกิจ เทศบาลตำบลอุโมงค์ สามารถส่งเสริมอาชีพให้ประชาชนโดยมีการรวมกลุ่มเป็นกลุ่มอาชีพอย่างยั่งยืน ในการร่วมกันผลิต และจำหน่ายสินค้าโดยใช้วัตถุดิบที่มีอยู่ในท้องถิ่น และส่งเสริมกลุ่มอาชีพได้รับความรู้วิชาการใหม่ให้สามารถนำมาพัฒนาผลิตภัณฑ์ หรือสินค้าให้ได้มาตรฐานตามมาตรฐานสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ระดับ 4 ดาว 5 ดาว จนสินค้าเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคมากมาย สร้างชื่อเสียงให้เทศบาลตำบลอุโมงค์ไปทั่วประเทศ นอกจากนี้ ในการส่งเสริมการตลาดสินค้าได้จัดกิจกรรมหลากหลายรูปแบบ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าโดยเฉพาะสินค้าทางการเกษตรซึ่งสิ้นตลาด สามารถแก้ปัญหาให้เกษตรกรได้

นอกจากนี้ ผู้บริหารเทศบาล ยังได้นำแนวพระราชดำรัสปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาใช้ในการดำเนินงาน และส่งเสริมและขยายแนวปรัชญาดังกล่าว ให้ประชาชนในพื้นที่ได้ปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยการดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้ชุมชนตามแนวพระราชดำรัสปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลอุโมงค์ ในพื้นที่ 45 ไร่ ได้จัดและพัฒนาให้เป็นศูนย์เรียนรู้หรือแหล่งเรียนรู้ของหน่วยงาน สถานศึกษา ประชาชนที่สนใจทั่วไปได้เรียนรู้ศึกษาดูงาน และถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชน และโครงการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

- โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว
- โครงการลดเมืองร้อนด้วยมือเรา ปีที่ 5 พัฒนาเป็นเครือข่ายศูนย์ลดเรียนรู้โลกร้อนภาคเหนือ
- โครงการ 84 ครัวเรือนเครือข่ายสายใยรักแห่งครอบครัว ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

4) มิติด้านสิ่งแวดล้อม ในระยะการพัฒนาที่ผ่านมา ปัญหาสิ่งแวดล้อมนั้นสร้างผลกระทบทั้งในแง่ของสังคม ชุมชน และมีปัจจัยที่อยู่นอกเหนือการควบคุมอื่น ๆ จึงได้สร้างกระบวนการมีส่วนร่วม และจิตสำนึกของประชาชน และในส่วนของเทศบาลเอง ได้กำหนดเป้าหมายชัดเจน โดยการนำระบบการบริหารจัดการตามมาตรฐานสากลด้านสิ่งแวดล้อม จนได้รับการรับรองมาตรฐานการบริหารจัดการด้านพลังงานในสำนักงานและองค์กรภาคีชุมชน ตามมาตรฐาน ISO 14001 การเพิ่มพื้นที่สีเขียว ปรับปรุงภูมิทัศน์ในพื้นที่ให้สวยงาม การลดมลภาวะ ลดโลกร้อนด้วยมือเรา การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ฯลฯ การบังคับใช้กฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง

5) มิติด้านโครงสร้างพื้นฐาน กล่าวได้ว่าประชาชนทุกชุมชน หมู่บ้านได้รับความสะดวกด้านระบบ สาธารณูปโภค สาธารณูปการ ถนน สะพาน ทางเท้า ฯลฯ การคมนาคมที่ได้รับการพัฒนาจากโครงการของรัฐบาล และของท้องถิ่นเอง ถนนทางการเกษตร กล่าวได้ว่าการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานมีผลการพัฒนาที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นรูปธรรม เกือบจะเต็มพื้นที่ แต่ปัญหาในการพัฒนาถนนบางสาย ไม่ใช่อำนาจของท้องถิ่น เช่น ทางหลวงชนบท ทางหลวงแผ่นดิน ทางรถไฟ เป็นต้น

ผลจากการดำเนินงาน ทำให้เทศบาลตำบลอุโมงค์ ได้รับรางวัลที่สำคัญเป็นรางวัลเกียรติยศท้องถิ่น นำมาซึ่งความภาคภูมิใจของประชาชนตำบลอุโมงค์ เช่น

- รางวัลด้วยพระราชทานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน ระดับประเทศ (เทศบาลขนาดกลาง) จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- รางวัลด้วยพระราชทานลดเมืองร้อนด้วยมือเรา จากมูลนิธิหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี
- รางวัลด้วยพระราชทานเชิดชูเกียรติแก่องค์กรระดับท้องถิ่นผู้ปฏิบัติประสพผลดี โครงการเศรษฐกิจพอเพียง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

โดยสรุป ผลการพัฒนาในมิติหลัก ๆ ข้างต้น นับได้ว่าการพัฒนาได้บรรลุเป้าหมายวิสัยทัศน์การพัฒนาของท้องถิ่นสำหรับปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2552 งบประมาณหมวดเงินอุดหนุนไม่เป็นไปตามประมาณการรายรับ ซึ่งขาดไป 10 กว่าล้านบาท ทำให้กิจกรรม โครงการบางโครงการไม่สามารถดำเนินงานได้ตามที่กำหนดในแผนดำเนินงานได้ ซึ่งเกิดจากปัญหาภาวะเศรษฐกิจของประเทศ และในปีงบประมาณ 2553 คาดว่าจะเกิดปัญหาเช่นเดียวกับปีที่ผ่านมา เพราะรัฐบาล จะโอนเงินหมวดดังกล่าวให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แค่ 2 งวด จึงต้องบริหารงานงบประมาณที่จำกัด และจะต้องทำความเข้าใจกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต่อไป

บทที่ 3

การวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาท้องถิ่น

3.1 หลักการและแนวคิดในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น

การวางแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาศัยหลักการและแนวคิดในการวางแผนพัฒนาโดยมีองค์ประกอบดังนี้

1) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10(พ.ศ. 2550 – 2554) จากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549) ได้ให้ความสำคัญ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาและบริหารประเทศ ควบคู่ไปกับกระบวนการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มี “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 โดยให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาจากวิกฤตเศรษฐกิจให้ลุกลาม และสร้างฐานเศรษฐกิจภายในประเทศให้เข้มแข็งและมีภูมิคุ้มกันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงจากภายนอก ขณะเดียวกันมุ่งการพัฒนาที่สมดุลทั้งด้านตัวคน สังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและความอยู่ดีมีสุขของคนไทย ผลการพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 สรุปได้ว่าประสบความสำเร็จที่น่าพอใจเศรษฐกิจของประเทศขยายตัวได้อย่างต่อเนื่องในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 5.7 ต่อปี เสถียรภาพทางเศรษฐกิจปรับตัวสู่ความมั่นคง ความยากจนลดลง ขณะเดียวกันระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้นมาก อันเนื่องมาจากการดำเนินการเสริมสร้างสุขภาพอนามัย การมีหลักประกันที่มีการปรับปรุงทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ โดยครอบคลุมคนส่วนใหญ่ของประเทศ และการลดลงของปัญหาเสพติดแต่เศรษฐกิจไทยยังไม่เข้มแข็งและอ่อนไหวต่อความผันผวนของปัจจัยภายนอก ขณะที่ยังมีปัญหาด้านคุณภาพการศึกษา ความยากจนและความเหลื่อมล้ำทางรายได้ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและความโปร่งใสในการบริหารจัดการของภาครัฐ ที่ยังต้องให้ความสำคัญในการแก้ไขอย่างต่อเนื่อง

ในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ประเทศไทยยังคงต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในหลายบริบท ทั้งที่เป็นโอกาสและข้อจำกัดต่อการพัฒนาประเทศ จึงต้องมีการเตรียมความพร้อมของคนและระบบให้สามารถปรับตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตและแสวงหาประโยชน์อย่างรู้เท่าทัน โลกาภิวัตน์และสร้างภูมิคุ้มกันให้กับทุกภาคส่วนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

วิสัยทัศน์และพันธกิจ

วิสัยทัศน์ประเทศไทย

มุ่งพัฒนาสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน คนไทยมีคุณธรรมนำความรอบรู้ รู้เท่าทันโลก ครอบครัวยุคใหม่ ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติสุข เศรษฐกิจมีคุณภาพ เสถียรภาพ และเป็นธรรม สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพและทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน อยู่ภายใต้ระบบบริหารจัดการประเทศที่มีธรรมาภิบาล ดำรงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และอยู่ในประชาคม โลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี”

พันธกิจ

เพื่อให้การพัฒนาประเทศไทยในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 มุ่งสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน” ภายใต้นโยบายปฏิบัติของ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เห็นควรกำหนดพันธกิจของการพัฒนาประเทศ ดังนี้

(1) พัฒนาคอนให้มีคุณภาพ คุณธรรม นำความรอบรู้อย่างเท่ากัน มีสุขภาวะที่ดี อยู่ในครอบครัวที่อบอุ่น ชุมชนที่เข้มแข็ง ฟังตนเองได้ มีความมั่นคงในการดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีภายใต้คุณภาพของความหลากหลายทางวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(2) เสริมสร้างเศรษฐกิจให้มีคุณภาพ เสถียรภาพ และเป็นธรรม มุ่งปรับ โครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถแข่งขันได้ มีภูมิคุ้มกันความเสี่ยงจากความผันผวนของสภาพแวดล้อมในยุคโลกาภิวัตน์ บนพื้นฐานการบริหาร เศรษฐกิจส่วนรวมอย่างมีประสิทธิภาพ มีระดับการออมที่พอเพียง มีการปรับ โครงสร้างการผลิตและบริการบนฐานความรู้และ

นวัตกรรมใช้จุดแข็งของความหลากหลายทางชีวภาพและเอกลักษณ์ความเป็นไทย ควบคู่กับการเชื่อมโยงกับต่างประเทศ และ การพัฒนาปัจจัยสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน และ โลจิสติกส์ พลังงาน กฎกติกา และกลไกสนับสนุนการแข่งขันและ กระจายผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม

(3) ดำรงความหลากหลายทางชีวภาพ และสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อม สร้างความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน เป็นธรรม และมีการสร้างสรรคคุณค่า สนับสนุนให้ชุมชนมีองค์ความรู้และสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อคุ้มครองฐานทรัพยากร คุ้มครองสิทธิและส่งเสริมบทบาทของชุมชนใน การบริหารจัดการทรัพยากรปรับเปลี่ยนแผนการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนรักษาผลประโยชน์ของ ชาติจากข้อตกลงตามพันธกรณีระหว่างประเทศ

(4) พัฒนาระบบบริหารจัดการประเทศให้เกิดธรรมาภิบาลภายใต้ระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข มุ่งสร้างกลไกและกฎระเบียบที่เอื้อต่อการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาสู่ทุกภาคี ควบคู่กับการเสริมสร้าง ความโปร่งใส สุจริต ยุติธรรม รับผิดชอบต่อสาธารณะ มีการกระจายอำนาจและกระบวนการที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจ คู่ความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ สังคมและการใช้ทรัพยากร

วัตถุประสงค์และเป้าหมายหลัก

เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงที่ประเทศไทยจะต้องปรับตัวในอนาคต และเพื่อก้าวไปสู่ วิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศที่พึงปรารถนาในระยะยาว การพัฒนาประเทศไทยในระยะ 5 ปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 จึงได้ กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของการพัฒนาไว้ดังนี้

วัตถุประสงค์

(1) เพื่อสร้างโอกาสการเรียนรู้คุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่องที่ขับเคลื่อนด้วยการเชื่อมโยงบทบาท ครอบครัวยุทธศาสตร์สถาบันศาสนาและสถาบันการศึกษา เสริมสร้างบริการสุขภาพอย่างสมดุลระหว่างการส่งเสริม การป้องกัน การรักษา และการฟื้นฟูสมรรถภาพและสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

(2) เพื่อเพิ่มศักยภาพของชุมชน เชื่อมโยงเป็นเครือข่าย เป็นรากฐานการพัฒนาเศรษฐกิจ คุณภาพชีวิต และ อนุรักษ์ ฟื้นฟู ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน นำไปสู่การพึ่งตนเองและลดปัญหาความยากจนอย่าง บูรณาการ

(3) เพื่อปรับโครงสร้างการผลิตสู่การเพิ่มคุณค่าของสินค้าและบริการบนฐานความรู้และนวัตกรรม รวมทั้ง สนับสนุนให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างสาขาการผลิตเพื่อทำให้มูลค่าการผลิตสูงขึ้น

(4) เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันและระบบบริหารความเสี่ยงให้กับภาคการเงิน การคลัง พลังงาน ตลาดปัจจัยการผลิต ตลาดแรงงาน และการลงทุน

(5) เพื่อสร้างระบบการแข่งขันด้านการค้าและการลงทุนให้เป็นธรรม และคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศ รวมทั้งสร้างกลไกในการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาสู่ประชาชนในทุกภาคส่วนอย่างเป็นธรรม

(6) เพื่อเสริมสร้างความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ ควบคู่ กับการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้เป็นฐานที่มั่นคงของการพัฒนาประเทศ และการดำรงชีวิตของคนไทยทั้งในรุ่นปัจจุบันและ อนาคต รวมทั้งสร้างกลไกในการรักษาผลประโยชน์ของชาติอย่างเป็นธรรมและอย่างยั่งยืน

(7) เพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศสู่ภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาชน และขยายบทบาทขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควบคู่กับการเสริมสร้างกลไกและกระบวนการมีส่วนร่วม ในการพัฒนาวัฒนธรรมประชาธิปไตยให้เกิดผลในทางปฏิบัติต่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

เป้าหมาย

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว ได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ดังนี้

- (1) เป้าหมายการพัฒนาคุณภาพคน ให้คนไทยทุกคนได้รับการพัฒนาทั้งทางร่างกาย จิตใจ ความรู้ ความสามารถ ทักษะการประกอบอาชีพ และมีความมั่นคงในการดำรงชีวิต ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างศักยภาพให้กับตนเองที่จะนำไปสู่ความเข้มแข็งของครอบครัว ชุมชน และสังคมไทย โดยเพิ่มจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยเป็น 10 ปี พัฒนากำลังแรงงานระดับกลางที่มีคุณภาพเพิ่มเป็นร้อยละ 60 ของกำลังแรงงานทั้งหมด และเพิ่มสัดส่วนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาเป็น 10 คนต่อประชากร 10,000 คน พร้อมทั้งลดปัญหาอาชญากรรมลงร้อยละ 10 และกำหนดให้อายุคาดหมายเฉลี่ยของคนไทยสูงขึ้นเป็น 80 ปี ควบคู่กับลดอัตราเพิ่มของการเจ็บป่วยด้วยโรคที่ป้องกันได้ใน 5 อันดับแรก คือ หัวใจ ความดันโลหิตสูง เบาหวาน หลอดเลือดสมอง และมะเร็ง นำไปสู่การเพิ่มผลิตภาพแรงงาน และลดรายจ่ายด้านสุขภาพของบุคคลลงในระยะยาว
- (2) เป้าหมายการพัฒนาชุมชนและแก้ปัญหาความยากจน พัฒนาให้ทุกชุมชนมีแผนชุมชนแบบมีส่วนร่วม และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำแผนชุมชนไปใช้ประกอบการจัดสรรงบประมาณ ปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติดและขยายโอกาสการเข้าถึงแหล่งทุน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและลดสัดส่วนผู้อยู่ใต้เส้นความยากจนลงเหลือร้อยละ 4 ภายในปี 2554
- (3) เป้าหมายด้านเศรษฐกิจ ปรับปรุงโครงสร้างเศรษฐกิจให้มีความสมดุลและยั่งยืน โดยให้สัดส่วนภาคเศรษฐกิจในประเทศต่อภาคการค้าระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 75 ภายในปี 2554 สัดส่วนภาคการผลิตเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 15 ภายในปี 2554 อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยร้อยละ 3.0 – 3.5 ต่อปี สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศไม่เกินร้อยละ 50 ความยืดหยุ่นการใช้พลังงานเฉลี่ยไม่เกิน 1 : 1 ในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 เพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานหมุนเวียนเป็นร้อยละ 8 รวมทั้งลดสัดส่วนการใช้พลังงานต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งลดการใช้ น้ำมัน ในภาคการขนส่งให้เหลือร้อยละ 30 ของการใช้พลังงานทั้งหมด รายได้ของกลุ่มที่มีรายได้สูงสุดร้อยละ 20 แรกมีสัดส่วนไม่เกิน 10 เท่าของรายได้ของกลุ่มที่มีรายได้น้อยที่สุดร้อยละ 20 ภายในปี 2554 และสัดส่วนผลผลิตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40 ในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10
- (4) เป้าหมายการสร้างควมมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม รักษาความอุดมสมบูรณ์ของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพโดยให้มีพื้นที่ป่าไม้ไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 33 และต้องเป็นป่าอนุรักษ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 18 ของพื้นที่ประเทศ รักษาพื้นที่ทำการเกษตรในเขตชลประทานไว้ไม่น้อยกว่า 31,000,000 ไร่ และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมต่อการดำรงคุณภาพชีวิตที่ดีและไม่เป็นภัยคุกคามต่อระบบนิเวศน์ โดยรักษาคุณภาพน้ำในลุ่มน้ำต่าง ๆ และแหล่งน้ำธรรมชาติให้อยู่ในเกณฑ์พอใช้และดี รวมกันไม่ต่ำกว่าร้อยละ 85 คุณภาพอากาศอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน โดยเฉพาะฝุ่นละอองขนาดเล็ก ต้องมีค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมงไม่เกิน 120 มก./ลบ.ม. อัตราการปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์ต่อประชากรลดลงร้อยละ 5 จากปี 2546 คือไม่เกิน 3.5 ตัน/คน/ปี ควบคุมอัตราการผลิตขยะในเขตเมืองไม่ให้เกิน 1 กก./คน/วัน และของเสียอันตรายจากชุมชนและอุตสาหกรรมได้รับการจัดการอย่างถูกต้องร้อยละ 80 ของปริมาณของเสียอันตรายทั้งหมด รวมทั้งให้มีระบบฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพที่สมบูรณ์ระดับประเทศ 1 ระบบ เป้าหมายด้านธรรมาภิบาล มุ่งให้ธรรมาภิบาลของประเทศดีขึ้น มีคะแนนภาพลักษณ์ของความโปร่งใสอยู่ที่ 5.0 ภายในปี 2554 ระบบราชการมีขนาดที่เหมาะสม และมีการดำเนินงานคุ้มค่าเพิ่มขึ้น ลดกำลังคนภาครัฐการให้ได้รับร้อยละ 10 ภายในปี 2554 ธรรมาภิบาลในภาคธุรกิจเอกชนเพิ่มขึ้นท้องถิ่นมีขีดความสามารถในการจัดเก็บรายได้และมีอิสระในการพึ่งตนเองมากขึ้นและภาคประชาชนมีความเข้มแข็ง ภูมิตนุชนานาชาติ และมีส่วนร่วมมากขึ้นในการตัดสินใจและรับผิดชอบในการบริหารจัดการประเทศ รวมทั้งให้มีการสร้างองค์กรความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยและธรรมาภิบาลบริบทไทยเพิ่มขึ้นในระยะแผนพัฒนา ฉบับที่ 10

ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

ภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงในกระแสโลกาภิวัตน์ที่เปลี่ยนเร็วและซับซ้อนมากยิ่งขึ้นจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่เหมาะสม โดยสร้างความแข็งแกร่งของโครงสร้างระบบต่าง ๆ ภายในประเทศให้มีความศักยภาพ แข่งขันได้ในกระแสโลกาภิวัตน์ และสร้างฐานความรู้ให้ภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้อย่างรู้เท่าทัน ควบคู่ไปกับการกระจายการพัฒนาที่เป็นธรรม และเสริมสร้างความเท่าเทียมกันของกลุ่มคนในสังคม และความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น พร้อมทั้งฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้คงความสมบูรณ์เป็นรากฐานการพัฒนาที่มั่นคง และเป็นฐานการดำรงชีวิตของชุมชนและสังคมไทย ตลอดจนการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศทุกระดับ อันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศที่มั่นคงและยั่งยืน สามารถดำรงอยู่ในประชาคมโลก ได้อย่างมีเกียรติภูมิและมีศักดิ์ศรี โดยมียุทธศาสตร์การพัฒนาที่สำคัญในระยะแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 10 ดังนี้

ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ให้ความสำคัญกับ

(1) การพัฒนาคนให้มีคุณธรรมนำความรู้ เกิดภูมิคุ้มกัน โดยพัฒนาจิตใจควบคู่กับการพัฒนาเรียนรู้ของคนทุกกลุ่มทุกวัยตลอดชีวิต เริ่มตั้งแต่วัยเด็กให้มีความรู้พื้นฐานเข้มแข็ง มีทักษะชีวิต พัฒนาสมรรถนะ ทักษะของกำลังแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการ พร้อมก้าวเข้าสู่โลกของการทำงานและการแข่งขันอย่างมีคุณภาพ สร้างและพัฒนากำลังคนที่เป็นเลิศโดยเฉพาะในการสร้างนวัตกรรมและองค์ความรู้ ส่งเสริมคนไทยเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต จัดการองค์ความรู้ทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นและองค์ความรู้สมัยใหม่ตั้งแต่ระดับชุมชนถึงประเทศ สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

(2) การเสริมสร้างสุขภาพของคนไทยให้มีสุขภาพแข็งแรงทั้งกายและใจ และอยู่ในสภาพสิ่งแวดล้อมที่น่าอยู่ เน้นการพัฒนาสุขภาพอย่างครบวงจร มุ่งการดูแลสุขภาพเชิงป้องกัน การปลอดภัย ลด ละ เลิก พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ

(3) การเสริมสร้างคนไทยให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข มุ่งเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีของคนในสังคมบนฐานของความมีเหตุมีผล ดำรงชีวิตอย่างมั่นคงทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน พัฒนาระบบการคุ้มครองทางเศรษฐกิจและสังคมหลากหลายและครอบคลุมทั่วถึง สร้างโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุน ส่งเสริมการดำรงชีวิตที่มีความปลอดภัย น่าอยู่ บนพื้นฐานของความยุติธรรมในสังคม เสริมสร้างกระบวนการยุติธรรมแบบบูรณาการและการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง ควบคู่กับเสริมสร้างจิตสำนึกด้านสิทธิและหน้าที่ของพลเมือง และความตระหนักถึงคุณค่าและเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เพื่อลดความขัดแย้ง

ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศให้ความสำคัญกับ

(1) การบริหารจัดการกระบวนการชุมชนเข้มแข็ง ด้วยการส่งเสริมการรวมตัว ร่วมคิด ร่วมทำในรูปแบบที่หลากหลาย และจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องตามความพร้อมของชุมชน มีกระบวนการจัดองค์ความรู้และระบบการเรียนรู้ของชุมชนอย่างเป็นขั้นตอน มีเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกชุมชน มีกระบวนการเสริมสร้างศักยภาพชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถพัฒนาต่อยอดให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนในการนำไปสู่ที่พึ่งตนเอง รวมทั้งการสร้างภูมิคุ้มกันให้ชุมชนพร้อมเผชิญการเปลี่ยนแปลง

(2) การสร้างความมั่นคงของเศรษฐกิจชุมชน ด้วยการบูรณาการกระบวนการผลิตบนฐานศักยภาพ และความเข้มแข็งของชุมชนอย่างสมดุล เน้นการผลิตเพื่อบริโภคอย่างพอเพียงภายในชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนมีการรวมกลุ่มในรูปแบบสหกรณ์ กลุ่มอาชีพ สนับสนุนการนำภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นมาใช้ในการสร้างสรรค์คุณค่าสินค้าของสินค้าและบริการและสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนในการลงทุนสร้างอาชีพและรายได้ที่มีการจัดสรรประโยชน์อย่างเป็นธรรมแก่ชุมชน ส่งเสริม

การร่วมลงทุนระหว่างเครือข่ายองค์กรชุมชนกับองค์กรปกครองท้องถิ่น รวมทั้งสร้างระบบบ่มเพาะวิสาหกิจชุมชนควบคู่กับพัฒนาความรู้ด้านการจัดการ การตลาด และทักษะในการอาชีพ

(3) การเสริมสร้างศักยภาพชุมชนในการอยู่ร่วมกันกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสันติเกื้อกูล ด้วยการส่งเสริมสิทธิชุมชนและกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการสงวนอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนา ใช้ประโยชน์และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ รวมทั้งการสร้างกลไกในการปกป้องคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน

(1) การปรับโครงสร้างการผลิตเพื่อเพิ่มผลิตภาพและคุณค่าของสินค้าและบริการบนฐานความรู้และความเป็นไทย โดยปรับโครงสร้างภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการที่ใช้กระบวนการพัฒนาคัลเลอร์และห่วงโซ่อุปทาน รวมทั้งเครือข่ายชุมชนบนรากฐานของความรู้สมัยใหม่ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมไทย และความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อสร้างสินค้าสินค้าที่มีคุณภาพสูง มีตราสินค้าเป็นที่ยอมรับของตลาด รวมทั้งสร้างบรรยากาศการลงทุนที่ดี เพื่อดึงดูดการลงทุนการลงทุนจากต่างประเทศ และส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ ตลอดจนการบริหารองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ การปฏิรูปองค์กร การปรับปรุงระบบกฎระเบียบ และพัฒนาระบบมาตรฐานในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการดำเนินนโยบายการค้าระหว่างประเทศให้การสนับสนุนการปรับปรุงโครงสร้างการผลิต และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

(2) การสร้างภูมิคุ้มกันของระบบเศรษฐกิจ โดยการบริหารเศรษฐกิจส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจให้มั่นคงและสนับสนุนการปรับโครงสร้างการผลิตโดยการระดมทุนไปสู่ภาคการผลิตที่มีประสิทธิภาพ พัฒนารัฐวิสาหกิจให้ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพบนหลักการบริหารจัดการที่ดี เพื่อให้การใช้ทรัพยากรเกิดประสิทธิภาพและสวัสดิการสูงสุดแก่ประเทศการส่งเสริมการออมอย่างเป็ระบบเพื่อเป็นแหล่งระดมทุนและเป็นหลักประกันในชีวิตของประชาชนและการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานและการพัฒนาแหล่งพัฒนาแหล่งพลังงานทางเลือกเพื่อลดการพึ่งพิงการนำเข้าพลังงานและประหยัดเงินตราต่างประเทศ

(3) การสนับสนุนให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรมและการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเป็นธรรม โดยส่งเสริมการแข่งขันการประธุรกิจในระบบอย่างเสรี เป็นธรรม และป้องกันการผูกขาด กระจายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานไปสู่ภูมิภาคอย่างสมดุลและเป็นธรรม ให้ประชาชนเข้าถึงบริการ ได้อย่างทั่วถึง เพียงพอ และสอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ เพิ่มประสิทธิภาพและความครอบคลุมของการให้บริการของระบบการเงินฐานรากให้สามารถสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก ด้วยการพัฒนาองค์กรการเงินชุมชนเข้มแข็ง รวมทั้งดำเนินนโยบายการคลังเพื่อส่งเสริมการกระจายรายได้ โดยกระจายอำนาจการจัดเก็บภาษี การจัดทำงบประมาณและการเบิกจ่าย และการกอบกู้หนี้ภายใต้กรอบการรักษาวินัยทางการคลังสู่ท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์การพัฒนามรดกฐานความหลากหลายทางชีวภาพและสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

(1) การรักษาฐานทรัพยากรและความสมดุลของระบบนิเวศ เพื่อรักษาสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ โดยพัฒนาระบบฐานข้อมูลและสร้างองค์ความรู้ ส่งเสริมสิทธิชุมชนและการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากร พัฒนาระบบการจัดการร่วมเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยให้ความสำคัญกับการกำหนดเขต และการจัดการเชิงพื้นที่ภายใต้การจัดการทำข้อตกลงระหว่างชุมชนท้องถิ่นในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติหลัก ได้แก่ ดิน น้ำ ป่า ไม้ ทรัพยากรทะเล และชายฝั่ง ทรัพยากรแร่ รวมถึงการมีมาตรการหยุดใช้ทรัพยากรที่สำคัญที่ถูกทำลายสูงเป็นการชั่วคราว และการสร้างกลไกแก้ปัญหาความขัดแย้งอย่างสันติวิธี รวมทั้งพัฒนาระบบการจัดการและป้องกันภัยพิบัติ

(2) การสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยการปรับแผนการผลิตและ

พฤติกรรมกรรมการบริโภคไปสู่การผลิตและบริโภคที่ยั่งยืน เพื่อลดผลกระทบต่อฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดนโยบายสาธารณะ และใช้กลไกทางเศรษฐศาสตร์ทั้งด้านการเงินและการคลัง รวมทั้งการสร้างตลาดสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อลดมลพิษและควบคุมกิจกรรมที่จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต โดยผลักดันให้เกิดระบบประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ ระบบประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางสังคมและสุขภาพในโครงการพัฒนาของรัฐ หรือที่รัฐอนุมัติให้ออกชนดำเนินการควบคู่กับการยกระดับขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ตลอดจนมีกลไกกำหนดจุดยืนต่อพันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศด้านสิ่งแวดล้อม

(3) การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพและมีธรรมชาติ เน้นการบริหารแทนการกำกับควบคุม และทำงานร่วมกับหุ้นส่วนการพัฒนา เน้นการพัฒนาประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการปฏิบัติการกิจด้วยการปรับบทบาทโครงสร้างและกลไกการบริหารจัดการภาครัฐและรัฐวิสาหกิจให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย ลดการบังคับควบคุม คำเน้ถึงความต้องการของประชาชนและทำงานร่วมกับหุ้นส่วนการพัฒนา เพิ่มบทบาทภาคเอกชนในกิจการของรัฐและรัฐวิสาหกิจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพการให้บริการสาธารณะ และลดภาระการลงทุนของภาครัฐ ตลอดจนพัฒนากลไกการกำกับดูแลที่เข้มแข็งเพื่อให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรม โปร่งใส โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศและคุ้มครองผู้ใช้บริการ โดยดำเนินการควบคู่กันไปกับการปลูกฝังจิตสำนึกข้าราชการให้เห็นความสำคัญและยึดที่ระมรหลักธรรมาภิบาล และยึด / ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างเคร่งครัด

(4) การกระจายอำนาจการบริหารจัดการประเทศสู่ภูมิภาค ท้องถิ่น และชุมชนเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยพัฒนาศักยภาพ และกระจายอำนาจตัดสินใจให้ท้องถิ่นมีบทบาทสามารถรับผิดชอบในการบริหารจัดการบริการสาธารณะ ตลอดจนแก้ไขปัญหาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และสามารถสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ท้องถิ่นอย่างแท้จริงพร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

(5) ส่งเสริมภาคธุรกิจเอกชนให้เกิดความเข้มแข็ง สุจริต และมีธรรมาภิบาล โดยมีมาตรการส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจให้ธุรกิจเอกชนทั้งที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์และธุรกิจเอกชนทั่วไปเป็น “บรรษัทภิบาล” เพิ่มมากขึ้น สร้างจิตสำนึกในการประกอบธุรกิจอย่างซื่อสัตย์ ยุติธรรมต่อผู้บริโภค และเป็นธรรมกับธุรกิจคู่แข่ง พร้อมทั้งยึดมั่นในความรับผิดชอบต่อสังคม แบ่งปันผลประโยชน์คืนสู่สาธารณะ ตลอดจนสนับสนุนสถาบันวิชาชีพธุรกิจประเภทต่าง ๆ ให้มีบทบาทในการสร้างธรรมาภิบาลแก่ภาคธุรกิจมากขึ้น

(6) การปฏิรูปกฎหมาย กฎระเบียบ และขั้นตอน กระบวนการเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเพื่อสร้างความสมดุลในการจัดสรรประโยชน์จากการพัฒนา ด้วยการเปิดโอกาสให้ภาคีและกลุ่มต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการเสนอแนะและตรากฎหมายเพื่อประสานประโยชน์ของภาคส่วนต่าง ๆ ให้เสมอภาคและมีความสมดุล โดยการปฏิรูปกฎหมายเพื่อสร้างความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ ลดการใช้ดุลพินิจของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ รวมทั้งสร้างความเข้มแข็งของกลไกการบังคับใช้กฎหมายโดยเฉพาะกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ เพื่อสร้างความเป็นธรรมต่อผู้ประกอบการขนาดเล็กและผู้ประกอบการใหม่

(7) การรักษาและเสริมสร้างความมั่นคงเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการประเทศสู่ดุลยภาพและความยั่งยืน โดยการพัฒนาศักยภาพ บทบาท และภารกิจของหน่วยงานด้านการป้องกันประเทศ ความมั่นคง และรักษาความสงบเรียบร้อยให้มีประสิทธิภาพมีความพร้อมในการป้องกันประเทศและตอบสนองต่อภัยคุกคามในทุกรูปแบบสถานการณ์ได้ฉับไว พร้อมทั้งผนึกพลังร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ ดำเนินการป้องกันและพัฒนาประเทศให้สามารถพิทักษ์รักษาเอกราช สถาบันพระมหากษัตริย์ ผลประโยชน์ของชาติ และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งสามารถสร้างความมั่นคงของประชาชนและสังคมให้มีความอยู่รอดปลอดภัยโดยยึดหลักธรรมาภิบาลในทุกระดับ

การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล

การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ผู้การปฏิบัติต้องให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคพัฒนาจากทุกภาคส่วน เพื่อสามารถผนึกพลังความร่วมมือตามบทบาทความรับผิดชอบร่วมกันขับเคลื่อน โดยนำเอาแนวทางการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ของแผนมาแปลงไปสู่แผนปฏิบัติการในระดับต่าง ๆ ที่สามารถนำไปขับเคลื่อนให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ควบคู่ไปกับการปรับระบบการจัดสรรทรัพยากรและปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ รวมทั้งสร้างองค์ความรู้เพื่อหนุนเสริมการขับเคลื่อนให้สัมฤทธิ์ผล และมีการติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบ โดยมีแนวทางสำคัญดังนี้

1) เสริมสร้างบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคพัฒนา จัดทำแผนปฏิบัติการในระดับต่าง ๆ ที่บูรณาการ

เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้ความสำคัญกับการจัดแบ่งบทบาทหลักที่ชัดเจนของภาคพัฒนาทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคสถาบันต่าง ๆ รวมถึงภาคชุมชนเพื่อสามารถดำเนินการกิจร่วมมือสนับสนุนซึ่งกันและกันได้ ควบคู่ไปกับการสร้างความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการประยุกต์ใช้ให้กับภาคพัฒนาทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่อง เพื่อมีส่วนร่วมขับเคลื่อนและจัดทำแผนปฏิบัติการระดับต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 โดยภาครัฐจัดทำและขับเคลื่อนแผนบริหารราชการแผ่นดิน และแผนปฏิบัติการในรูปแบบต่าง ๆ ที่ยึดโยงกับมิติของงานตามภารกิจ มิติของพื้นที่ และมิติตามวาระงานพิเศษ และใช้กลไกกระบวนการชุมชนสร้างการบูรณาการกับแผนท้องถิ่น แผนจังหวัด กลุ่มจังหวัด และภาคไปจนถึงแผนระดับชาติ ตลอดจนให้มีกลไกที่ปรึกษาภาคประชาชนเพื่อร่วมขับเคลื่อนในระดับพื้นที่

2) กำหนดแนวทางการลงทุนที่สำคัญตามยุทธศาสตร์การพัฒนาในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 เพื่อภาคพัฒนา

สามารถนำไปขับเคลื่อนภายใต้บทบาทภารกิจของตนเอง และสร้างการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ โดยมีแนวทางการลงทุนภายใต้การพัฒนาคนและสังคม รวมทั้งความเข้มแข็งของชุมชน เน้นการพัฒนาระบบสุขภาพครบวงจร การเรียนรู้ตลอดชีวิต การพัฒนาคุณภาพการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาศักยภาพชุมชนอย่างต่อเนื่อง การสร้างหลักประกันสังคมให้ผู้อยู่ในเศรษฐกิจนอกระบบ การแก้ปัญหาความยากจนอย่างบูรณาการ ภายใต้การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ จะให้ความสำคัญกับการปฏิรูประบบการออม การรวมกลุ่ม การปฏิรูประบบนวัตกรรม การลดต้นทุนการขนส่ง และโลจิสติกส์ การลงทุนเพื่อสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการพื้นฐานที่สมดุลเป็นธรรม และสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน

ภายใต้การพัฒนาบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพและสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรสิ่งแวดล้อมจะ

ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ การพัฒนาแหล่งน้ำ การควบคุมและบรรเทาอุทกภัย การลงทุนในการสร้าง ขยายและปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสีย และกำจัดขยะมูลฝอย การใช้เทคโนโลยีสะอาดการปรับเปลี่ยนมาใช้เครื่องยนต์และพลังงานที่สะอาดการสร้างระบบจัดการฐานข้อมูลและสร้างศูนย์ข้อมูลระดับชาติด้านทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพภายใต้การเสริมสร้างธรรมาภิบาลจะให้ความสำคัญกับการธำรงศิลปภูมิทัศน์วัฒนธรรมชาติ ค่านิยมวัฒนธรรมประชาธิปไตย วัฒนธรรมสันติวิธีแก่ประชาชนได้เข้าร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ดำเนินการ รับผิดชอบ และร่วมตรวจสอบในกระบวนการบริหารจัดการประเทศ และสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาวัฒนธรรมประชาธิปไตยและวัฒนธรรมชาติ

3) เร่งปรับปรุงและพัฒนากฎหมายเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างมี

ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ภายใต้กรอบการปรับปรุงกฎหมายที่เอื้อต่อการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี การปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ การเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของประเทศ การแก้ไขปัญหาความยากจน การป้องกันการทุจริต การกระจายผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างทั่วถึง ตลอดจนการมีภูมิคุ้มกันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ และเร่งรัดการพัฒนาบุคลากรทางกฎหมายให้มีความรู้ความสามารถทันต่อความจำเป็นของทางราชการและการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยมีกฎหมายทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรฯ และการบริหารจัดการที่ต้องเร่งผลักดันการออกกฎหมาย การปรับปรุงแก้ไข และการประกาศใช้รวมทั้งการยกฐานะใหม่

4) ศึกษาวิจัยสร้างองค์ความรู้และกระบวนการเรียนรู้เพื่อหนุนเสริมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ผู้การปฏิบัติ โดยให้ความสำคัญกับการศึกษาวิจัยสร้างองค์ความรู้ที่จะช่วยสร้างกระบวนการเรียนรู้และการเผยแพร่ ขยายผลให้เกิดประโยชน์ทั้งในระดับการปฏิบัติและระดับนโยบายต่อไป โดยมีประเด็นสาระงานวิจัยหลัก ๆ ตามประเด็น ยุทธศาสตร์ทั้ง 5 ยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10

5) พัฒนาระบบการติดตามประเมินผลและสร้างดัชนีชี้วัดความสำเร็จของการพัฒนาในทุกระดับ โดยพัฒนา กระดัดระบบติดตามตรวจสอบและประเมินผลการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงาน ให้มี มาตรฐานและมีวิธีวัดผลงานที่ชัดเจน สามารถตรวจสอบและเปรียบเทียบผลระหว่างหน่วยงานได้ รวมทั้งสนับสนุนให้ทุกส่วน ราชการพัฒนาสู่ระบบตรวจสอบและประเมินผลการบริหารจัดการที่ดีของภาครัฐที่มุ่งความคุ้มค่า ความโปร่งใส และตอบสนอง ความต้องการที่หลากหลายของประชาชน ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาดัชนีชี้วัดผลสำเร็จของการพัฒนาตามแผนพัฒนาฯ ฉบับ ที่ 10 ทั้งในระดับภาพรวมและระดับยุทธศาสตร์ รวมทั้งพัฒนาดัชนีชี้วัดผลกระทบขั้นสุดท้ายของการพัฒนาที่มุ่งผู้ตั้งคมอยู่เย็น เป็นสุขร่วมกัน โดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วม ควบคู่ไปกับการสร้างองค์ความรู้ด้านการติดตามประเมินผล และการเผยแพร่ รายงานด้านการติดตามประเมินผลสู่สาธารณชนอย่างต่อเนื่อง

6) สนับสนุนการพัฒนากระบวนการข้อมูลในทุกระดับและการเชื่อมโยงโครงข่ายข้อมูลข่าวสารระหว่าง หน่วยงานกลางระดับนโยบาย ตลอดจนระดับพื้นที่และท้องถิ่น โดยสนับสนุนให้หน่วยงานระดับนโยบายด้านข้อมูลพัฒนา ระบบข้อมูล ฐานข้อมูล และระบบบริหารจัดการ สถิติเพื่อการวางแผนให้ตอบสนองต่อการพัฒนาตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ส่งเสริมการพัฒนาข้อมูลเพื่อการเฝ้าระวังและบังคับชี้ทิศทาง การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์เศรษฐกิจ สังคมของประเทศและ ระดับโลก เพื่อติดตามตรวจสอบการดำเนินนโยบายและสนับสนุนการสร้างเครือข่ายข้อมูลร่วมกันเพื่อการวางแผนและติดตาม ประเมินผลในระดับจังหวัด ท้องถิ่นและชุมชน ส่งเสริมการเชื่อมโยงโครงข่ายข้อมูลระดับจังหวัด ท้องถิ่น และชุมชนเข้ากับ ส่วนกลางให้เป็นระบบที่เข้าถึงได้ง่าย และใช้ประโยชน์ร่วมกันได้อย่างสะดวกรวดเร็ว

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดลำพูน

1) วิสัยทัศน์จังหวัดลำพูน

วิสัยทัศน์จังหวัดลำพูน (VISION) ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2552 – 2555) กำหนดไว้ดังนี้

“ลำพูนสู่เมืองมรดกโลก แหล่งเกษตรปลอดภัย และอุตสาหกรรมคุณภาพ”

2) พันธกิจ (MISSION)

- พันธกิจการมุ่งสู่การเมืองมรดกโลก หมายถึง การดำเนินการอนุรักษ์แหล่งโบราณสถานที่สำคัญและสืบสาน วัฒนธรรมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์โดดเด่นของเมืองลำพูน ตามกรอบกิจกรรมที่ UNESCO กำหนดในลักษณะเป็นเมืองมรดก โลกที่มีชีวิต รวมทั้งการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในเชิงอนุรักษ์เพื่อสร้างรายได้ให้กับประชาชนและธุรกิจการท่องเที่ยว ที่เกี่ยวข้องให้มากขึ้น

- พันธกิจการเป็นแหล่งเกษตรปลอดภัย หมายถึง การมุ่งพัฒนาภาคเกษตรกรรม ซึ่งเป็นกลุ่มอาชีพประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัดลำพูน ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพปลอดภัย โดยใช้การตลาดนำการผลิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งลำไย รวมถึงพืชผักและอื่น ๆ เพื่อการบริโภคภายในประเทศและส่งออกต่างประเทศ

- พันธกิจการเป็นแหล่งอุตสาหกรรม หมายถึง การมุ่งพัฒนาและส่งเสริมการขยายตัวภาคอุตสาหกรรมที่มีคุณภาพ ไม่มีผลกระทบต่อมลภาวะและสิ่งแวดล้อมในจังหวัด และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานแรงงาน และเทคโนโลยี เพื่อรองรับ ภาคอุตสาหกรรม รวมไปถึงการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน สินค้าหัตถกรรม ผู้ประกอบการ SMEs และวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้สามารถแข่งขันในระดับประเทศและต่างประเทศได้

- พันธกิจการพัฒนาให้เป็นเมืองสงบสุขสวยงาม หมายถึง การมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน และสังคมให้มีศักยภาพทั้งในด้านสติปัญญา สุขภาพร่างกายและจิตใจให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในชุมชนและสังคมได้อย่างเข้มแข็ง มีคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้และการมีจิตวิญญาณประชาธิปไตยที่เป็นเอกลักษณ์ของคนลำพูนรวมทั้งมีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างเป็นระบบ บ้านเมืองมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และมีความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม เป็นที่ประทับใจแก่ผู้มาอาศัยและเยี่ยมชม

3) ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดลำพูน (STRATEGIC ISSUE) ประกอบด้วย 6 ประเด็นยุทธศาสตร์ และแผนการบริหารจัดการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดลำพูน สรุปดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาให้เป็นเมืองแห่งวัฒนธรรมและแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มีเอกลักษณ์โดดเด่น

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การบริหารจัดการและพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการ และมาตรฐานคุณภาพสินค้าเกษตรสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาคุณภาพและการเชื่อมโยงภาคอุตสาหกรรม หัตถอุตสาหกรรม และ โครงสร้างพื้นฐานรองรับเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน โดยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัว ชุมชนและสังคม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาเมืองลำพูนให้มีความสงบ สะอาด สวยงาม ปลอดภัยและมีโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดลำพูน

1. วิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำพูน

“ส่งเสริมเศรษฐกิจรากหญ้า พัฒนาอุตสาหกรรม อนุรักษ์วัฒนธรรม นำประชาให้มีสุข”

2. พันธกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำพูน

พันธกิจที่ 1 ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค สาธารณูปการให้ได้มาตรฐานเพียงพอ ต่อความต้องการของประชาชน เพื่อรองรับการขยายตัวด้านเศรษฐกิจและภาคอุตสาหกรรม

พันธกิจที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การเพิ่มผลผลิตการยกระดับคุณภาพผลผลิต การลงทุน การจัดจำหน่ายและการท่องเที่ยว เพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนอย่างมั่นคงและยั่งยืน

พันธกิจที่ 3 พัฒนาเมืองลำพูนให้เป็นเมืองน่าอยู่ แหล่งเรียนรู้ และท่องเที่ยว ทั้งทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติโดยการสนับสนุนส่งเสริม ฟื้นฟูและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งการบูรณะซ่อมแซมสถานที่สำคัญในจังหวัดลำพูน

พันธกิจที่ 4 ส่งเสริมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดลำพูน

พันธกิจที่ 5 ส่งเสริมการเรียนรู้และยกระดับการจัดการศึกษาและการกีฬาของประชาชนในจังหวัดลำพูนให้สูงขึ้น ครอบคลุมและทั่วถึงอย่างมีคุณภาพ

พันธกิจที่ 6 ส่งเสริมและพัฒนาให้ประชาชน ได้รับการบริการขั้นพื้นฐาน และการสาธารณสุขอย่างทั่วถึงและเพียงพอ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำพูน มี 7 ด้านดังนี้

1) ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภค สาธารณูปการ

1. แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาการใช้ประโยชน์ที่ดิน ที่สาธารณะในท้องถิ่น
2. แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาสาธารณูปโภค สาธารณูปการถนนสะพานทางเท้ารางระบายน้ำ
3. แนวทางการปรับปรุงและพัฒนา ระบบไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์
4. แนวทางการปรับปรุง พัฒนาและจัดหาแหล่งน้ำ
5. แนวทางการจัดทำและวางระบบผังเมือง

2) ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านเศรษฐกิจ และการท่องเที่ยว

1. แนวทางการสร้างและพัฒนาระบบเครือข่ายการตลาด การจัดตั้งตลาดกลางและศูนย์จำหน่ายสินค้า OTOP ในท้องถิ่น
2. แนวทางการส่งเสริม พัฒนาอาชีพและอุตสาหกรรมในครัวเรือนแก่ประชาชน
3. แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาปัจจัยเกื้อหนุนด้านเศรษฐกิจในท้องถิ่นตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
4. แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพฝีมือแรงงานแก่กลุ่มอาชีพ กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร
5. แนวทางการส่งเสริมและการท่องเที่ยว

3) ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านสังคมและวัฒนธรรม

1. แนวทางการพัฒนาสังคมและชุมชนอย่างยั่งยืน
2. แนวทางการส่งเสริมกิจกรรมด้านศาสนา และการอนุรักษ์ ฟื้นฟู บูรณะสถานที่สำคัญในจังหวัดลำพูน
3. แนวทางการสืบสาน อนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น
4. แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมแก่ประชาชนในท้องถิ่น

4) ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1. แนวทางการสร้างองค์ความรู้ และจิตสำนึกในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. แนวทางการสร้างเครือข่ายดูแล เฝ้าระวังและป้องกันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. แนวทางการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
4. แนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
5. แนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

5) ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านการศึกษา และการกีฬา

1. แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาในท้องถิ่นอย่างทั่วถึงและเสมอภาค
2. แนวทางการพัฒนาบุคลากรปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษาในท้องถิ่น
3. แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาการกีฬาและนันทนาการในท้องถิ่น

6) ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านระบบสาธารณสุข

1. แนวทางการสร้างเสริมสุขภาพแก่ประชาชน
2. แนวทางการส่งเสริม พัฒนาระบบ สาธารณสุขและระบบบริการสาธารณสุข

3. แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรสาธารณสุข
4. แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรท้องถิ่น
5. แนวทางการป้องกันและควบคุมโรคระบาด

7) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง - การบริหาร

1. แนวทางการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล
2. แนวทางการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพบุคลากรในองค์กร
3. แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือ เครื่องใช้และสถานที่ปฏิบัติงาน
4. แนวทางการปรับปรุงและพัฒนารายได้ของท้องถิ่น
5. แนวทางการพัฒนาประชาธิปไตยและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น
6. แนวทางการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

5. ผลการพัฒนาในแผนพัฒนาที่ผ่านมา

การดำเนินงานการพัฒนาในช่วงที่ผ่านมาตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา สรุปได้ดังนี้

1. สาขาการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน อันประกอบด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกสบายที่จำเป็นพื้นฐานระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ไม่ว่าจะเป็นถนน ตรอก ซอย สะพาน ทางเท้า ทางระบายน้ำ การคมนาคม ไฟฟ้า แสงสว่าง ระบบการสื่อสารต่าง ๆ ตลอดจนถนนทางการเกษตร ได้รับการพัฒนาอย่างมากเพราะสนองความต้องการ และแก้ปัญหาของประชาชนในชุมชน หมู่บ้านเป็นหลัก พื้นที่ตำบลอุโมงค์ ได้รับผลจากโครงการขนาดใหญ่ของรัฐบาลด้วย เช่น ถนนเลียบริมทางรถไฟ เป็นต้น ทำให้ถนน สะพานทุกสายในชุมชนได้รับการพัฒนาให้ประชาชนได้รับความสะดวกมากขึ้น ตลอดจนปรับปรุงภูมิทัศน์ให้สวยงาม สามารถสัมผัสได้ด้วยสายตาและเป็นรูปธรรมมากที่สุด ประชาชนได้รับความพึงพอใจมากที่สุด

2. สาขาการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ ของเทศบาลตำบลอุโมงค์ นับว่าประสบความสำเร็จในระดับที่น่าพอใจ ทั้งนี้จะต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชนในชุมชนในกิจกรรมที่กำหนดขึ้น และในชีวิตประจำวัน เช่น การคัดแยกขยะ ประกวาดหน้าบ้านนำมอง ปลูกต้นไม้ ส่งเสริมการเกษตรอินทรีย์ปลอดสารพิษ ยึดหลักการรักษาสิ่งแวดล้อม ช่อมสิ่งที่ยาจดหาย และเพิ่มทรัพยากรให้สืบทอดถึงคนรุ่นต่อไป ไม้ดอกไม้ประดับที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น สร้างกลุ่มเยาวชนรักษ์สิ่งแวดล้อม มีแผนการบริหารจัดการทรัพยากรที่ชัดเจน

3. สาขาการพัฒนาเศรษฐกิจ

ผลการพัฒนาเศรษฐกิจ เป็นเรื่องของความกินดีอยู่ดี และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชน ทั้งเรื่องของอาชีพและรายได้ให้กับกลุ่มที่ด้อยโอกาส หรือไม่มีงานทำ ส่งเสริมการรวมกลุ่มของประชาชนเพื่อดำเนินกิจกรรมกลุ่มอาชีพ เพื่อให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน ทำให้ประชาชนมีอาชีพและรายได้เพิ่มมากขึ้น สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ กิจกรรมที่สร้างรายได้ให้แก่ชุมชน เช่น ส่งเสริมการตลาด การจัดกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เชิงวัฒนธรรม โฮมสเตย์ เป็นต้น การแก้ปัญหาให้กลุ่มอาชีพ ให้คำแนะนำปรึกษาในการพัฒนาสินค้าและบริการ การประชาสัมพันธ์สินค้าของชุมชน นับว่าประสบความสำเร็จ ปัจจุบันมีกลุ่มอาชีพเกิดขึ้นในทุกชุมชนและมีความหลากหลายมากขึ้น และสร้างชื่อเสียงให้ท้องถิ่น เช่น ไวน์ ลำไยอบแห้งสีทอง สินค้าของที่ระลึกจากไม้ (โคมไฟ ตู้ เก้าอี้ ฯลฯ) ผ้าใยบัว เป็นต้น

4. สาขาการพัฒนาสังคม

ผลการพัฒนาด้านสังคม ซึ่งมีหลายมิติด้วยกัน ได้แก่

- 1) การพัฒนาระบบมาตรฐานการบริการสาธารณสุข คุณแลสุขภาพอนามัยของประชาชน
- 2) การส่งเสริมกิจกรรมกีฬา และนันทนาการ
- 3) ส่งเสริมการศึกษา
- 4) ทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี

ซึ่งผลการพัฒนาในทุก ๆ มิติดังกล่าว ประสบความสำเร็จได้ด้วยทุกภาคส่วนของสังคม องค์กร หน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นสถานีนอนามัย บุคลากรทางการแพทย ชุมชน สถานศึกษาหรือโรงเรียน วัด เป็นต้น อยางไรก็ตามการพัฒนาสังคม มีรายละเอียดและหลายมิติที่จะต้องพิจารณาประเมินผลการดำเนินงาน เพราะเป็นทั้งนามธรรมและรูปธรรม แต่เป้าหมายส่วนใหญ่มาก่อนขางจะประสบความสำเร็จ เช่น จะพบว่าเด็ก เยาวชนสนใจเรื่องสนใจศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นต้น

5. สาขาการเมือง — การบริหาร

ผลการพัฒนาด้านการเมือง — การบริหาร สร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาล หรือท้องถิ่น ทำให้ประชาชนเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากขึ้น กิจกรรมทุกกิจกรรมที่เทศบาลดำเนินการจะต้องคำนึงถึงชุมชนเป็นหลัก และมีส่วนร่วมตามกระบวนการร่วมคิดร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา และร่วมรับผิดชอบ ทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทำให้การพัฒนาในทุกด้านประสบความสำเร็จ และประชาชนให้ความร่วมมือในการชำระภาษี ให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ นอกจากนี้ ประชาชนมีความตื่นตัวและสำนึกในสิทธิและหน้าที่ของตนเอง เช่น การใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

3.2 ปัจจัยและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา

การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นตามประเด็นการพัฒนาท้องถิ่น ขอบข่ายและปริมาณของปัญหาที่เกิดขึ้นสามารถสรุปได้ในแต่ละด้านดังนี้

1. ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

1.1 ปัญหาสภาพถนน สะพานและรางระบายน้ำในชุมชนหมู่บ้านยังไม่ได้มาตรฐานขาดการออกแบบให้สอดคล้องหรือเหมาะสมกับสภาพพื้นที่

1.2 ปัญหาการสร้างถนน และการถมดินในชุมชนที่เป็นแหล่งที่อยู่อาศัย ยังไม่ได้ควบคุมให้เป็นระบบมีผลกระทบต่อทางเดินของน้ำทำให้เกิดน้ำท่วมขังในช่วงฤดูฝน

1.3 ปัญหาการติดตั้งไฟฟ้า หรือไฟกิ่งยังไม่ได้มาตรฐาน และเกิดความชำรุดสูญหายได้ง่าย ความต้องการของประชาชนในการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะมีมาก แต่ยังคงจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษา

1.4 ปัญหาถนนที่เชื่อมจากชุมชน หมู่บ้าน ไปสวน หรือที่พื้นที่ทางการเกษตรยังไม่ได้รับการปรับปรุงให้ครอบคลุมพื้นที่ ถนนแคบ เจ้าของที่ดินบางรายไม่ให้ความร่วมมือในการพัฒนาปรับปรุง

1.5 ปัญหาการบรรทุกขนาดใหญ่วิ่งผ่านในชุมชน ทำให้อายุการใช้งานของถนนลดลง เพราะรับน้ำหนักเกินมาตรฐาน นอกจากนั้น ถนนแคบยังก่อให้เกิดอุบัติเหตุทางถนนได้

1.6 ปัญหาตามแยกบริเวณผ่านเส้นทางรถไฟ ยังไม่มีสัญญาณไฟจราจร และช่วงต่อรางรถไฟกับถนนมีความคับแคบรถสวนทางกันไม่ได้ จึงอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย

1.7 ปัญหาระบบน้ำประปาในชุมชนยังไม่ทั่วถึง ตลอดจนระบบการวางท่อในชุมชน

1.8 ปัญหาเสาไฟฟ้าตามถนนเส้นทางผ่านชุมชนยังไม่ได้เคลื่อนย้าย ก่อให้เกิดปัญหาการจราจร

2. ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

- 2.1 ปัญหาการบำรุงสวนสาธารณะ ชุมชนยังไม่ให้ความร่วมมือในการดูแลรักษา
- 2.2 ปัญหาประชาชนขาดจิตสำนึกในการร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 2.3 ปัญหาบ้านเรือนที่ตั้งอยู่บริเวณริมลำน้ำปิงห่าง ลำเหมืองสาธารณะปล่อยน้ำเสียลงในลำน้ำ ทำให้เกิดการเน่าเสียของน้ำและระบบนิเวศ มีผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิต เช่น ปลาในกระชัง เป็นต้น
- 2.4 ปัญหาขยะตกค้าง เศษฝุ่นละอองกระจายจากการก่อสร้าง การขนส่งหิน ดินทราย
- 2.5 ปัญหาน้ำเน่าเสียในช่วงฤดูแล้ง ทำให้ปลาตาย เกิดมลพิษในน้ำ ทำให้เกิดวัชพืช เช่น ผักตบชวา เป็นต้น
- 2.6 ปัญหาการจัดเก็บขยะไม่ทั่วถึงและตรงเวลา ทำให้เกิดขยะตกค้าง ทำให้สุนัขขุดคุ้ยขยะ
- 2.7 ปัญหาสถานประกอบการ หรืออุตสาหกรรม คริวเรือน ก่อให้เกิดปัญหามลภาวะ หรือเหตุรำคาญด้านน้ำเสีย กลิ่น และเสียง เป็นต้น
- 2.8 ปัญหาประชาชนรुकูล้ำน้ำสาธารณะปิงห่าง
- 2.9 ปัญหาการเผาเศษขยะ วัชพืชในสวนก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศ และเป็นสาเหตุอัคคีภัย
- 2.10 ปัญหาการใช้สารเคมีในการกำจัดศัตรูพืช
- 2.11 ปัญหาธุรกิจเอกชน หรือบริษัทห้างร้านขนาดใหญ่ทำงานช่วงกลางคืน เกิดเสียงดัง ก่อเหตุรำคาญให้ชุมชน ก่อให้เกิดมลพิษทางเสียง
- 2.12 ปัญหาในพื้นที่เขตเทศบาล มีลำเหมืองในชุมชน สวนทางการเกษตรจำนวนมากยังขาดการดูแลรักษา ไม่ได้ทำการขุดลอกคลองทำให้เกิดการอุดตัน มีหญ้าขึ้นรก ทำให้เกิดน้ำเน่าเสียได้
- 2.13 ปัญหาการปรับภูมิทัศน์ทางสายในพื้นที่เพื่อพัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่ยังไม่ทั่วถึง ทั้งนี้ จะต้องได้รับความร่วมมือจากชุมชน ด้วย
- 2.14 ปัญหาชุมชนยังขาดพื้นที่สาธารณะที่จะทำเป็นสวนสุขภาพหรือสนามกีฬา สำหรับเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ ออกกำลังกายของประชาชน
- 2.15 ปัญหาประชาชนยังขาดจิตสำนึก และไม่มีระเบียบวินัยในการร่วมรักษาสภาพแวดล้อม เช่น การทิ้งขยะเรี่ยราด

3. ปัญหาด้านเศรษฐกิจ

- 3.1 ปัญหากลุ่มอาชีพยังขาดวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบอาชีพ และขาดเงินทุน
- 3.2 ปัญหาประชาชนกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ยังขาดที่ทำกิน ไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง และมีรายได้น้อย
- 3.3 ปัญหาราคาสินค้าทางการเกษตร เช่น พืช ผัก ลำไย ฯลฯ ที่ออกตามฤดูกาล มีราคาไม่แน่นอน ภาครัฐยังขาดมาตรการในการแก้ไขปัญหา
- 3.4 ปัญหาการว่างงานของกลุ่มผู้ใช้แรงงานไม่มีงานทำและขาดรายได้ ทำให้เกิดปัญหาสังคมอื่น ๆ ตามมา
- 3.5 เกิดवादภัย หรือภัยทางธรรมชาติทำให้เกิดผลเสียหายต่อผลผลิตทางการเกษตร
- 3.6 ขาดตลาดรองรับสินค้าทางการเกษตรอย่างเพียงพอ โดยเฉพาะสินค้าทางการเกษตรตามฤดูกาล
- 3.7 ขาดการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ ให้เป็นจุดเด่น เพื่อให้ประชาชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว เช่น การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โบราณสถาน โบราณวัตถุ แหล่งธรรมชาติในชุมชน เช่น ปิงห่าง
- 3.8 ปัญหาการดำเนินธุรกิจของกลุ่มหรือชุมชนยังขาดความเข้าใจในการบริหาร การวางแผน การจัดการและการตลาด
- 3.9 สินค้าของชุมชนยังไม่ได้รับการพัฒนาให้ได้มาตรฐาน และขาดตลาดรองรับอย่างเพียงพอ

4. ปัญหาด้านสังคม

- 4.1 ปัญหาระบบสาธารณสุขพื้นฐานยังไม่ครอบคลุมทั่วถึง
- 4.2 ปัญหาในชุมชนบางจุดอาจก่อให้เกิดชุมชนแออัดในอนาคตได้
- 4.3 ปัญหากลุ่มวัยรุ่น คีตกะนอง ทำลายทรัพย์สินของทางราชการหรือที่สาธารณประโยชน์ ก่อปัญหาสังคมในวงกว้าง
- 4.4 ปัญหาการขาดมาตรการในการป้องกันและปราบปรามกลุ่มก่อวินาศกรรมอย่างเด็ดขาด สร้างความเดือดร้อนแก่ประชาชน
- 4.5 ปัญหาผู้เสพ ผู้ขาย ผู้ซื้อยังมีเหลืออยู่หลังจากรัฐบาลประกาศชนะยาเสพติดแล้ว ซึ่งจะต้องดำเนินการปราบปรามต่อไป
- 4.6 ปัญหากลุ่มผู้ติดเชื้อเอชไอวี ยังไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม และความช่วยเหลือจากหน่วยงาน
- 4.7 ปัญหาการระบบการดูแลชีวิตและทรัพย์สินยังขาดการดูแลอย่างทั่วถึงและเพียงพอ
- 4.8 ปัญหาการใช้ทรัพยากรร่วมกันยังขาดระบบการจัดการที่ดีทำให้ชุมชนไม่ได้รับประโยชน์อย่างทั่วถึง
- 4.9 ปัญหาครอบครัวแตกแยก ขาดความอบอุ่น สมาชิกในครัวเรือนต้องรับผิดชอบทำงานนอกบ้าน
- 4.10 ปัญหาของเด็ก สตรี คนชรา คนพิการ ยังไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างทั่วถึง
- 4.11 ปัญหาเด็ก เยาวชนยังขาดโอกาสเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ และเทคโนโลยีอย่างเท่าเทียมกัน หรือขาดศูนย์การเรียนรู้ชุมชน
- 4.12 ปัญหาชุมชนขาดสถานที่ในการออกกำลังกายที่ได้มาตรฐาน
- 4.13 ปัญหาชุมชนขาดการอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 4.14 ปัญหาเด็ก เยาวชน ไม่เข้าใจเพื่อสืบทอดประเพณี ความเชื่อ และจัดเทศกาลใจ
- 4.15 ปัญหาการบริหารจัดการของกลุ่มบางกลุ่มในชุมชนยังขาดความเป็นเอกภาค ทำให้เกิดความแตกแยกในชุมชน
- 4.16 ปัญหาการขาดการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวในชุมชนยังไม่ทั่วถึง
- 4.17 ปัญหาการขาดความร่วมมือของประชาชน เอกชนในการชำระภาษีต่าง ๆ ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะประชาชนยังไม่เข้าใจต่อบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5. ปัญหาด้านการเมือง - การปกครอง - การบริหาร

- 5.1 ปัญหาระหว่างผู้นำชุมชนกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านยังขาดความเข้าใจในบทบาท และหน้าที่ของตนเอง ซึ่งเป็นปัญหาต่อความร่วมมือของประชาชนในชุมชน
- 5.2 ประชาชน ไม่เข้าใจในบทบาท และหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้ไม่ให้ความร่วมมือในการชำระภาษีแก่เทศบาล
- 5.3 ปัญหาการประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารของเทศบาล และชุมชนยังไม่ทั่วถึง และประชาชน ไม่ให้ความสนใจต่อเสียงตามสายของเทศบาล
- 5.4 ปัญหาอาคารสำนักงานคับแคบ การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ยังไม่เป็นสัดส่วน
- 5.5 ปัญหาการให้ความช่วยเหลือภัยพิบัติ หรือเหตุอัคคีภัย มีความล่าช้า ไม่สามารถระงับเหตุได้ทันทั้งก่อนเกิดเหตุ ระหว่างเกิดเหตุ และหลังการเกิดเหตุในการให้ความช่วยเหลือ
- 5.6 การใช้บริการของประชาชนยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับระบบขั้นตอนการใช้บริการทางราชการ และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ยังไม่เป็นระบบขั้นตอนที่ชัดเจน

5.7 ชุมชน หรือผู้นำชุมชนยังขาดที่ทำการอาคารสถานที่สำหรับคณะกรรมการชุมชน ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้สำนักงาน และงบประมาณดำเนินการ

5.8 ปัญหาความแตกแยกทางความคิดของประชาชนในชุมชนทำให้เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการดำเนินงานของชุมชนในการพัฒนาต่าง ๆ

5.9 ปัญหาปริมาณงานกับบุคคลผู้รับผิดชอบไม่สอดคล้องกัน

จากปัญหาที่เกิดขึ้นและดำรงอยู่ในชุมชนทั้ง 5 ด้านดังกล่าวมานั้น เป็นปัญหาที่ทางราชการทั้งระดับรัฐบาล ระดับจังหวัด อำเภอ และที่สำคัญที่สุดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ให้ความสำคัญอย่างมากที่จะแก้ปัญหาให้แก่ชุมชนและพื้นที่ให้ประชาชนได้รับความสะดวกสบายทุก ๆ ด้าน ในพื้นที่ 11 ชุมชน /หมู่บ้าน โดยยึดประชาชนเป็นเป้าหมายการแก้ปัญหา ซึ่งคาดว่าแนวโน้มจากการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ปรับปรุงระบบการให้ความช่วยเหลือและบริการประชาชนคาดว่าประชาชนจะได้รับความพึงพอใจ และเกิดความเจริญรุ่งเรือง มีความเปลี่ยนแปลงทั้งทางกายภาพ สังคม เศรษฐกิจ และสังคม โดยยึดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

การวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนา

การวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง ศักยภาพโอกาสและข้อจำกัดในการพัฒนาเทศบาลตำบลอุโมงค์ ได้ใช้เทคนิคการวิเคราะห์สวอต (SWOT Analysis) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์

S = Strengths หรือจุดแข็ง หมายถึง ปัจจัยต่าง ๆ ที่ช่วยให้การพัฒนาของเทศบาลประสบผลสำเร็จ

W = Weaknesses หรือจุดด้อย หมายถึง ปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งหากไม่ได้รับการแก้ไข อาจเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาของเทศบาล ทำให้การพัฒนาอาจไม่ประสบผลสำเร็จตามแผนที่วางไว้

O = Opportunities หรือโอกาส หมายถึง ปัจจัยเกื้อหนุนภายนอกที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเทศบาล ปัจจัยเหล่านี้ มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จะต้องมีการติดตาม คาดคะเน และหาโอกาสที่จะเอาปัจจัยเกื้อหนุนเหล่านี้มาใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาให้มากที่สุด

T = Threats หรือภัยคุกคาม หมายถึงปัจจัยภายนอกที่เป็นอุปสรรคหรือข้อจำกัดต่าง ๆ ที่เป็นผลเสียต่อการพัฒนา

จุดแข็งของเทศบาลตำบลอุโมงค์

1. อยู่ใกล้กับเมืองเชียงใหม่ เป็นเขตติดต่อกับจังหวัดเชียงใหม่ ระยะทางประมาณ 16 กิโลเมตร ซึ่งเชียงใหม่ถือว่าเป็นเมืองที่เจริญ มีพัฒนาการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับสูง ซึ่งจะทำให้เทศบาลมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไปด้วย ตามแนวคิดเกี่ยวกับเรื่อง Growth Center

2. เทศบาลตำบลอุโมงค์ ตั้งอยู่ระหว่างเมืองเชียงใหม่กับเมืองลำพูน โดยมีถนนสายหลักเป็นตัวเชื่อม จำนวน 2 สายด้วยกันคือ ถนนสายชุปเปอร์เชียงใหม่ - ลำปาง และถนนสายเก่าเชียงใหม่ - ลำพูน ทำให้การคมนาคมการเดินทางระหว่างเมืองเชียงใหม่ และเมืองลำพูนเป็นไปด้วยความสะดวก และปัจจุบัน รัฐบาลได้สร้างถนนเลียบริดจ์ไฟ (Local Road) เพิ่มความสะดวกรวดเร็วอีกเส้นทางหนึ่ง

3. มีสถาบันการศึกษาตั้งอยู่โดยรอบ ไม่ว่าจะเป็นมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ภาควิชาชีพ และสถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์(นิด้า) รวมทั้งมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่และลำพูน ทำให้สามารถส่งเสริมการศึกษา และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้โดยการนำความรู้ทางด้านวิชาการเชื่อมโยงกับความรู้ของชุมชนได้สะดวกและง่าย

4. มีโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค สาธารณูปการมีความพร้อม สะดวกสบาย ซึ่งเป็นโอกาสให้สามารถนำงบประมาณไปพัฒนาด้านอื่น ๆ ได้มากยิ่งขึ้น

5. มีความพร้อมทางด้านสถาบันการเงิน มีธนาคารตั้งอยู่ในเขตพื้นที่จำนวน 3 แห่ง ชุมชนมีกองทุนหมู่บ้าน มีการออมทรัพย์ สามารถระดมทุนพัฒนาในด้านต่าง ๆ ได้
6. มีน้ำดิบที่อุดมสมบูรณ์ เหมาะสมในการปลูกพืชทุกชนิด มีน้ำกิน น้ำใช้ในการเกษตรอย่างเพียงพอ สามารถส่งเสริมอาชีพทางการเกษตรได้เป็นอย่างดี โดยมีพืชหลักคือ ลำไย
7. เป็นแหล่งผลิตลำไยที่มีชื่อเสียงของจังหวัดลำพูน
8. มีคลังสมอง กลุ่มพลังมวลชน นักคิดหรือผู้มีความรู้ ความสามารถในพื้นที่เป็นจำนวนมาก
9. มีชุมชนเข้มแข็ง มีการรวมกลุ่มต่าง ๆ มากมายทำให้ง่ายต่อการพัฒนา
10. เป็นชุมชนที่มีศิลปวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาอย่างยาวนาน เป็นชุมชนดั้งเดิม ซึ่งจะสังเกตได้จากในพื้นที่จะมีวัดร้างกระจายอยู่ตามหมู่บ้านต่าง ๆ มากมายหลายสิบวัด มีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชนที่โดดเด่น เช่น ข้าวมุง ห้างนาเจ้า เป็นต้น
11. มีพื้นที่บริเวณข้างถนนซูเปอร์ ซึ่งเป็นเส้นทางที่เชื่อมต่อกับนิคมอุตสาหกรรมลำพูน เหมาะสำหรับการเป็นเครือข่ายโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งสามารถดึงดูดนักลงทุนให้มาลงทุนในเขตพื้นที่ได้
12. ยังเป็นสังคมแห่งการเอื้ออาทร มีความเป็นชนบทที่อยู่ใกล้กับตัวเมือง มีประเพณีเก่า ๆ ที่มีการรวมกลุ่มช่วยเหลือการทำงานกันให้เห็น มีระบบเครือข่าย มีประเพณีที่สำคัญปฏิบัติสืบทอดกันมา เช่น ประเพณีการदानก้วยสลาก ประเพณีดำหัวผู้เฒ่า ผู้แก่ ในวันขึ้นปีใหม่ ประเพณีตั้งธรรมหลวง ประเพณีลอยกระทง เป็นต้น
13. ประชาชนมีการตื่นตัวในการดูแลป้องกันรักษาสุขภาพของตนเอง
14. มีลำเหมืองปึงห่างถือเสมือนสายโลหิตของตำบลอุโมงค์ไหลผ่านกลางพื้นที่ ระยะทางประมาณ 5 กิโลเมตร
15. ประชาชนมีการตื่นตัวทางการเมืองสูง และให้ความร่วมมือในการพัฒนาในด้านต่าง ๆ

จุดอ่อนของเทศบาลตำบลอุโมงค์

1. ชุมชนเริ่มขยาย มีการบุกรุกที่สาธารณะ และมีความต้องการใช้หรือบริ โภคทรัพยากรเพิ่มมากขึ้น ซึ่งอาจจะทำให้มีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และที่สาธารณะในอนาคต
2. มีการปลูกสร้างอาคารบ้านเรือน มีการถมที่เพิ่มมากขึ้น เพื่อสร้างเป็นที่อยู่อาศัย หรือสถานประกอบการค้า ทำให้สภาพแวดล้อมของชุมชนเปลี่ยนไปแบบไร้ทิศทาง มีการทำถนน ถมดินปิดกั้นทางน้ำ ทำให้ทางน้ำไหลมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมขัง และยากต่อการวางแผนแก้ไข
3. การจัดการขยะมูลฝอยยังไม่เป็นมาตรฐาน ขาดประสิทธิภาพ อาจเกิดปัญหาในอนาคตได้
4. เริ่มมีปัญหาคาร้างเรียนเรื่องมลภาวะจากชุมชน เช่น น้ำเสีย กลิ่น เสียงดังจากโรงงาน เป็นต้น
5. มีการรื้อกล้ำลำเหมืองปึงห่าง และเหมืองขอยที่ดินเงินซึ่งอาจมีปัญหในการระบายน้ำในอนาคตได้
6. คนรุ่นใหม่เริ่มหันหลังให้อาชีพการเกษตรกรรม มีการหางานทำในนิคมอุตสาหกรรมมากยิ่งขึ้น ทำให้มีผลกระทบต่อสถาบันของชุมชนเข้มแข็งอย่างมาก เช่น สถาบันครอบครัว การให้ความช่วยเหลือกันและกันระหว่างบุคคลหรือกลุ่มมีน้อยลง ความเชื่อทางวัฒนธรรมประเพณีที่สืบทอดกันมาตั้งแต่รุ่นปู่ รุ่นย่า เริ่มจางหายขาดการสืบทอด
7. มีการนำเอาที่ดินการเกษตรมาใช้เพื่อเป็นที่อยู่อาศัยและกิจการพาณิชย์เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ เป็นการไร้ที่คิดประเกศ และยังไม่มีการบังคับใช้ตามกฎหมายผังเมือง ซึ่งจะทำให้ชุมชนเจริญเติบโตแบบขาดการควบคุม และไร้ทิศทาง
8. พระภิกษุ สามเณรเริ่มลดลง หรือส่วนมากเป็นการบวชเพื่อศึกษาหรือเรียนต่อ ทำให้คุณภาพทางศีลธรรมของเยาวชนกับความเจริญที่เปลี่ยนแปลงมีมากยิ่งขึ้น ทำให้อาจเกิดการสูญเสียเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม และการเยียวยาสังคมทางด้านจิตใจเริ่มมีปัญหา

9. อันตรายที่เกิดจากการสร้างถนน / การจราจรตามแยกหรือทางเชื่อมถนนต่าง ๆ ขาดระบบป้องกัน และสัญญาณจราจร

10. ชุมชนเริ่มเปลี่ยนแปลงทำให้การรวมกลุ่มยากขึ้น ขาดผู้นำที่เข้าใจปัญหาของชุมชน กระตุ้นให้ชาวบ้านรวมกลุ่มและร่วมมือกันพัฒนา

11. ราคาสินค้าทางการเกษตร โดยเฉพาะลำไย ยังมีราคาต่ำ ขาดหลักประกันที่แน่นอน ถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง

12. มีกิจการหอพักเพิ่มมากขึ้น และขาดการดูแลเอาใจใส่จากเจ้าของ ผู้ประกอบการ ทำให้เป็นแหล่งมั่วสุมของวัยรุ่น มีปัญหาเสพติด และอาชญากรรม

13. ผู้ปกครองยังนิยมส่งบุตรหลานไปเรียนในเมือง ซึ่งมีสถานศึกษาที่ดีกว่า ทำให้ความสัมพันธ์ของเด็กและชุมชนในอนาคตเริ่มลดลง

14. แหล่งความรู้จากสถาบันการศึกษายังไม่ถูกนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม

15. ขาดพื้นที่สาธารณประโยชน์ หรือแหล่งเรียนรู้ แหล่งนันทนาการที่ประชาชนทุกหมู่เหล่าได้มีโอกาสใช้ประโยชน์ร่วมกัน

ศักยภาพ โอกาสและข้อจำกัด

ศักยภาพและโอกาส

1. โอกาสในการแปรรูปผลิตผลการเกษตร สินค้า OTOP ให้ได้มาตรฐานป้อนตลาด โดยการนำเอาวัตถุดิบที่มีอยู่ในพื้นที่มาแปรรูปหรือพัฒนาสร้างอาชีพ รายได้แก่ราษฎร นอกจากนี้ การทำนุ้ยหมัก เกษตรปลอดภัยจากสารพิษ และการทำไร่นาสวนผสม และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ยังเป็นโอกาสที่สำคัญในอนาคต

2. โอกาสในการนำความรู้จากสถาบันการศึกษาให้มาพัฒนาพื้นที่ การให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยีการผลิตสินค้า การวิจัยการตลาดการแปรรูปผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ

3. การพื้นที่เชื่อมต่อกับจังหวัดเชียงใหม่ และนิคมอุตสาหกรรมลำพูน ทำให้มีโอกาสร้างแรงจูงใจแก่นักลงทุนให้มาลงทุนในพื้นที่ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมทางการเกษตร

4. อุโมงค์เป็นชุมชนที่มีมาแต่เดิม มีศิลปวัฒนธรรมเป็นของตนเอง ง่ายต่อการนำมาส่งเสริมและสร้างเอกลักษณ์เป็นทุนทางสังคม ที่นำมาใช้ประโยชน์ได้

5. โอกาสในการสร้างตำบลอุโมงค์ให้เป็นเมืองใช้สำหรับที่อยู่อาศัย เนื่องจากมีวัฒนธรรม ภูมิทัศน์ที่ร่มรื่น สวยงามใกล้เคียงแหล่งท่องเที่ยวทั้งจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูน ง่ายต่อการสร้างเมืองให้น่าอยู่ เป็นเมืองแหล่งการอยู่อาศัย มีประชากรที่ดี มีคุณภาพชีวิต มีการบริการขั้นพื้นฐานที่สะดวกสบายได้โดยไม่ยาก

6. ชุมชนมีการเคลื่อนไหวทางสังคมสูง เหมาะแก่การส่งเสริม การสร้างชุมชนให้มีความเข้มแข็ง โดยการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมศึกษา ร่วมแก้ปัญหา และร่วมรับผลสำเร็จ

7. ประชาชนมีทางเลือกในการประกอบอาชีพมากขึ้น โดยเฉพาะด้านการค้า การลงทุน

8. การส่งเสริมการท่องเที่ยวอนุรักษ์ การร่วมกลุ่มประกอบกิจกรรมของชุมชน มีโอกาสมากยิ่งขึ้น เนื่องจากอยู่ใกล้กับเมืองเช่นเชียงใหม่ มีการคมนาคมที่สะดวกและทั่วถึง

9. โอกาสนำความรู้ความสามารถจากปราชญ์หรือผู้รู้ในหมู่บ้าน ชุมชน ตลอดจนหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาร่วมพัฒนาในพื้นที่ได้

ข้อจำกัด

1. การอยู่ใกล้เมืองที่เจริญและนิคมอุตสาหกรรม การขยายตัวของเมือง และการเคลื่อนย้ายประชากร อาจทำให้เกิดปัญหาด้านมลภาวะ ด้านชุมชนแออัด และปัญหาสังคม และอาชญากรรมตามมา

2. เขาชนเข้าสู่แรงงานทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมมากยิ่งขึ้น ทำงานในตัวเมือง ตัวจังหวัด ทำให้อาจเกิดปัญหาขาดแคลนแรงงานภาคเกษตร ความเชื่อ วัฒนธรรมประเพณี ความสัมพันธ์ในชุมชนมีน้อยลง ส่งผลต่อการทำงานของภาครัฐที่เข้าไปส่งเสริมมีความยากขึ้น

3. ขาดพื้นที่สาธารณะที่จะนำมาใช้ประโยชน์บริการด้านต่าง ๆ แก่ชุมชน

4. ชุมชนยังขาดผู้นำ ผู้เข้าใจกระบวนการจัดการกิจการของชุมชน ที่จะอุทิศตนเพื่อส่วนรวมของชุมชนยังมีน้อย

5. ปัญหาอาชญากรรมเริ่มมีมากขึ้น แต่กำลัง อปพร. และบุคลากรมีน้อยเมื่อเทียบกับจำนวนประชากร

6. ราคาที่ดินมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นเรื่อย ๆ

7. ขาดศูนย์บริการสาธารณะที่ได้มาตรฐาน เช่น ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ และศูนย์ออกกำลังกาย

นอกจากนี้ ได้มีการศึกษาวิจัยของคณาจารย์คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เรื่อง “องค์กรชุมชนเข้มแข็งและการพัฒนารูปแบบเครือข่ายองค์กรชุมชน (กรณีศึกษาชุมชนในเขตเทศบาลตำบลอุโมงค์) วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและข้อจำกัดของชุมชนได้ดังนี้

1. จุดแข็งของชุมชน ได้แก่

- มีโครงสร้างพื้นฐานที่ดี
- มีการอนุรักษ์ศาสนา วัฒนธรรม
- มีพื้นที่เหมาะสมกับการเกษตร
- ผู้นำชุมชนที่เสียสละในการทำงาน

2. จุดอ่อนของชุมชน ได้แก่

- การประชาสัมพันธ์ กิจกรรมชุมชนไม่กว้างขวาง
- มีความขัดแย้งทางความคิดของชุมชน
- ปัญหาการเกษตร เช่น ปัญหาราคาสินค้าทางการเกษตร เป็นต้น
- กิจกรรมเพื่อสังคมมีน้อย
- ขาดแหล่งทุนสำหรับดำเนินงานของชุมชน

3. โอกาสของชุมชน ได้แก่

- สามารถสร้างกลุ่มและกิจกรรมมากขึ้น
- อาชีพและรายได้เพิ่มขึ้น
- การพัฒนาความเป็นผู้นำได้

4. ข้อจำกัดของชุมชน ได้แก่

- ขาดความรู้ในการบริหาร
- ขาดงบประมาณดำเนินการ
- ความเป็นชุมชนเมือง

ผลการวิเคราะห์ขององค์กรชุมชน ตำบลอุโมงค์

1. จุดแข็ง ได้แก่
  - มีความร่วมมือของสมาชิกองค์กร
  - มีผู้นำกลุ่ม
  - มีทุนทางสังคม / ภูมิปัญญาท้องถิ่น
  - มีกิจกรรมอาชีพและสังคม
2. จุดอ่อน ได้แก่
  - การบริหารจัดการไม่ค่อยดี
  - ความขัดแย้งทางความคิด
  - ขาดการประชาสัมพันธ์องค์กร
3. โอกาส ได้แก่
  - ผลผลิตและการตลาด
  - มีการยอมรับมากขึ้น
  - ทุนสนับสนุนจากเทศบาล
4. ข้อจำกัด ได้แก่
  - งบประมาณจากภายนอก
  - ข้อมูลวิชาการในกลุ่ม
  - ความรู้จากภายนอก

%%%%%%%%%

4.5 วัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อการพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองที่อยู่เย็นเป็นสุข

วัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อการพัฒนา ท้องถิ่น	ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน	เป้าหมาย					
			ปี 54-58	ปี 54	ปี 55	ปี 56	ปี 57	ปี 58
1. มีสถานที่ บุคลากร การบริการ ดูแลรักษา สุขภาพประชาชน และเครื่องมือที่มี มาตรฐานบริการด้านสาธารณสุข	1) ร้อยละของสถานที่ บุคลากรต่อ ผู้รับบริการในพื้นที่(ประชากร)	1) ประชาชนร้อยละ 70 ของพื้นที่ ได้รับบริการทั่วถึง	100%	50%	60 %	60%	95%	100%
	2) ร้อยละของเครื่องมือต่อผู้บริการ	2) เครื่องมือต่อร้อยละของผู้บริการ	100%	10%	20%	20%	20%	30%
2. ประชาชนมีสุขภาพทางร่างกาย จิตใจ ปัญญาที่ได้ มีการเฝ้าระวังโรคอันตราย และ ประชาชนดูแลสุขภาพตนเองได้	1) ร้อยละการลดการฆ่าตัวตาย การไม่เกิด โรคคุกคามสุขภาพของประชาชนและ ดูแลสุขภาพเบื้องต้นได้	1) ประชาชนมีสุขภาพจิต ร่างกายลด การเสี่ยงในการเป็นโรค ร้อยละ 40	100%	50%	60%	70%	80%	100%
3. ทุกชุมชนมีส่วนสาธารณะและศูนย์การ ออกกำลังกายเพียงพอ	1) ร้อยละของสวนสาธารณะและศูนย์ ออกกำลังกายต่อประชาชนกรในพื้นที่	1) สวนสาธารณะและศูนย์บริการ ร้อยละ 60 ของชุมชน/หมู่บ้าน	100%	60%	60%	60%	70%	80%
		2) ประชากรใช้ประโยชน์ ร้อยละ 60	100%	50%	60%	70%	80%	100%
4. มีสาธารณสุขปโลก สาธารณูปการสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน สะอาด สวยงาม มีพื้นที่สีเขียว และการวางระบบผังเมืองที่ดี	1) ร้อยละระบบสาธารณสุขปโลก สาธารณสุขปการ พื้นที่สีเขียวต่อประชากร ในพื้นที่	1) ระบบสาธารณสุขปโลกสาธารณสุขปการ และพื้นที่สีเขียวร้อยละ 70 ของพื้นที่	100%	50%	60%	70%	80%	100%
5. เทศบาล ชุมชนมีการบริหารจัดการที่ดีตาม หลักธรรมาภิบาล	1) ร้อยละของคะแนนที่ได้รับการ ประเมินการบริหารจัดการ	1) คะแนนการประเมินธรรมาภิบาล ร้อยละ 80 ขึ้นไป	100%	80%	90%	90%	95%	100%
6. ประชาชนได้รับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมยึดมั่นในหลักคำสอนการมีส่วนร่วม	1) ร้อยละของกิจกรรมด้านการส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม	1) กิจกรรมการด้านการส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรมร้อยละ 60	100%	60%	60%	70%	80%	100%

4.6 วัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อการพัฒนา ท้องถิ่น	ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน	เป้าหมาย					
			ปี 54-58	ปี 54	ปี 55	ปี 56	ปี 57	ปี 58
1. นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ เพื่อให้เกิดความสมดุล มั่นคง เป็นธรรมและ ยั่งยืน	1) ร้อยละของประชาชนที่ติดตาม โครงการออมวันละบาท	1) ประชาชนร่วมโครงการออมวันละ บาท ร้อยละ 50	90%	50%	60%	70%	80%	90%
	2) ร้อยละของประชาชนมีส่วนร่วมใน กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม	2) ประชาชนมีส่วนร่วมกิจกรรม ส่งเสริมคุณธรรม ร้อยละ 50	70%	30%	40%	50%	60%	70%
2. ประชาชนเกษตรกรนำเกษตรทฤษฎีใหม่ มาใช้ในการเกษตร	1) ร้อยละของประชาชนเกษตรกรที่นำ เกษตรทฤษฎีใหม่มาใช้ในการผลิตและ เผยแพร่ความรู้	1) ประชาชนเกษตรกรนำเกษตรทฤษฎี ใหม่มาใช้เป็นแนวทางร้อยละ 60	60%	10%	20%	20%	10%	0%
3. ประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างสังคมให้ สันติสุข เอื้ออาทรต่อกัน สร้างเครือข่ายคนดี	1) ร้อยละของประชาชนที่มีส่วนร่วมใน กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม	1) ประชาชนนวนร้อยละ 60 ของพื้นที่ ร่วมส่งเสริมกิจกรรมความเอื้ออาทร และเครือข่ายคนดี	80%	30%	40%	50%	60%	80%
4. จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติให้ประชาชน ได้มีจิตสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณและแพร่ พระบรมราโชวาทในหมู่ประชาชน	1) ร้อยละของประชาชนมีส่วนร่วมใน กิจกรรมเฉลิมพระเกียรติฯทุกโอกาส ตลอดปี	1) จำนวนกลุ่มพลังมวลชนที่ร่วม กิจกรรมแต่ละครั้ง ร้อยละ 60	100%	80%	80%	80%	80%	80%
5. สร้างกระบวนการตรวจสอบความโปร่งใส ของประชาชน และร่วมคิด ร่วมทำ ร่วม แก้ปัญหา	1) ร้อยละของประชาชนที่มีส่วนร่วมเป็น กรรมการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้าง โครงการต่าง ๆ	1) จำนวนโครงการที่มีประชาชนเป็น กรรมการตรวจสอบ ร้อยละ 60	70%	70%	70%	70%	70%	70%
6. การก่อสร้างโครงการต่าง ๆ ไม่กระทบต่อ สิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิตประเพณีท้องถิ่น	1) ร้อยละของการดำเนินการโครงการ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	1) ประชาชนไม่ได้รับความเดือนร้อน และไม่ร้องเรียนร้อยละ 40	100%	40%	50%	60%	80%	100%

วัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อการพัฒนา ท้องถิ่น	ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน	เป้าหมาย					
			ปี 54-58	ปี 54	ปี 55	ปี 56	ปี 57	ปี 58
7. ส่งเสริมให้กลุ่มพลังต่าง ๆ มีบทบาทในการพัฒนาทุก ๆ ด้านของเทศบาล	1) ร้อยละของกระบวนการมีส่วนร่วมตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย	1) ประชาชนมีช่องทางตามกระบวนการมีส่วนร่วมของ มท.ร้อยละ 80	100%	60%	70%	80%	90%	100%
8. สร้างเครือข่ายอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยยึดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ไม่เกิดผลกระทบต่อคนรุ่นหลัง	1) จำนวนเครือข่ายในการเฝ้าระวังด้านสิ่งแวดล้อมในชุมชน	1) ชุมชนมีกลุ่มเฝ้าระวังด้านสิ่งแวดล้อมทุกชุมชน ร้อยละ 60	100%	100%	100%	100%	100%	100%
9. สร้างทรัพยากรธรรมชาติทดแทนส่วนที่สูญเสียไปให้ประชาชนคนรุ่นต่อ ๆ ไป	1) ร้อยละของพื้นที่สีเขียวในพื้นที่รวมทั้งแหล่งน้ำธรรมชาติ	1) พื้นที่สีเขียวในพื้นที่เพิ่มขึ้น และรักษาแหล่งน้ำธรรมชาติ ร้อยละ 30	100%	70%	80%	80%	50%	90%

4.7 วัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อการอนุรักษ์และส่งเสริมให้เป็นเมืองที่มีเอกลักษณ์แห่งภูมิปัญญาทางศิลปวัฒนธรรมและประเพณี

วัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อการพัฒนา ท้องถิ่น	ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน	เป้าหมาย					
			ปี 54-58	ปี 54	ปี 55	ปี 56	ปี 57	ปี 58
1. อนุรักษ์ และฟื้นฟูภูมิปัญญาให้เข้าถึงวิถีชีวิตของประชาชนและถ่ายทอดภูมิปัญญาให้แก่เยาวชน	1) ร้อยละของพ่อครูแม่ครูในชุมชนที่ได้รับการขึ้นทะเบียน 2) ร้อยละของเยาวชนที่ร่วมถ่ายทอดภูมิปัญญา	1) พ่อครูแม่ครูภูมิปัญญาได้รับการขึ้นทะเบียนและมีบทบาทในการอนุรักษ์ ร้อยละ 70	100%	50%	60%	70%	80%	100%
		2) เยาวชนได้รับการถ่ายทอดภูมิปัญญา ร้อยละ 60	90%	60%	70%	80%	90%	100%
2. จัดระบบการบริหารองค์ความรู้ภูมิปัญญาให้เป็นหลักสูตรท้องถิ่นทั้งในและนอกระบบการศึกษา	1) ร้อยละของการผลิตหลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่น และการบริการองค์ความรู้ด้านภูมิปัญญา	1) สถานศึกษา และประชาชนได้รับความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นร้อยละ 60	60%	50%	60%	70%	70%	80%

วัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อการพัฒนา ท้องถิ่น	ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน	เป้าหมาย					
			ปี 54-58	ปี 54	ปี 55	ปี 56	ปี 57	ปี 58
3. พัฒนาและสร้างเครือข่ายทางวัฒนธรรม เฟื้อระวังไม่ให้ผิดจากประเพณีปฏิบัติ และมี คลังสมองด้านภูมิปัญญาให้คำแนะนำปรึกษา	1) ร้อยละของกลุ่มเครือข่ายทาง วัฒนธรรมในชุมชน	1) ชุมชนมีกลุ่มเครือข่ายเฟื้อระวัง ร้อยละ 60	100%	50%	60%	70%	80%	100%
	2) ร้อยละของการจัดกิจกรรมที่ได้รับ คำแนะนำปรึกษาจากคลังสมอง	2) จำนวนกิจกรรมที่ดำเนินงานร้อยละ 60	90%	60%	70%	80%	90%	100%
4. ส่งเสริมโดยจัดให้มีสถานที่แสดงทาง วัฒนธรรมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของ เทศบาล	1) ร้อยละของกิจกรรมที่เทศบาลจัดขึ้น	1) จำนวนกิจกรรมที่จัดให้มีการเผยแพร่ วัฒนธรรม ร้อยละ 60	100%	60%	70%	80%	90%	100%
5. สร้างเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ เป็นรูปธรรมทั้งที่อยู่อาศัย วัดให้คงไว้สืบไป	1) ร้อยละของที่อยู่อาศัย วัดสิ่งก่อสร้าง ต่าง ๆ	1) จำนวนที่อยู่อาศัย สิ่งก่อสร้างใน พื้นที่ร้อยละ 50	60%	60%	60%	60%	60%	60%
6. ส่งเสริมเอกลักษณ์ทางประเพณีความเชื่อ แบบดั้งเดิมในระดับครอบครัว ชุมชนและ สังคม	1) ร้อยละของครัวเรือน ชุมชนที่ยึดถือ ประเพณีความเชื่อ	1) จำนวนครัวเรือน ชุมชนยึดถือตาม ประเพณีความเชื่อร้อยละ 70	80%	60%	70%	80%	80%	80%
7. ส่งเสริมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม โดย ไม่ทำลายเอกลักษณ์วัฒนธรรมประเพณีของ ท้องถิ่น	1) ร้อยละกิจกรรมที่ส่งเสริมการ ท่องเที่ยว	1) จำนวนกิจกรรมที่แสดงถึง เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมประเพณี ท้องถิ่น ร้อยละ 50	80%	50%	60%	70%	80%	80%

4.8 วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนาและส่งเสริมทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

วัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อการพัฒนา ท้องถิ่น	ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน	เป้าหมาย					
			ปี 54-58	ปี 54	ปี 55	ปี 56	ปี 57	ปี 58
1. จัดให้มีระบบการบริหารจัดการด้าน การศึกษาพัฒนาองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ	1) ร้อยละของกิจกรรมด้านวิชาการ องค์ ความรู้ที่เผยแพร่สู่ประชาชน	1) ประชาชนเข้าร่วมชม ศึกษา กิจกรรมด้านวิชาการร้อยละ 50	80%	50%	60%	70%	80%	80%
2. ส่งเสริมการจัดบริการสังคมขั้นพื้นฐาน ด้านการศึกษาให้ประชาชนอย่างทั่วถึง มี แหล่งเรียนรู้ พัฒนาการศึกษาและประชาชน มีสิทธิในการเรียนรู้ตามความถนัดอย่างเท่า เทียมกัน	1) ร้อยละของประชาชน ได้รับการศึกษา	1) ประชาชนได้รับการศึกษา ร้อยละ 60	80%	60%	70%	80%	80%	80%
	2) ร้อยละของแหล่งเรียนรู้ในพื้นที่	2) แหล่งเรียนรู้ในพื้นที่ ร้อยละ 60	80%	60%	60%	60%	70%	80%
	3) ร้อยละของงบประมาณส่งเสริมด้าน การศึกษา	3) งบประมาณด้านการศึกษาร้อยละ 30%	40%	10%	20%	20%	30%	40%
3. พัฒนาคุณภาพคน ชุมชนสู่สังคมแห่งภูมิ ปัญญาและการเรียนรู้ตามหลักคุณธรรม ประชาชนสามารถนำความรู้มาพัฒนาให้เกิด ประโยชน์ต่อท้องถิ่น	1) ร้อยละของประชาชนที่มีส่วนร่วมใน การพัฒนาท้องถิ่น	1) ประชาชนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงต่อ อบายมุข และโอกาสการกระทำ ความผิด ร้อยละ 30	100%	50%	60%	70%	80%	100%
4. ก่อสร้างศูนย์เรียนรู้ชุมชน มีระบบการ บริการวิชาการเป็นหมวดหมู่แก่ประชาชน และศูนย์อินเทอร์เน็ตตำบลบริการข้อมูล เกี่ยวกับท้องถิ่น	1) ร้อยละของศูนย์เรียนรู้ในชุมชน	1) ศูนย์การเรียนรู้ที่มีเป็นแหล่งบริการ ความรู้ ร้อยละ 60	70%	20%	30%	30%	40%	70%
	2) ร้อยละของประชาชนผู้ใช้บริการศูนย์ อินเทอร์เน็ตตำบล	2) ประชาชนใช้บริการร้อยละ 10	50%	20%	30%	30%	40%	50%
5. ส่งเสริมและพัฒนาศูนย์บริการและ ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรฯเป็นศูนย์รวม ทางวิชาการเกษตร ประชุม ฝึกอบรม สัมมนา เกษตรกรในพื้นที่ และพัฒนาสินค้าเกษตร	1) ร้อยละของกิจกรรมศูนย์บริการฯ การ ประชุม อบรม สัมมนา	1) เครือข่ายเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ได้รับการบริการ ร้อยละ 20	30%	20%	20%	30%	30%	30%
	2) ร้อยละของสินค้าการเกษตรที่มี คุณภาพ	2) สินค้าเกษตรเป็นที่ต้องการของ ตลาด ร้อยละ 30	50%	30%	30%	40%	50%	50%

4.9 วัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อการพัฒนาด้านการเมือง - การบริหาร

วัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อการพัฒนา ท้องถิ่น	ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน	เป้าหมาย					
			ปี 54-58	ปี 54	ปี 55	ปี 56	ปี 57	ปี 58
1. ดำเนินการพัฒนาประสิทธิภาพบริหาร และจัดการอย่างต่อเนื่อง	1) ร้อยละของการพัฒนาบุคลากร เครื่องมืออุปกรณ์นวัตกรรมใหม่มาใช้	1) บุคลากรได้รับการพัฒนา มี เครื่องมืออุปกรณ์และนวัตกรรมใหม่ ๆ ร้อยละ 60	80%	50%	60%	70%	80%	80%
2. ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือ ระหว่างประชาชน หน่วยงาน องค์กร	1) ร้อยละของกิจกรรมที่มีประชาชน หน่วยงานมีส่วนร่วม	1) ประชาชน องค์กรมีส่วนร่วมร้อยละ 80	100%	80%	80%	90%	100%	100%
3. ส่งเสริมและสนับสนุนการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยในทุกกระดับ	1) ร้อยละของประชาชนมาใช้ในเลือกตั้ง	2) ประชาชนมีส่วนร่วมและใช้สิทธิ ทางการเมืองไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	80%	80%	80%	80%	80%	80%
4. พัฒนาการดำเนินงานของชุมชนอย่างมี ระบบและต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความโปร่งใส ในการบริหารงาน	1) ร้อยละของกรรมการชุมชนเข้าร่วม อบรม และศึกษาดูงาน	1) กรรมการชุมชนเข้าร่วมอบรม ทัศนศึกษาดูงาน ร้อยละ 80	80%	60%	70%	80%	80%	80%

บทที่ 4

วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์และเป้าหมาย ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา

4.1 แนวคิดในการจัดทำวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่น ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น (ระยะ 5 ปี)

การจัดทำวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์และเป้าหมาย ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา เป็นการกำหนดทิศทางและแนวทางการพัฒนาที่มองออกไปในอนาคต โดยมีการวางกลยุทธ์ที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และความสามารถขององค์กรที่จะผลักดันให้การพัฒนาไปสู่จุดหมาย ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ดี ควรมีลักษณะดังนี้

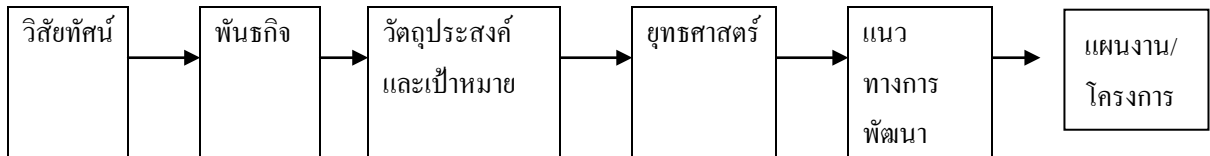
1. เป็นการมองออกไปในอนาคตและมีกลยุทธ์รองรับความเจริญเติบโตในอนาคต
2. ต้องสอดคล้องกับศักยภาพ โอกาส ข้อจำกัดต่าง ๆ ของพื้นที่ มีการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรคบนพื้นฐานของข้อมูล ข้อเท็จจริงที่มีอยู่
3. เป็นการมองปัญหาแบบองค์รวมอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมทุกด้าน
4. เกิดจากการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

เทศบาลตำบลอุโมงค์ ได้ดำเนินการประชุมทบทวนวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์การพัฒนา เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) และการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ การเมือง จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์เป็นเป้าหมายการพัฒนาเทศบาลตำบลอุโมงค์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2554 – 2558) ดังนี้

“อุโมงค์เมืองของคนสุขภาพดี ทุกภาคมีส่วนร่วม ศูนย์ร่วมแห่งภูมิปัญญา”

4.2 การแปลงวิสัยทัศน์ (Vision) เป็นภารกิจหลักหรือพันธกิจ(Mission)การพัฒนาท้องถิ่น

วิสัยทัศน์จะไม่มีประโยชน์ หากไม่มีกลไกรองรับ เพื่อดำเนินไปสู่เป้าหมาย จากวิสัยทัศน์ (vision) ต้องนำไปสู่พันธกิจ (Mission) วัตถุประสงค์และเป้าหมาย มีการกำหนดยุทธศาสตร์ (Strategies) ในแต่ละพันธกิจให้บรรลุตามเป้าหมาย และนอกจากนั้นแต่ละยุทธศาสตร์ ยังต้องกำหนดแนวทางการพัฒนา และแผนงานโครงการรองรับไว้ด้วย

จาก วิสัยทัศน์ (Vision) เทศบาล แปลงเป็นพันธกิจ (Mission) ได้ 4 พันธกิจ ดังนี้

1. พัฒนาเมืองให้เป็นเมืองที่อยู่เย็นเป็นสุข

ตำบลอุโมงค์ เป็นชุมชนดั้งเดิม มีพื้นที่อุดมสมบูรณ์ ผู้คนมีน้ำใจอหิชาศัยไม่ตรีงาม มีชุมชนเข้มแข็ง มีวัฒนธรรมความเชื่อ ประเพณีเป็นเอกลักษณ์ของตนเองสืบต่อกันมา มีความสงบร่มเย็น มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินสืบทอดมาแต่อดีต ถึงเป็นทุนทางสังคมที่มีอยู่ แต่สภาพการพัฒนาความเจริญในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไป ส่งผลกระทบต่อสภาพความน่าอยู่ของตำบลอุโมงค์ที่เคยมีมา ดังนั้น การพัฒนาของเทศบาลในอนาคต จำต้องกำหนดพันธกิจด้านความเป็นเมืองที่อยู่เย็นเป็นสุขให้ชัดเจน ซึ่งหมายถึง

- 1) มีสถานที่และมาตรฐานการบริการดูแลรักษาสุขภาพของประชาชนทุกเพศ ทุกวัยตั้งแต่เกิดจนตาย รวมทั้งมีเครื่องมือที่ทันสมัยเพียงพอต่อการให้บริการแก่ประชาชน
- 2) ประชาชนได้รับการดูแลสุขภาพอย่างรอบด้าน มีการเฝ้าระวังโรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และส่งเสริมประชาชนได้ตรวจสุขภาพประจำปี มีความรู้ ความเข้าใจในการดูแลสุขภาพของตนเองให้สมบูรณ์ทั้งทางกายและจิตใจ

3) มีสวนสาธารณะและศูนย์การออกกำลังกายของประชาชนซึ่งเป็นสถานที่ออกกำลังกายของประชาชนที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในสังคมเมืองที่เต็มไปด้วยการแข่งขัน ต้องจัดให้มีสถานที่พักผ่อนออกกำลังกายสำหรับประชาชนอย่างเพียงพอ

4) เป็นเมืองที่สวยงามสะอาดเรียบร้อย มีการวางผังเมืองให้เป็นระบบ ซึ่งมีความสะดวกสบาย การคมนาคมที่ดี มีถนนสะพาน ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการครบครัน ตลอดจนมีภูมิทัศน์สวยงามมีพื้นที่สีเขียวสร้างภูมิทัศน์ทางสายตาสวยงาม มีสิ่งแวดล้อมที่ดี

5) หน่วยงานราชการ และเอกชนมีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

6) ประชาชนมีคุณธรรม ยึดมั่นในหลักพระธรรมคำสอนของศาสนา และมีความภูมิใจและรักในความเป็นท้องถิ่น(ตำบลอุโมงค์) และให้ความร่วมมือในการพัฒนา

2. พัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน

เทศบาลตำบลอุโมงค์ ได้คำนึงถึงความเป็นชุมชนดั้งเดิมทั้งในทางกายภาพ อันหมายถึง สภาพทางภูมิศาสตร์ โบราณสถาน วัฒนธรรมของชุมชนต่าง ๆ แหล่งพื้นที่ที่เป็นประวัติศาสตร์ของชุมชน ตลอดจนอาคารบ้านเรือนที่อยู่อาศัยอันทรงคุณค่าทางสถาปัตยกรรมเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน เช่น อาคารแปดเหลี่ยม หรือห้างนาเจ้า บ้านป่าเก่าที่ค้นพบในชุมชน เป็นต้น จะต้องมีการอนุรักษ์ไว้ให้ชนรุ่นหลัง ดังนั้น การพัฒนาจะต้องคำนึงถึงความเป็นชุมชนอุโมงค์ดังกล่าว เน้นการพัฒนาแบบยั่งยืน

การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) หมายถึง การตอบสนองความต้องการในปัจจุบัน โดยไม่ส่งผลกระทบต่อความสามารถที่จะตอบสนองต่อความต้องการของคนรุ่นต่อ ๆ ไป การพัฒนาที่ยั่งยืนต้องอาศัยความร่วมมือของทุกคนในการปรับปรุงคุณภาพชีวิตสำหรับลูกหลานและคนรุ่นหลัง (คู่มือการเสริมประสิทธิภาพการวางแผนและการจัดการเมืองของท้องถิ่น หน้า 6,2545)

จากความหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนดังกล่าว ลักษณะการพัฒนาจะต้องมีกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนซึ่งได้รับผลกระทบโดยตรง ทั้งที่เป็นโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และโครงการของรัฐบาล (โครงการขนาดใหญ่) และความยั่งยืนที่แท้จริงจะต้องประกอบไปด้วย

1) ส่งเสริมให้ประชาชนทุกเพศทุกวัยทุกสาขาอาชีพดำเนินชีวิตตามแนวทางของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รู้จักออม รู้จักใช้อย่างประหยัด ไม่ฟุ้งเฟ้อตามสมัยบริโภคนิยม

2) ส่งเสริมประชาชนที่มีอาชีพทางการเกษตรดำเนินชีวิตตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่

3) ส่งเสริมและสร้างชุมชนให้เป็นสังคมแห่งความเอื้ออาทรต่อกันตามหลักศาสนา และส่งเสริมคนดีศรีอุโมงค์ ให้เป็นแบบอย่างสร้างเครือข่ายให้ทั่วถึงในสังคมชุมชนทุกกลุ่มอายุ

4) ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมเฉลิมพระชนมพรรษาหรือเฉลิมพระเกียรติในปีมหามงคลและโอกาสต่าง ๆ ทุกปี สร้างจิตสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ และยึดความรู้รักสามัคคี และสมานฉันท์

5) มีกระบวนการตรวจสอบโปร่งใส และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อวิถีชีวิตของชุมชนใน โครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(เทศบาล) และของรัฐบาลทุกโครงการ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา

6) การดำเนินการก่อสร้าง หรือพัฒนาใด ๆ ของเทศบาลมีการวิเคราะห์ถึงความคุ้มค่า และไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม วิถีชีวิตสถาบันครอบครัว ชุมชน ประเพณีความเชื่อของประชาชน

7) สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มและสนับสนุนกลุ่มพลังต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นในชุมชน และมีบทบาทแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาทุก ๆ ด้าน เช่น ด้านสังคม เศรษฐกิจ เป็นต้น โดยไม่ก่อให้เกิดความแตกแยกในชุมชน

8) การพัฒนาต้องคำนึงคนรุ่นหลังซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคนรุ่นต่อไปในอนาคต โดยเฉพาะการพิทักษ์รักษาสิ่งแวดล้อม อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ลดปริมาณขยะและป้องกันมลภาวะ

9) ส่งเสริมการพึ่งตนเอง ใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นซึ่งสามารถส่งการดูแลให้คนรุ่นต่อไปได้และอยู่ได้ด้วยตนเอง รวมทั้งอาศัยผลที่ออกงอกขยายออกผลที่จะใช้ต้นทุนให้หมดไป เช่น ใช้ทรัพยากรหมุนเวียนไม่เกินขีดความสามารถของธรรมชาติที่จะผลิตขึ้นทดแทนให้ใช้ใหม่ได้ เป็นต้น

3. อนุรักษ์และส่งเสริมให้เป็นเมืองที่มีเอกลักษณ์แห่งภูมิปัญญาทางศิลปวัฒนธรรม และประเพณี

ตำบลอุโมงค์ เป็นชุมชนดั้งเดิมตามที่ได้กล่าวมา ดังนั้น การพัฒนาให้เป็นเมืองที่มีเอกลักษณ์ทางศิลปวัฒนธรรมและประเพณี จึงเป็นสิ่งที่สามารถทำได้ ทั้งนี้ เพราะสังคมตำบลอุโมงค์ มีทุนทางสังคมทางด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นกระจายทั่วทุกชุมชน ทั้งนี้ จะต้องดึงศักยภาพของทรัพยากรบุคคลที่มีอยู่ให้สามารถรวมกลุ่มกันขึ้น โดยเทศบาล ให้การสนับสนุนด้านสถานที่งบประมาณให้กลุ่มคลังสมองดังกล่าว มีบทบาทในการเผยแพร่ ถ่ายทอดให้แก่คนรุ่นปัจจุบันให้สามารถเรียนรู้และถ่ายทอดต่อไปได้ ดังนั้น การพัฒนาเมืองให้มีเอกลักษณ์แห่งภูมิปัญญาทางศิลปวัฒนธรรม และประเพณี จะต้องมีความครอบคลุมและดำเนินการดังนี้

- 1) อนุรักษ์ และฟื้นฟูภูมิปัญญาทุกรูปแบบให้เข้าถึงวิถีชีวิตและพัฒนาให้มีความยั่งยืนรวมทั้งส่งเสริมให้มีการถ่ายทอดภูมิปัญญาทุกสาขา เช่น คำจ้อย ดนตรีพื้นเมือง หัตถกรรม จักสาน เป็นต้น ให้แก่นักเรียน เยาวชนตามโครงการอ้อยสอนหลาน
- 2) จัดให้มีการบริหารจัดการองค์ความรู้(K M) ด้านภูมิปัญญาอย่างเป็นระบบ
- 3) ประชาชนมีค่านิยมความเป็นวิถีชีวิตล้านนา ทั้งวัฒนธรรมภาษาพูด วัฒนธรรมการแต่งกาย วัฒนธรรมการอยู่ การกินได้อย่างเหมาะสมกับยุคสมัย และสร้างเครือข่ายวัฒนธรรมทำหน้าที่เฝ้าระวังภูมิปัญญา ประเพณีไม่ให้ผิดเพี้ยนจากเดิม โดยอาศัยทรัพยากรทางด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นคลังสมองเป็นที่ยอมรับของชุมชนให้คำแนะนำปรึกษาในการจัดงานประเพณีต่าง ๆ ของเทศบาล หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม
- 4) จัดให้มีช่วงวัฒนธรรม หรือลานวัฒนธรรมสำหรับเป็นเวทีแสดงของประชาชนในชุมชน และตามเทศบาล หรือโอกาสต่าง ๆ เช่น ประเพณีฮีตสิบ ประเพณีปีใหม่เมือง ฯลฯ เป็นต้น
- 5) มีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม เป็นเอกลักษณ์ศิลปะทั้งที่เป็นรูปธรรม เช่น ศิลปะการก่อสร้างบ้านเรือนที่อยู่อาศัยดั้งเดิมแบบล้านนา ศิลปะแหล่งโบราณสถาน วัด โบราณวัตถุที่มีมาแต่ดั้งเดิม ศิลปะการแสดงซึ่งสืบทอดกันมาจากบรรพบุรุษเป็นรุ่น ๆ ทั้งนี้ศิลปะเหล่านั้น ผสมผสานหรือแฝงไปด้วยวัฒนธรรมความเชื่อที่ทรงคุณค่ายิ่ง ควรแก่การอนุรักษ์ปกป้อง สืบทอดไม่ให้สูญหายไปของคนยุคปัจจุบัน
- 6) เอกลักษณ์ทางประเพณี เป็นวิถีชีวิตที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาถือได้ว่าเป็นประเพณีแบบที่เกิดขึ้นในทุกระดับของหน่วยในสังคม เช่น ประเพณีระดับครัวเรือน หรือครอบครัว มีการบวชศรีสู่ขวัญ บวชศรีลูกแก้ว พิธีทำบุญงานศพ เป็นต้น ในประเพณีระดับกว้างหรือสังคมล้านนาทั่วไป เช่น ประเพณีสงกรานต์ (จะมีวิธีปฏิบัติในรายละเอียดในประเพณีเหล่านั้น เช่น การรดน้ำคำหัวผู้เฒ่าผู้แก่) ประเพณีทางศาสนา เช่น วันวิสาขบูชา วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา การตักบาตรเทโวโรหณะ ประเพณีวันลอยกระทง ประเพณีตานก๋วยสลาก ประเพณีขึ้นบ้านใหม่ บวชนาค ฯลฯ ซึ่งมีมากมายในวิถีชีวิตของคนล้านนาจะต้องคงอยู่ต่อไป

7) ส่งเสริมการท่องเที่ยวหรือการพัฒนาจะต้องไม่ทำลายเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมประเพณีของชุมชนภายใต้การสร้างพลังหรือภูมิทัศน์ทางวัฒนธรรมตะวันตกจากภายนอกในยุคการเปลี่ยนแปลงไร้ขีดจำกัดหรือยุคโลกาภิวัตน์ เพื่อให้ไม่ให้อุณหภูมิวัฒนธรรมตะวันตกครอบงำหรือคุกคามวัฒนธรรมประเพณีล้านนา

4. พัฒนาและส่งเสริมทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

ปัจจุบันการพัฒนาเมืองให้ก้าวไกลทันต่อการเปลี่ยนแปลง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเทศบาล และรัฐบาลได้คำนึงถึงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นหลัก โดยการที่จะสามารถพัฒนาในด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีคุณภาพ สิ่งที่สำคัญที่สุดจะต้องมีการพัฒนาการศึกษา ให้มีคุณภาพก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยเฉพาะวิทยาการสมัยใหม่ เช่น เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นการเสริมสร้างศักยภาพของเมืองให้สามารถแข่งขันในเวทีทั้งในระดับจังหวัด ประเทศ และระหว่างประเทศ ทั้งนี้เทศบาล จัดให้มีการพัฒนาด้านการศึกษาให้สามารถแข่งขันในระบบเศรษฐกิจแบบเปิด หรือเสรีการค้าได้ ทั้งนี้ ยังคงรักษาไว้ซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ และรองรับการขยายตัวของเศรษฐกิจ เช่น การลงทุนในพื้นที่ตำบลอุโมงค์ การขยายเขตนิคมอุตสาหกรรมในพื้นที่ที่มีการขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะทุนข้ามชาติ ดังนั้น จะต้องพัฒนาด้านการศึกษาคุณภาพประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพรองรับตลาดแรงงานดังกล่าว พัฒนาการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างกว้างขวางควบคู่กับจังหวัดเชียงใหม่ และเมืองลำพูน เชื่อมโยงอย่างทั่วถึงทั้งนี้ การลงทุนจะต้องเน้นให้สร้างรายได้แก่ประชาชนในพื้นที่เป็นหลัก จึงจำเป็นต้องปรับทิศทางการพัฒนาการศึกษาอย่างทั่วถึง และการพัฒนาเมืองให้เป็นแหล่งการลงทุนอุตสาหกรรม ต้องมีการจัดให้มีศูนย์ให้เกิดขึ้นในชุมชนกล่าวคือ

1) จัดให้มีระบบการบริหารจัดการด้านการศึกษา และพัฒนาองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ

2) จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ให้แก่ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย และเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาศึกษาให้แก่ประชาชนให้มีสิทธิทางการศึกษา และสิทธิในการเลือกที่จะเรียนรู้ตามความถนัดของตนเองอย่างเท่าเทียมกัน

3) ประชาชนได้รับการศึกษาตามหลักความรู้คู่คุณธรรม สามารถคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น นำตน นำคนและกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม ขอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง เรียนรู้อย่างเท่าทันเหตุการณ์ สามารถนำความรู้ ประสบการณ์ที่ได้รับทั้งในระบบการศึกษา และนอกระบบการศึกษามาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ชุมชน สังคม และท้องถิ่นเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีค่าของประเทศ

4) ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ประกอบด้วยห้องสมุดที่เป็นระบบ และมีหมวดหมู่ นักเรียน นักศึกษา ประชาชนสามารถศึกษาหาความรู้ ค้นคว้า วิจัยต่าง ๆ ได้ และมีห้องเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารได้อย่างกว้างขวาง สามารถปรับตัวเองได้ในสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

5) ศูนย์เทคโนโลยีการเกษตร จะเป็นศูนย์รวมทางด้านความรู้ทางวิชาการ การพัฒนา ประชุม ฝึกอบรม สัมมนา สำหรับเกษตรกรในพื้นที่ ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร เพื่อพัฒนาสินค้า ผลผลิตทางการเกษตรให้ได้มาตรฐาน

4.3 วัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

วัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อการพัฒนาของเทศบาลตำบลอุโมงค์ กำหนดได้กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนา ดังนี้

1) วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองที่อยู่เย็นเป็นสุข

1.1 เพื่อจัดสร้างสถานที่ให้เพียงพอต่อการให้บริการและจัดบุคลากรให้บริการ ดูแลรักษาสุขภาพของประชาชนตั้งแต่เกิดจนตาย และจัดหาเครื่องมือที่มีมาตรฐานสำหรับบริการด้านสาธารณสุข

1.2 เพื่อพัฒนาสุขภาพของประชาชนให้ครอบคลุมทั้งมิติกาย จิต สังคม และปัญญา ดำเนินการเฝ้าระวังโรค

ติดต่อ และไม่ติดต่อที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนในพื้นที่อย่างทั่วถึงและประชาชนมีความรู้สามารถดูแลสุขภาพกาย และจิตใจของตนเองได้อย่างเหมาะสม

1.3 เพื่อดำเนินการจัดสร้างสวนสาธารณะและศูนย์การออกกำลังกายของประชาชนให้เพียงพอในทุกชุมชน

1.4 เพื่อพัฒนาการด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค สาธารณูปการสิ่งอำนวยความสะดวกหรือการบริการสาธารณะครบครัน สะอาด สวยงาม มีสิ่งแวดล้อมที่ดี เพิ่มพื้นที่สีเขียวเพื่อสร้างภูมิทัศน์ทางสายตาท่าได้การควบคุมการวางระบบผังเมือง

1.5 เพื่อให้บุคลากรของเทศบาลตำบลอุโมงค์ หน่วยงานส่วนราชการ เอกชน ชุมชนมีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและทัศนคติที่ดีในการทำงาน ยึดในหลักคุณธรรม จริยธรรม

1.6 เพื่อดำเนินการกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมยึดมั่นในหลักธรรมคำสอนของศาสนา และมีความภูมิใจและความเป็นท้องถิ่นในหมู่ประชาชน สร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาของประชาชน

2) วัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน

2.1 เพื่อพัฒนาและสร้างหลักทางสายกลางในการบริหารและการพัฒนาในทุกระดับตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง บนเงื่อนไขความรู้คู่คุณธรรม นำไปสู่ชีวิตเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมที่ก้าวหน้าอย่างสมดุล มั่นคง เป็นธรรม และยั่งยืน

2.2 เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่แนวความคิดการดำเนินงานตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่แก่เกษตรกรอย่างต่อเนื่อง

2.3 เพื่อส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนในชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาให้เป็นสังคมที่มีสันติสุข มีความเอื้ออาทรต่อกันตามหลักศาสนา สร้างเครือข่ายคนดีในชุมชนทุกกลุ่มอายุ

2.4 เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมและสำนึกในพระมหากษัตริย์คุณในการจัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในวโรกาสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงเจริญพระชนมพรรษา 80 พรรษา และวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ และทุก ๆ ปี โดยเผยแพร่พระบรมราโชวาทให้ประชาชนยึดเป็นแนวทางปฏิบัติ เช่น การรู้จักสามัคคี เป็นต้น

2.5 เพื่อสร้างกระบวนการตรวจสอบการดำเนินโครงการต่าง ๆ ของเทศบาล และรัฐบาลที่ดำเนินการในพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพโปร่งใส เป็นธรรม โดยหลักร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา

2.6 เพื่อให้การดำเนินงานโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานให้มีความคุ้มค่าไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (ตามแนวทางมาตรฐานจัดการด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม)วิถีชีวิตตลอดจนประเพณีความเชื่อของประชาชนในชุมชน

2.7 เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มพลังต่าง ๆ ให้มีบทบาทในการแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาทุก ๆ ด้าน โดยยึดหลักคุณธรรม ความสามัคคี เอื้ออาทรและสมานฉันท์ของสังคม

2.8 เพื่อดำเนินการให้การพัฒนาไม่ให้เกิดผลกระทบต่อคนรุ่นหลัง โดยสร้างเครือข่ายการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการลดปริมาณขยะ ปริมาณมลภาวะ

2.9 เพื่อดำเนินการสร้างทรัพยากรธรรมชาติทดแทนส่วนที่สูญเสียไปให้เกิดขึ้นสามารถส่งต่อไปให้ประชาชนคนรุ่นต่อ ๆ ไป

3) วัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อการอนุรักษ์และส่งเสริมให้เป็นเมืองที่มีเอกลักษณ์แห่งภูมิปัญญาทางศิลปวัฒนธรรมและประเพณี

3.1 เพื่ออนุรักษ์ และฟื้นฟูภูมิปัญญาทุกแขนงให้เข้าถึงวิถีชีวิตของประชาชน และส่งเสริมให้มีการถ่ายทอดภูมิปัญญาให้แก่เยาวชน นักเรียน คนรุ่นใหม่ให้คงอยู่สืบไป

3.2 เพื่อดำเนินการและจัดให้มีระบบการบริหารจัดการองค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาให้เป็นระบบ มีฐานข้อมูลผู้รู้ด้านภูมิปัญญาแต่ละด้าน และจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ถ่ายทอด

3.3 เพื่อพัฒนาและสร้างเครือข่ายวัฒนธรรมเผ่าละว้าภูมิปัญญา ประเพณีไม่ให้เกิดเพี้ยน และการดำเนินการสร้างค่านิยมความเป็นวิถีชีวิตล้านนาทั้งการแต่งกาย ภาษาพูด วิธีการใช้ชีวิตอย่างเหมาะสม ให้มีความเข้มแข็ง มีคลังสมองด้านภูมิปัญญาให้คำแนะนำปรึกษาในการจัดงานประเพณีต่าง ๆ

3.4 เพื่อดำเนินการจัดให้มีช่วงวัฒนธรรม หรือลานวัฒนธรรมสำหรับเป็นเวทีแสดงของประชาชนในโอกาสการจัดงานส่งเสริมประเพณีต่าง ๆ ของเทศบาล

3.5 เพื่อส่งเสริมและสร้างเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นแบบล้านนาที่เป็นรูปธรรม โดยการออกแบบและดำเนินการก่อสร้างที่อยู่อาศัย ศาสนสถาน วัด ฯลฯ ให้คงไว้สืบไป

3.6 เพื่อส่งเสริมและสร้างเอกลักษณ์ทางประเพณีความเชื่อแบบดั้งเดิมในทุกระดับทั้งระดับครอบครัว ชุมชน และสังคมให้คงอยู่สืบไป

3.7 เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมอย่างเหมาะสม โดยไม่ทำลายเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น

4) วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนาและส่งเสริมทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

4.1 เพื่อพัฒนาและจัดให้มีระบบการบริหารจัดการด้านการศึกษาและพัฒนาองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ

4.2 เพื่อส่งเสริมการจัดบริการสังคมขั้นพื้นฐานด้านการศึกษาให้ประชาชนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรมมีแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาให้แก่ประชาชนตามสิทธิทางการศึกษา และสิทธิในการเลือกเรียนรู้ตามความถนัดของตนเองอย่างเท่าเทียมกัน

4.3 เพื่อพัฒนาคุณภาพคน และชุมชนสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ตามหลักคุณธรรมนำความรู้ทั้งในระบบการศึกษา และนอกระบบการศึกษา ประชาชนนำความรู้มาพัฒนาให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ชุมชน สังคมท้องถิ่น

4.4 เพื่อดำเนินการก่อสร้างศูนย์การเรียนรู้ชุมชน มีระบบบริการหมวดหมู่แขนงวิชาแก่นักเรียน นักศึกษา และประชาชนในทุกชุมชน รวมทั้งจัดให้มีศูนย์อินเทอร์เน็ตตำบลบริการข้อมูลข่าวสารในการศึกษาหาความรู้ ค้นคว้า วิจัยต่าง ๆ และเกี่ยวกับท้องถิ่น

4.5 เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล โมเดล ให้เป็นศูนย์รวมทางวิชาการเพื่อพัฒนาการเกษตร การประชุม ฝึกอบรม สัมมนาเกษตรกรในพื้นที่ ตลอดจนพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าทางการเกษตร

5) วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนาด้านการเมือง – การบริหาร

5.1 เพื่อดำเนินการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการอย่างต่อเนื่อง

5.2 เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือระหว่างประชาชน หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และอื่น ๆ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายการพัฒนา

5.3 เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ทั้งในระดับการเมืองท้องถิ่น การเมืองระดับชาติ โดยประชาชนมีจิตสำนึกสร้างระบบการตรวจสอบของประชาชนให้เกิดความโปร่งใสในการบริหารงาน

5.4 เพื่อดำเนินการพัฒนาการดำเนินงานของชุมชนอย่างมีระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง

4.4 ยุทธศาสตร์การพัฒนา

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการด้านการบริการสาธารณสุข และการส่งเสริม

สุขภาพแบบองค์รวม ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด กิฬานันทนาการและสวัสดิการ

- 1) ส่งเสริม ป้องกัน รักษาพยาบาล พื้นฟูสุขภาพ และดูแลสุขภาพของประชาชนแบบองค์รวม
- 2) พัฒนาและจัดซื้อเครื่องมืออุปกรณ์ด้านการบริการสาธารณสุข
  - 3) ควบคุม ป้องกันและเฝ้าระวังโรคติดต่อ และโรคไม่ติดต่อ
- 4) ส่งเสริมการแพทย์แผนไทยและการบริการสาธารณสุข แพทย์ทางเลือก
- 5) ส่งเสริมสุขภาพเด็ก นักเรียนให้เหมาะสมตามวัย
- 6) ส่งเสริมสวัสดิการสังคมแก่ผู้ด้อยโอกาส
- 7) ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ส่งเสริมกิจกรรมเด็ก เยาวชน สตรี กีฬาและนันทนาการ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาและส่งเสริมประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการเมือง

การบริหาร และการบริการ

- 1) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการพัฒนา และการพัฒนาการเมืองในทุกระดับ
- 2) อบรมและพัฒนาศักยภาพประชาชนในการพัฒนาชุมชน และท้องถิ่น
- 3) พัฒนาศักยภาพของบุคลากรท้องถิ่นในการให้บริการแก่ประชาชน
- 4) ปรับปรุงและพัฒนารายได้ของเทศบาล
- 5) ปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือ เครื่องใช้ในการปฏิบัติงานและพัฒนาสำนักงาน
- 6) ปรับปรุงระเบียบ เทศบัญญัติ แผนพัฒนา และข้อมูลสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น
- 7) ส่งเสริมและพัฒนาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการรักษาความสงบเรียบร้อย
- 8) ป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุบนท้องถนนและควบคุมระบบการจราจรในเขตเทศบาล

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์และส่งเสริมศาสนา ภูมิปัญญาทางศิลปวัฒนธรรมประเพณี และพัฒนา

การศึกษา

- 1) อนุรักษ์และส่งเสริมภูมิปัญญาทางศิลปวัฒนธรรมและประเพณี และรัฐพิธี
- 2) ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาของประชาชน
- 3) ส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนาและความเข้มแข็งของวัด และพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในหมู่ประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- 1) สร้างจิตสำนึกในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 2) เฝ้าระวังและป้องกันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
  - 3) ปรับปรุงภูมิทัศน์ บำบัด และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
  - 4) จัดหาอุปกรณ์และสถานที่กำจัดขยะและสุขาภิบาลสถานที่ ลดปริมาณขยะมูลฝอย และการบำบัดน้ำเสีย

4.5 วัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อการพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองที่อยู่เย็นเป็นสุข

วัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อการพัฒนา ท้องถิ่น	ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน	เป้าหมาย					
			ปี 54-58	ปี 54	ปี 55	ปี 56	ปี 57	ปี 58
1. มีสถานที่ บุคลากร การบริการ ดูแลรักษา สุขภาพประชาชน และเครื่องมือที่มี มาตรฐานบริการด้านสาธารณสุข	1) ร้อยละของสถานที่ บุคลากรต่อ ผู้รับบริการในพื้นที่(ประชากร)	1) ประชาชนร้อยละ 70 ของพื้นที่ ได้รับบริการทั่วถึง	100%	50%	60 %	60%	95%	100%
	2) ร้อยละของเครื่องมือต่อผู้บริการ	2) เครื่องมือต่อร้อยละของผู้บริการ	100%	10%	20%	20%	20%	30%
2. ประชาชนมีสุขภาพทางร่างกาย จิตใจ ปัญหาที่ได้ มีการเฝ้าระวังโรคอันตราย และ ประชาชนดูแลสุขภาพตนเองได้	1) ร้อยละการลดการฆ่าตัวตาย การไม่เกิด โรคคุกคามสุขภาพของประชาชนและ ดูแลสุขภาพเบื้องต้นได้	1) ประชาชนมีสุขภาพจิต ร่างกายลด การเสี่ยงในการเป็นโรค ร้อยละ 40	100%	50%	60%	70%	80%	100%
3. ทุกชุมชนมีส่วนสาธารณะและศูนย์การ ออกกำลังกายเพียงพอ	1) ร้อยละของสวนสาธารณะและศูนย์ ออกกำลังกายต่อประชาชนกรในพื้นที่	1) สวนสาธารณะและศูนย์บริการ ร้อยละ 60 ของชุมชน/หมู่บ้าน	100%	60%	60%	60%	70%	80%
		2) ประชากรใช้ประโยชน์ ร้อยละ 60	100%	50%	60%	70%	80%	100%
4. มีสาธารณสุขปโลก สาธารณูปการสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน สะอาด สวยงาม มีพื้นที่สีเขียว และการวางระบบผังเมืองที่ดี	1) ร้อยละระบบสาธารณสุขปโลก สาธารณูปการ พื้นที่สีเขียวต่อประชากร ในพื้นที่	1) ระบบสาธารณสุขปโลกสาธารณูปการ และพื้นที่สีเขียวร้อยละ 70 ของพื้นที่	100%	50%	60%	70%	80%	100%
5. เทศบาล ชุมชนมีการบริหารจัดการที่ดีตาม หลักธรรมาภิบาล	1) ร้อยละของคะแนนที่ได้รับการ ประเมินการบริหารจัดการ	1) คะแนนการประเมินธรรมาภิบาล ร้อยละ 80 ขึ้นไป	100%	80%	90%	90%	95%	100%
6. ประชาชนได้รับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมยึดมั่นในหลักคำสอนการมีส่วน ร่วม	1) ร้อยละของกิจกรรมด้านการส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม	1) กิจกรรมการด้านการส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรมร้อยละ 60	100%	60%	60%	70%	80%	100%

บทที่ 5

ยุทธศาสตร์การพัฒนา และแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	ลักษณะ โครงการ
1. ยุทธศาสตร์การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการด้านบริการ สาธารณสุขและการส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวม	1.1 ส่งเสริม ป้องกัน รักษาพยาบาลฟื้นฟูสุขภาพ และดูแลสุขภาพ ของประชาชนแบบองค์รวม	1.1 .1 อาหารปลอดภัย(ตรวจสอบสารปนเปื้อน) 1.1.2 ร้านอาหารปลอดขยะได้มาตรฐาน 1.1.3 สร้างเสริมสุขภาพและตรวจเยี่ยมผู้สูงอายุแบบองค์รวม 1.1.4 ส่งเสริมสุขภาพและตรวจเยี่ยมผู้พิการ/ผู้ด้อยโอกาส 1.1.5 อบรมร้านอาหารเสริมสวยและร้านแต่งผม 1.1.6 สร้างเสริมสุขภาพและตรวจเยี่ยมผู้ป่วยเรื้อรัง 1.1.7 เสริมสร้างและตรวจสุขภาพพนักงานทั้งในและนอกระบบ 1.1.8 ตรวจสอบสถานประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ 1.1.9 ตรวจสอบสุขภาพประจำปีของพนักงาน/เจ้าหน้าที่เทศบาล 1.1.10 ส่งเสริมพัฒนาองค์ความรู้และเพิ่มประสิทธิภาพ อสม. 1.1.11 ส่งเสริมกิจกรรมวัน อสม. 1.1.12 ส่งเสริมสุขภาพและการออกกำลังกายทุกกลุ่มอายุ 1.1.13 ส่งเสริมสุขภาพและเยี่ยมอนามัยแม่และเด็ก 1.1.14 ตลาดสดน้ำซึ้อ 1.1.15 อบรมตรวจร้านชำในชุมชน 1.1.16 บริการรักษาพยาบาลเบื้องต้น 1.1.17 จัดทำแผนพัฒนาสุขภาพชุมชน สาธารณสุข

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	ลักษณะโครงการ
	1.2 พัฒนาและจัดซื้อเครื่องมืออุปกรณ์ด้านการบริหารสาธารณสุข 1.3 ควบคุม ป้องกันและเฝ้าระวังโรคติดต่อ และโรคไม่ติดต่อ 1.4 ส่งเสริมการแพทย์แผนไทย การบริการสาธารณสุขและแพทย์ทางเลือก 1.5 ส่งเสริมสุขภาพเด็ก นักเรียนให้เหมาะสมตามวัย 1.6 ส่งเสริมสวัสดิการแก่ผู้ด้อยโอกาส	1.2.1 จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์การแพทย์และชุดสำหรับพนักงาน 1.2.2 จัดซื้อครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์การแพทย์ 1.3.1 ควบคุมป้องกันโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ 1.3.2 ควบคุมป้องกันและเฝ้าระวังโรคไข้เลือดออก 1.3.3 ควบคุมโรคอุจจาระร่วงและอาหารเป็นพิษ 1.3.4 ควบคุมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า 1.3.5 ตรวจคัดกรองโรคมะเร็งเต้านมและมะเร็งปากมดลูก 1.3.6 ควบคุมผู้ป่วยโรคเบาหวานและความดันโลหิต 1.3.7 จัดซื้อเครื่องฟั่นหมอกควันกำจัดยุงลาย 1.3.8 อบรมผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย 1.4.1 ส่งเสริมกิจกรรมการแพทย์แผนไทย 1.4.2 ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมกลุ่มนวดแผนไทยและฝ่าเท้า 1.5.1 ตรวจและส่งเสริมพัฒนาการตามวัยเด็ก 1.5.2 ศูนย์เด็กเล็กส่งเสริมสุขภาพ(น่ายู่) 1.5.3 สายใยรักแห่งครอบครัวในพระบรมราชูปถัมภ์ 1.5.4 การเตรียมการรับเสด็จฯ โครงการสายใยรัก 1.5.5 อาหารกลางวันเด็กนักเรียน 1.6.1 เสริมสร้างคุณภาพชีวิตผู้ด้อยโอกาสและไร้ที่พึ่ง 1.6.2 จัดซื้ออุปกรณ์เพิ่มคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ 1.6.3 เบี้ยยังชีพช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	ลักษณะโครงการ
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและส่งเสริมประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการเมือง การบริหารและการบริการ	1.7 ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ส่งเสริมกิจกรรมเด็กเยาวชน สตรี กีฬาและนันทนาการ 2.1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนในการบริหารจัดการพัฒนาและการพัฒนาการเมืองในทุกๆระดับ 2.2 อบรมและพัฒนาศักยภาพประชาชนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น	1.6.4 ฌาปนกิจสงเคราะห์ราษฎรผู้มีฐานะยากจน 1.6.5 ส่งเสริมสุขภาพและส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มผู้ติดเชื้อในชุมชน 1.6.6 ส่งเสริมการค้าเงินกิจกรรมกลุ่มผู้ติดเชื้อในชุมชน 1.6.7 จัดกิจกรรมวันผู้สูงอายุแห่งชาติ 1.6.8 จัดแรงงานผู้มีรายได้น้อยหรือผู้ด้อยโอกาส 1.6.9 สงเคราะห์ผู้ประสบภัยหนาว 1.6.10 พัฒนาความร่วมมือกับพัฒนาสังคม 1.7.1 กีฬาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1.7.2 กีฬาชุมชนสัมพันธ์ด้านยาเสพติดตำบลอุโมงค์ 1.7.3 ส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ 1.7.4 ส่งเสริมความเป็นเลิศทางกีฬา 1.7.5 กีฬาเยาวชนตำบลอุโมงค์ 1.7.6 ฟุตบอลมวลชนอำเภอเมืองลำพูน 1.7.7 เข้าร่วมแข่งขันกีฬาประชาชนเทศบาลสัมพันธ์ 1.7.8 ลดละเลิกเหล้าบุหรี่(หรือสิ่งเสพติดทุกชนิด) 1.7.9 วันเด็กแห่งชาติ 1.7.10 จัดเด็กนักเรียนหารายได้ระหว่างปิดภาคเรียน 1.7.11 วันเยาวชนแห่งชาติ 1.7.12 จัดงานวันสำคัญของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	ลักษณะโครงการ
	2.1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนในการบริหารจัดการพัฒนาและการพัฒนาการเมืองในทุกระดับ	1.7.13 ยุวมัคคุเทศก์ 1.7.14 กิจกรรมสภาเด็กและเยาวชนตำบลอุโมงค์ 1.7.15 เยาวชน OTOP เพื่อเพื่อน 1.7.16 เสริมสร้างทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์สำหรับนักเรียนศูนย์เด็กเล็ก 1.7.17 สนับสนุนเครื่องแต่งกายศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1.7.18 กิจกรรมวันสตรีสากล 1.7.19 รวมพลังท้องถิ่นไทยขจัดภัยยาเสพติด 1.7.20 คีนคนดีสู่สังคม 1.7.21 วัสดุกีฬา 2.1.1 เทศบาลสัญจรพบประชาชน 2.1.2 จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมเทศบาล 2.1.3 จัดทำวารสารประจำปี 2.1.4 วารสารชมพอนิวส์ 2.1.5 จัดซื้อหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน 2.1.6 สนับสนุนการเลือกตั้ง 2.1.7 วันเทศบาลประจำปี 2.1.8 จัดทำวารสารอุโมงค์รายสัปดาห์ 2.1.9 ท้องถิ่นเรียนรู้เขตชุมชนประชาธิปไตย 2.1.10 สสำรวจจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	ลักษณะโครงการ
	2.2 อบรมและพัฒนาศักยภาพประชาชนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น 2.3 พัฒนาศักยภาพของบุคลากรท้องถิ่นในการให้บริการแก่ประชาชน	2.2.1 ส่งเสริมและพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพแก่ผู้นำชุมชน 2.2.2 พัฒนาและสร้างความเข้าใจในการทำงานของ กก.ชุมชน 2.2.3 ส่งเสริมศักยภาพลูกเสือชาวบ้าน 2.3.1 ฝึกอบรมผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล พนักงาน 2.3.2 ให้บริการเชิงรุกสำหรับผู้มาติดต่อราชการงานทะเบียน 2.3.3 เงินเดือนค่าจ้างค่าตอบแทนผู้บริหาร ส.ท.พนักงาน เจ้าหน้าที่ 2.3.4 ส่งเสริมพัฒนาการศึกษาบุคลากรเทศบาล(ศึกษาต่อ) 2.3.5 อบรมมาตรฐานจริยธรรมพนักงานเจ้าหน้าที่ 2.3.6 ค่าจ้างรายวันลูกจ้างรายวัน 2.3.7 ค่าเดินทางไปราชการของผู้บริหาร ส.ท. พนักงาน เจ้าหน้าที่ 2.3.8 ประเมินผลการปฏิบัติราชการ 2.3.9 ค่าของขวัญ ของรางวัลหรือเงินรางวัล 2.3.10 สมทบกองทุน กบท. 2.3.11 เงินประกันสังคม 2.3.12 ช่วยเหลือค่าทำศพ 2.3.13 อบรมคอมพิวเตอร์โปรแกรมต่าง ๆ 2.3.14 บำรุงสันนิบาตแห่งประเทศไทย 2.3.15 ชำระหนี้เงินกู้ 2.3.16 จัดทำระบบประเมินตนเอง

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	ลักษณะโครงการ
	2.4 ปรับปรุงและพัฒนารายได้ของเทศบาล 2.5 ปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือ เครื่องใช้ในการปฏิบัติงานและสำนักงาน	2.4.1 ค่าจ้างรายวันสำหรับจัดเก็บภาษี 2.4.2 ประชาสัมพันธ์การชำระภาษีต่าง ๆ 2.4.3 ให้บริการเพื่อรณรงค์สร้างความเข้าใจที่ดีๆ 2.4.4 สํารวจข้อมูลภาษีป้ายภาษีโรงเรือนที่ดิน 2.5.1 ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาทรัพย์สินต่าง ๆ 2.5.2 ค่าจ้างเหมาบริการ 2.5.3 บํารุงรักษาระบบงานทะเบียน 2.5.4 วัสดุสำนักงานปลัด/กองต่าง ๆ 2.5.5 ค่าสาธารณูปโภค สาธารณูปการสำนักปลัด/กองต่าง ๆ 2.5.6 ค่าครุภัณฑ์สำนักปลัด/กองต่าง ๆ 2.5.7 ค่าบำรุงรักษาและปรับปรุงครุภัณฑ์/กองต่าง ๆ 2.5.8 ค่าบำรุงรักษาและปรับปรุงระบบเสียงตามสาย 2.5.9 วัสดุงานป้องกันฯ 2.5.10 ค่าบำรุงครุภัณฑ์งานป้องกัน 2.5.11 ค่าวัสดุเชื้อเพลิงหล่อลื่น 2.5.12 ค่าวัสดุการเกษตร 2.5.13 ค่าวัสดุไฟฟ้า วิทยุสำนัก /กองต่าง 2.5.14 ค่าวัสดุโรงฆ่าสัตว์

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	ลักษณะโครงการ
	2.6 ปรับปรุงระเบียบเทศบัญญัติแผนพัฒนาและข้อมูลสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น 2.7 ส่งเสริมและพัฒนาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและการรักษาความสงบเรียบร้อย 2.8 ป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศและควบคุมระบบการจราจรในเขตเทศบาล	2.6.1 จัดทำหรือปรับปรุงเทศบัญญัติ ข้อยบังคับระเบียบกฎหมาย 2.6.2 กิจกรรม 5 ส. 2.6.3 ดำรงและจัดทำข้อมูลพื้นฐาน (จปฐ.) 2.6.4 ส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำแผนแม่บทชุมชน 2.6.5 ติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา 2.6.6 จัดทำแผนพัฒนาสามปี/แผนดำเนินการประจำปี 2.7.1 ป้องกันอุบัติเหตุทางถนนช่วงเทศกาลสำคัญ 2.7.2 บริการรถยนต์กู้ชีพฉุกเฉินขั้นพื้นฐาน 2.7.3 วัสดุเครื่องแต่งกาย อปพร. 2.7.4 กิจกรรมวัน อปพร. ประจำปี 2.7.5 จัดทำแผนและฝึกซ้อมแผนป้องกันฯ 2.7.6 อปพร. ที่ปฏิบัติงานอันเป็นประโยชน์แก่ อปท. 2.7.7 ฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 2.7.8 ปรับปรุงข้อมูลศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 2.7.9 รายงานกรณีที่เกิดเหตุที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้า 2.8.1 เครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับกิจการจราจร 2.8.2 จัดทำป้ายชอยต่าง ๆ 2.8.3 ผู้ประสานงานจราจรชุมชน 2.8.4 จัด อปพร. อำนวยความสะดวกด้านการจราจร

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	ลักษณะโครงการ
3. ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์และส่งเสริมศาสนา ภูมิปัญญาทางศิลปวัฒนธรรมประเพณี และพัฒนาการศึกษา	3.1 อนุรักษ์และส่งเสริมภูมิปัญญาทางศิลปวัฒนธรรมและประเพณี และรัฐพิธี 3.2 ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาของประชาชน	3.1.1 งานวันแม่แห่งชาติ 12 สิงหาคม 3.1.2 งานวันปิยมหาราช 3.1.3 งานวันพ่อแห่งชาติ 5 ธันวาคม 3.1.4 คำรับรองและพิธีกร 3.1.5 จัดงานพิธีเปิดอาคาร งานต่างๆ 3.1.6 แห่งเทียนพรรษา 3.1.7 นักเรียนศูนย์เด็กเล็กถวายเทียนพรรษา 3.1.8 ตักบาตรเทโวโรหณะ 3.1.9 อบรมฝึกสอนศิลปะการฟ้อนรำพื้นเมือง 3.1.10 ประเพณียี่เป็งรำลึก 3.1.11 อุโมงค์จุ่มใจปีใหม่เมือง 3.1.12 ปรับปรุงและซ่อมแซมศูนย์วัฒนธรรมตำบลอุโมงค์ 3.1.13 วัฒนธรรมไทยสายใจชุมชนจากสภาวัฒนธรรม 3.1.14 อ้อยสอนหลาน 3.1.15 ศาลาพระพุทธรูป 3.2.1 จัดทำสื่อ วิธีดีแนะนำการเรียนศูนย์เด็กเล็ก / โรงเรียน 3.2.2 ศึกษาดูงานการเรียนการสอนสถานศึกษาต้นแบบ 3.2.3 ทักษะศึกษา เรียนรู้โลกกว้างพัฒนาเด็กเล็ก 3.2.4 กิจกรรมวันสำคัญศูนย์เด็กเล็กฯ

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	ลักษณะโครงการ
4. ยุทธศาสตร์พัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.3 ส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนา และความเข้มแข็งของวัดและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในหมู่ประชาชน 4.1 สร้างจิตสำนึกในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.2.5 รักการอ่าน 3.2.6 ภาษาที่สอง 3.2.7 บัณฑิตน้อย 3.2.8 วันวิชาการ 3.2.9 บ้านหลังเรียน 3.2.10 คำวิชาการ 3.2.11 สนับสนุนการจัดการศึกษาของ กศน. 3.2.12 สนับสนุนการศึกษาวิชาลัยของครูฯ 3.2.13 ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ฯ 3.2.14 ผลิตภัณฑ์การเรียนการสอนฯ 3.2.15 เชื่อมบ้านนักเรียนศูนย์เด็กเล็กฯ 3.2.16 ติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ตศูนย์เด็กเล็ก 3.3.1 บวชชีพราหมณ์เฉลิมพระเกียรติ 3.3.2 หนึ่งวัด หนึ่งยุวพุทธ 3.3.3 ตามรอยพระพุทธศาสนา ฟังธรรมะทุกเดือน 3.3.4 พาน้องเข้าวัด ปฏิบัติธรรมชำระจิตใจ 3.3.5 สัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนา (วันวิสาขบูชา) 3.3.6 จัดทำหนังสือธรรมะพัฒนาจิตใจ 4.1.1 ประกวดตกแต่งไม้ดอกไม้ประดับหน้าบ้านนำมอง 4.1.2 รณรงค์ทำความสะอาดและรักษาแม่น้ำลำคลอง 4.1.3 ส่งเสริมอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ/สืบชะตาปิงห่าง 4.1.4 รณรงค์วันสิ่งแวดล้อมโลก

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	ลักษณะ โครงการ
	4.2 เฝ้าระวังและป้องกันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4.3 ปรับปรุงภูมิทัศน์ บำบัดและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4.4 จัดหาอุปกรณ์และสถานที่กำจัดขยะและสุขาภิบาลสถานที่ลดปริมาณขยะมูลฝอยและบำบัดน้ำเสีย	4.1.6 อากาศสดใสไร้หมอกควัน 4.1.7 รณรงค์ให้ประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณริมน้ำปิงห้ามมีส่วนร่วมในการบำบัดน้ำเสียฯ 4.1.8 ลดโลกร้อนด้วยมือเรา 4.2.1 บำรุงรักษาสวนสาธารณะในพื้นที่ (ค่าจ้างรายวัน) 4.2.2 กำจัดวัชพืชหรือรักษาความสะอาดในที่สาธารณะ 4.2.3 ปรับปรุงภูมิทัศน์ Green and Clean 4.3.1 หนึ่งคน หนึ่งต้น หนึ่งฝนเพื่อประชาชนชาวไทย 4.3.2 ปกุกหญ้าแฝกเฉลิมพระเกียรติ 4.3.3 ผลิตไบโอดีเซล 4.3.4 จัดจ้างผู้ผลิต ไบโอดีเซล 4.3.5 โครงการตามแนวพระราชเสาวนีย์ 4.3.6 ประหยัดพลังงานในชุมชน 4.4.1 จัดจ้างรายวันจัดเก็บกวาดขยะและรักษาความสะอาดในที่สาธารณะ 4.4.2 กำจัดขยะ โดยวิธีฝังกลบ 4.4.3 ถนนปลอดขยะ

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	ลักษณะโครงการ
5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการ โครงสร้างพื้นฐาน	5.1 พัฒนาการใช้ ประโยชน์ที่ดิน ปรับปรุงที่สาธารณะประจำหมู่บ้าน และป้องกันการบุกรุกที่สาธารณะ 5.2 ก่อสร้างปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการและบำรุงรักษาถนน สะพาน ทางเท้าและท่อระบายน้ำ 5.3 ก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซมอาคารสาธารณประโยชน์ สิ่งก่อสร้าง ถาวรวัตถุ ศาสนสถาน สุสาน สถานที่นันทนาการ ลานกีฬาในชุมชน	4.4.4 รณรงค์คัดแยกขยะและลดปริมาณขยะในชุมชน 4.4.5 จัดตั้งกองทุนบริหารจัดการขยะชุมชน 4.4.6 ปรับปรุงซ่อมแซมรถเก็บขยะ 5.1.1 ปลุกต้นไม้ยืนต้นในที่สาธารณะ 5.1.2 ถมดินปรับพื้นที่สาธารณะเพื่อใช้ประโยชน์ 5.1.3 วางมาตรการแก้ไขปัญหารुकกล้าที่สาธารณะประโยชน์ 5.1.4 วางมาตรการแก้ไขปัญหการบุกรุกที่ดินสาธารณะ 5.1.5 ดำเนินการตามมาตรการเขตผังเมืองรวม 5.1.6 สำรวจแนวเขตลำเหมือง คูคลองในพื้นที่และกำหนดแนวเขต 5.2.1 สำรวจออกแบบโครงสร้างพื้นฐาน 5.2.2 ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก 5.2.3 ก่อสร้างถนนแอสฟัลท์ติกคอนกรีต 5.2.4 ก่อสร้างถนนลูกรังบดอัดแน่น 5.2.5 ซ่อมแซม ปรับปรุงถนน ทางเท้า และรางระบายน้ำ 5.2.6 ก่อสร้าง ซ่อมแซม ปรับปรุงสะพาน 5.2.7 ก่อสร้างวางท่อระบายน้ำ 5.2.8 ตรวจสอบบำรุงรักษาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ 5.3.1 ก่อสร้างอาคาร อสม. ประจำหมู่บ้าน/ชุมชน 5.3.2 ก่อสร้างอาคารศาลาประชาคม ห้องเก็บพัสดุในหมู่บ้าน

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	ลักษณะโครงการ
	5.4 ติดตั้ง บำรุงรักษาระบบไฟฟ้า โทรศัพทและระบบประปา 5.5 พัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค บริโภค ขุดลอกลำเหมือง คู คลอง	5.3.3 ก่อสร้างหรือซ่อมแซมปรับปรุงบำรุง โบราณสถาน วัด ศาสนสถาน 5.3.4 ก่อสร้างสนามกีฬา สถานที่ออกกำลังกาย นันทนาการในชุมชน 5.3.5 ก่อสร้างอาคารสาธารณะประโยชน์ที่สาธารณะ 5.3.6 ก่อสร้าง ซ่อมแซม ปรับปรุงอาคารร้านค้าชุมชน 5.4.1 ปรับปรุงระบบประปาหมู่บ้าน/ชุมชน 5.4.2 ขยายเขตประปา 5.4.3 ก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้าน 5.4.4 ขยายไฟฟ้าพาดสายดับและไฟฟ้าสาธารณะ 5.4.5 ซ่อมบำรุงรักษาและขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะ 5.4.6 อุดหนุนการไฟฟ้าขยายเขตไฟฟ้าเพื่อการเกษตร 5.4.7 ติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้าลานกีฬาต้านยาเสพติด 5.4.8 บำรุงดูแลรักษาโทรศัพทสาธารณะในพื้นที่ 5.5.1 ขุดลอกลำเหมือง คู คลองสาธารณะในหมู่บ้าน 5.5.2 ดำรงฟื้นฟูลำเหมืองสาธารณะที่ต้นเงินให้สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ 5.5.3 ส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มเหมืองฝายในหมู่บ้านชุมชนในการดูแลรักษาลำเหมือง

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	ลักษณะ โครงการ
6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจชุมชนและการท่องเที่ยว	6.1 ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเกษตรกรตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ 6.2 สนับสนุนและส่งเสริมการออมในหมู่ประชาชนและยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง 6.3 ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ระบบข้าวสารการตลาด กระจายรายได้แก่ประชาชน	6.1.1 จัดซื้อเครื่องการทำเกษตรสวนเกษตรทฤษฎีใหม่ 6.2.1 ส่งเสริมการออมในหมู่ประชาชน 6.2.2 ลดรายจ่ายสร้างรายได้ให้แก่ประชาชน 6.2.3 สร้างสังคม ชุมชนให้เป็นสังคมอยู่เย็นเป็นสุข 6.2.4 ส่งเสริมการยึดหลักธรรมนำชีวิต 6.2.5 รมณรงค์ประชาสัมพันธ์พระราชดำริสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 6.2.6 ส่งเสริมวิถีชีวิตแบบพอดี พอเพียง มีกิน มีใช้ ชีวิตมีความสุข 6.3.1 ประชาสัมพันธ์แรงงานและการตลาด 6.3.2 ส่งเสริมประชาชนปลูกพืชผักสวนครัว 6.3.3 จัดงานวัฒนธรรมสืบสานปิงห่าง – ใ้ส้อ้ว (ส่งเสริมสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์) และการท่องเที่ยว 6.3.4 อบรมด้านการตลาดให้กับกลุ่มอาชีพให้แก่กลุ่มอาชีพ 6.3.5 ส่งเสริมอบรมกลุ่มอาชีพและส่งเสริมปัจจัยการผลิต 6.3.6 จัดตั้งกลุ่มอาชีพสร้างรายได้ 6.3.7 ส่งเสริมสหกรณ์ไวน์ / ลำไยอบแห้ง

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	ลักษณะโครงการ
	6.4 พัฒนาและส่งเสริมกลุ่มอาชีพให้แก่ประชาชน 6.5 ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และวัฒนธรรม	6.3.8 ฝึกอบรมอาชีพแก่ผู้ว่างงานและผู้พ้นโทษคืนคนดีสู่สังคม 6.3.9 จ้างนักเรียน เยาวชนหารายได้ปิดภาคเรียน 6.4.1 ฝึกอบรมสมาชิกเกษตรธรรมชาติและเกษตรทฤษฎีใหม่ 6.4.2 จัดตลาดกลางเพื่อขายผลผลิตการเกษตร 6.4.3 ส่งเสริมอาชีพเกษตรผลิตผักปลอดสารพิษ 6.4.4 พัฒนาประสิทธิภาพศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตร 6.4.5 ส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มพืชสมุนไพร 6.4.6 ส่งเสริมความรู้ในการใช้สารเคมีปราบศัตรูพืช 6.4.7 ส่งเสริมการทำปุ๋ยหมักปุ๋ยอินทรีย์แก่ประชาชน 6.4.8 พัฒนาวิชาการด้านการเกษตรแต่ละสาขา 6.4.9 อบรมให้ความรู้แก่แม่บ้านเกษตรกร 6.4.10 จัดตั้งกองทุนหมุนเวียนแปรรูปผลผลิตการเกษตร 6.4.11 ส่งเสริมการฝึกอาชีพการเกษตรในโรงเรียน 6.4.12 ส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตร 6.4.13 ส่งเสริมการเลี้ยงและอนุรักษ์ไก่พื้นเมือง การปลูกสัตว์ 6.4.14 ส่งเสริมการเลี้ยงปลาในร่องสวน 6.4.15 ส่งเสริมประมงหมู่บ้าน 6.4.16 แจกพันธุ์ปลาให้แก่ชุมชน การเลี้ยงปลาในกระชัง 6.4.17 ปรับปรุงพัฒนาอุปกรณ์การฝึกอบรมศูนย์เทคโนโลยีฯ

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	ลักษณะโครงการ
7. ยุทธศาสตร์การสนับสนุนหรืออุดหนุนการดำเนินงานหน่วยงานอื่น ๆ	7.1 การสนับสนุนหรืออุดหนุนส่วนราชการ	6.5.1 ส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานโฮมสเตย์ 6.5.2 ฝึกอบรมทัศนศึกษาดูงานสมาชิกโฮมสเตย์ 6.5.3 จัดกิจกรรมวัฒนธรรมท้องถิ่น ทุกงานประเพณี 7.1.1 อุดหนุนโครงการเพิ่มขีดความสามารถผู้ยามป่าเหี่ยว 7.1.2 อุดหนุน ศตส.อ.เมืองลำพูนหรือ ศตส.จ.ลำพูนแก้ปัญหาเสพติด 7.1.3 อุดหนุนการปฏิบัติงานของท้องถิ่นอำเภอเมืองลำพูน 7.1.4 อุดหนุนการปฏิบัติงานของท้องถิ่นจังหวัดลำพูน 7.1.5 อุดหนุนเกษตรอำเภอเมืองลำพูน 7.1.6 อุดหนุนที่ทำการปกครองอำเภอเมือง งานพระนางจามเทวี 7.1.7 อุดหนุนโครงการพัฒนาศักยภาพสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการข้าราชการ 7.1.8 อุดหนุนโครงการเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรมระดับประถมศึกษา 7.1.9 อุดหนุนครูผู้สอนศูนย์กีฬาจังหวัดลำพูน โครงการพัฒนาการกีฬา 7.1.10 อุดหนุนโรงเรียนต่าง ๆ โครงการอาหารกลางวัน 7.1.11 อุดหนุนโรงเรียนโครงการการศึกษานอกโรงเรียน 7.1.12 อุดหนุนการเข้าค่ายอบรมยุวชาคนอกโรงเรียน 7.1.13 อุดหนุนสนับสนุนการศึกษาวิจัยของครูบุคลากร 7.1.15 อุดหนุนการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	ลักษณะโครงการ
	7.2 การสนับสนุนหรืออุดหนุนกิจการที่เป็นสาธารณประโยชน์	7.1.16 อุดหนุนบุคลากรทางการแพทย์ รพ.ลำพูน ศูนย์แพทย์ฯ 7.1.17 อุดหนุนการพัฒนางานสาธารณสุขมูลฐาน 7.1.18 อุดหนุนสมทบหลักประกันสุขภาพ 7.1.19 อุดหนุนการจัดทำผังเมือง 7.2.1 อุดหนุนชุมชนตามโครงการบ้านเอื้ออาทร 7.2.2 อุดหนุนกองทุนด้านเอดส์ 7.2.3 อุดหนุนการศาสนาวัฒนธรรมประเพณีหรือกิจกรรมอันเป็นสาธารณประโยชน์ 7.2.4 อุดหนุนกองทุนสวัสดิการ 7.2.5 อุดหนุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานชุมชนเข้มแข็ง 7.2.6 อุดหนุน อปต.อุโมงค์ บรรพชา/อุปสมบทหมู่ภาคฤดูร้อน 7.2.7 อุดหนุน อปต.อุโมงค์ การจัดงานบุญสลากกัณฑ์ 7.2.8 อุดหนุนอปต.อุโมงค์เกี่ยวกับกิจกรรมธรรมสังฆจร 7.2.9 อุดหนุน อปต.สอภธรรมสนามหลวง 7.2.10 อุดหนุน อปต.อุโมงค์ โครงการพัฒนาจิตใจโดยใช้วัดเป็นศูนย์กลาง 7.2.11 อุดหนุนโครงการไหว้สาป่ารมี 133 ปี ครุบาเจ้าศรีวิชัย 7.2.12 อุดหนุนศาสนา(วัด) ในพื้นที่ 10 วัด

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	ลักษณะโครงการ
		7.2.13 อุดหนุน อปต.อุโมงค์ โครงการ โรงเรียนพระปริยัติธรรม โรงเรียนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ 7.2.14 อุดหนุนสภาวัฒนธรรม โครงการทำบุญวัดเซตวัน 7.2.15 อุดหนุนสภาวัฒนธรรม ทำบุญแดนเมือง 7.2.16 อุดหนุน อปต.อุโมงค์ ประเพณีสร้างน้ำพระธาตุฯ

4.6 วัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อการพัฒนา ท้องถิ่น	ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน	เป้าหมาย					
			ปี 54-58	ปี 54	ปี 55	ปี 56	ปี 57	ปี 58
1. นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ เพื่อให้เกิดความสมดุล มั่นคง เป็นธรรมและ ยั่งยืน	1) ร้อยละของประชาชนที่ติดตาม โครงการออมวันละบาท	1) ประชาชนร่วมโครงการออมวันละ บาท ร้อยละ 50	90%	50%	60%	70%	80%	90%
	2) ร้อยละของประชาชนมีส่วนร่วมใน กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม	2) ประชาชนมีส่วนร่วมกิจกรรม ส่งเสริมคุณธรรม ร้อยละ 50	70%	30%	40%	50%	60%	70%
2. ประชาชนเกษตรกรนำเกษตรทฤษฎีใหม่ มาใช้ในการเกษตร	1) ร้อยละของประชาชนเกษตรกรที่นำ เกษตรทฤษฎีใหม่มาใช้ในการผลิตและ เผยแพร่ความรู้	1) ประชาชนเกษตรกรนำเกษตรทฤษฎี ใหม่มาใช้เป็นแนวทางร้อยละ 60	60%	10%	20%	20%	10%	0%
3. ประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างสังคมให้ สันติสุข เอื้ออาทรต่อกัน สร้างเครือข่ายคนดี	1) ร้อยละของประชาชนที่มีส่วนร่วมใน กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม	1) ประชาชนนวนร้อยละ 60 ของพื้นที่ ร่วมส่งเสริมกิจกรรมความเอื้ออาทร และเครือข่ายคนดี	80%	30%	40%	50%	60%	80%
4. จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติให้ประชาชน ได้มีจิตสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณและแพร่ พระบรมราโชวาทในหมู่ประชาชน	1) ร้อยละของประชาชนมีส่วนร่วมใน กิจกรรมเฉลิมพระเกียรติทุกโอกาส ตลอดปี	1) จำนวนกลุ่มพลังมวลชนที่ร่วม กิจกรรมแต่ละครั้ง ร้อยละ 60	100%	80%	80%	80%	80%	80%
5. สร้างกระบวนการตรวจสอบความโปร่งใส ของประชาชน และร่วมคิด ร่วมทำ ร่วม แก้ปัญหา	1) ร้อยละของประชาชนที่มีส่วนร่วมเป็น กรรมการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้าง โครงการต่าง ๆ	1) จำนวนโครงการที่มีประชาชนเป็น กรรมการตรวจสอบ ร้อยละ 60	70%	70%	70%	70%	70%	70%
6. การก่อสร้างโครงการต่าง ๆ ไม่กระทบต่อ สิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิตประเพณีท้องถิ่น	1) ร้อยละของการดำเนินการโครงการ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	1) ประชาชนไม่ได้รับความเดือนร้อน และไม่ร้องเรียนร้อยละ 40	100%	40%	50%	60%	80%	100%

วัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อการพัฒนา ท้องถิ่น	ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน	เป้าหมาย					
			ปี 54-58	ปี 54	ปี 55	ปี 56	ปี 57	ปี 58
7. ส่งเสริมให้กลุ่มพลังต่าง ๆ มีบทบาทในการพัฒนาทุก ๆ ด้านของเทศบาล	1) ร้อยละของกระบวนการมีส่วนร่วมตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย	1) ประชาชนมีช่องทางกระบวนการมีส่วนร่วมของ มท.ร้อยละ 80	100%	60%	70%	80%	90%	100%
8. สร้างเครือข่ายอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยยึดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ไม่เกิดผลกระทบต่อคนรุ่นหลัง	1) จำนวนเครือข่ายในการเฝ้าระวังด้านสิ่งแวดล้อมในชุมชน	1) ชุมชนมีกลุ่มเฝ้าระวังด้านสิ่งแวดล้อมทุกชุมชน ร้อยละ 60	100%	100%	100%	100%	100%	100%
9. สร้างทรัพยากรธรรมชาติทดแทนส่วนที่สูญเสียไปให้ประชาชนคนรุ่นต่อ ๆ ไป	1) ร้อยละของพื้นที่สีเขียวในพื้นที่รวมทั้งแหล่งน้ำธรรมชาติ	1) พื้นที่สีเขียวในพื้นที่เพิ่มขึ้น และรักษาแหล่งน้ำธรรมชาติ ร้อยละ 30	100%	70%	80%	80%	50%	90%

4.7 วัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อการอนุรักษ์และส่งเสริมให้เป็นเมืองที่มีเอกลักษณ์แห่งภูมิปัญญาทางศิลปวัฒนธรรมและประเพณี

วัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อการพัฒนา ท้องถิ่น	ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน	เป้าหมาย					
			ปี 54-58	ปี 54	ปี 55	ปี 56	ปี 57	ปี 58
1. อนุรักษ์ และฟื้นฟูภูมิปัญญาให้เข้าถึงวิถีชีวิตของประชาชนและถ่ายทอดภูมิปัญญาให้แก่เยาวชน	1) ร้อยละของพ่อครูแม่ครูในชุมชนที่ได้รับการขึ้นทะเบียน 2) ร้อยละของเยาวชนที่ร่วมถ่ายทอดภูมิปัญญา	1) พ่อครูแม่ครูภูมิปัญญาได้รับการขึ้นทะเบียนและมีบทบาทในการอนุรักษ์ ร้อยละ 70	100%	50%	60%	70%	80%	100%
		2) เยาวชนได้รับการถ่ายทอดภูมิปัญญา ร้อยละ 60	90%	60%	70%	80%	90%	100%
2. จัดระบบการบริหารองค์ความรู้ภูมิปัญญาให้เป็นหลักสูตรท้องถิ่นทั้งในและนอกระบบการศึกษา	1) ร้อยละของการผลิตหลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่น และการบริการองค์ความรู้ด้านภูมิปัญญา	1) สถานศึกษา และประชาชนได้รับความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นร้อยละ 60	60%	50%	60%	70%	70%	80%

วัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อการพัฒนา ท้องถิ่น	ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน	เป้าหมาย					
			ปี 54-58	ปี 54	ปี 55	ปี 56	ปี 57	ปี 58
3. พัฒนาและสร้างเครือข่ายทางวัฒนธรรม เฟื่องระวังไม่ให้ผิดจากประเพณีปฏิบัติ และมี คลังสมองด้านภูมิปัญญาให้คำแนะนำปรึกษา	1) ร้อยละของกลุ่มเครือข่ายทาง วัฒนธรรมในชุมชน	1) ชุมชนมีกลุ่มเครือข่ายเฟื่องระวัง ร้อยละ 60	100%	50%	60%	70%	80%	100%
	2) ร้อยละของการจัดกิจกรรมที่ได้รับ คำแนะนำปรึกษาจากคลังสมอง	2) จำนวนกิจกรรมที่ดำเนินงานร้อยละ 60	90%	60%	70%	80%	90%	100%
4. ส่งเสริมโดยจัดให้มีสถานที่แสดงทาง วัฒนธรรมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของ เทศบาล	1) ร้อยละของกิจกรรมที่เทศบาลจัดขึ้น	1) จำนวนกิจกรรมที่จัดให้มีการเผยแพร่ วัฒนธรรม ร้อยละ 60	100%	60%	70%	80%	90%	100%
5. สร้างเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ เป็นรูปธรรมทั้งที่อยู่อาศัย วัดให้คงไว้สืบไป	1) ร้อยละของที่อยู่อาศัย วัดสิ่งก่อสร้าง ต่าง ๆ	1) จำนวนที่อยู่อาศัย สิ่งก่อสร้างใน พื้นที่ร้อยละ 50	60%	60%	60%	60%	60%	60%
6. ส่งเสริมเอกลักษณ์ทางประเพณีความเชื่อ แบบดั้งเดิมในระดับครอบครัว ชุมชนและ สังคม	1) ร้อยละของครัวเรือน ชุมชนที่ยึดถือ ประเพณีความเชื่อ	1) จำนวนครัวเรือน ชุมชนยึดถือตาม ประเพณีความเชื่อร้อยละ 70	80%	60%	70%	80%	80%	80%
7. ส่งเสริมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม โดย ไม่ทำลายเอกลักษณ์วัฒนธรรมประเพณีของ ท้องถิ่น	1) ร้อยละกิจกรรมที่ส่งเสริมการ ท่องเที่ยว	1) จำนวนกิจกรรมที่แสดงถึง เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมประเพณี ท้องถิ่น ร้อยละ 50	80%	50%	60%	70%	80%	80%

4.8 วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนาและส่งเสริมทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

วัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อการพัฒนา ท้องถิ่น	ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน	เป้าหมาย					
			ปี 54-58	ปี 54	ปี 55	ปี 56	ปี 57	ปี 58
1. จัดให้มีระบบการบริหารจัดการด้าน การศึกษาพัฒนาองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ	1) ร้อยละของกิจกรรมด้านวิชาการ องค์ ความรู้ที่เผยแพร่สู่ประชาชน	1) ประชาชนเข้าร่วมชม ศึกษา กิจกรรมด้านวิชาการร้อยละ 50	80%	50%	60%	70%	80%	80%
2. ส่งเสริมการจัดบริการสังคมขั้นพื้นฐาน ด้านการศึกษาให้ประชาชนอย่างทั่วถึง มี แหล่งเรียนรู้ พัฒนาการศึกษาและประชาชน มีสิทธิในการเรียนรู้ตามความถนัดอย่างเท่า เทียมกัน	1) ร้อยละของประชาชน ได้รับการศึกษา	1) ประชาชนได้รับการศึกษา ร้อยละ 60	80%	60%	70%	80%	80%	80%
	2) ร้อยละของแหล่งเรียนรู้ในพื้นที่	2) แหล่งเรียนรู้ในพื้นที่ ร้อยละ 60	80%	60%	60%	60%	70%	80%
	3) ร้อยละของงบประมาณส่งเสริมด้าน การศึกษา	3) งบประมาณด้านการศึกษาร้อยละ 30%	40%	10%	20%	20%	30%	40%
3. พัฒนาคุณภาพคน ชุมชนสู่สังคมแห่งภูมิ ปัญญาและการเรียนรู้ตามหลักคุณธรรม ประชาชนสามารถนำความรู้มาพัฒนาให้เกิด ประโยชน์ต่อท้องถิ่น	1) ร้อยละของประชาชนที่มีส่วนร่วมใน การพัฒนาท้องถิ่น	1) ประชาชนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงต่อ อบายมุข และโอกาสการกระทำ ความผิด ร้อยละ 30	100%	50%	60%	70%	80%	100%
4. ก่อสร้างศูนย์เรียนรู้ชุมชน มีระบบการ บริการวิชาการเป็นหมวดหมู่แก่ประชาชน และศูนย์อินเทอร์เน็ตตำบลบริการข้อมูล เกี่ยวกับท้องถิ่น	1) ร้อยละของศูนย์เรียนรู้ในชุมชน	1) ศูนย์การเรียนรู้ที่มีเป็นแหล่งบริการ ความรู้ ร้อยละ 60	70%	20%	30%	30%	40%	70%
	2) ร้อยละของประชาชนผู้ใช้บริการศูนย์ อินเทอร์เน็ตตำบล	2) ประชาชนใช้บริการร้อยละ 10	50%	20%	30%	30%	40%	50%
5. ส่งเสริมและพัฒนาศูนย์บริการและ ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรฯเป็นศูนย์รวม ทางวิชาการเกษตร ประชุม ฝึกอบรม สัมมนา เกษตรกรในพื้นที่ และพัฒนาสินค้าเกษตร	1) ร้อยละของกิจกรรมศูนย์บริการฯ การ ประชุม อบรม สัมมนา	1) เครือข่ายเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ได้รับการบริการ ร้อยละ 20	30%	20%	20%	30%	30%	30%
	2) ร้อยละของสินค้าการเกษตรที่มี คุณภาพ	2) สินค้าเกษตรเป็นที่ต้องการของ ตลาด ร้อยละ 30	50%	30%	30%	40%	50%	50%

4.9 วัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อการพัฒนาด้านการเมือง - การบริหาร

วัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อการพัฒนา ท้องถิ่น	ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน	เป้าหมาย					
			ปี 54-58	ปี 54	ปี 55	ปี 56	ปี 57	ปี 58
1. ดำเนินการพัฒนาประสิทธิภาพบริหาร และจัดการอย่างต่อเนื่อง	1) ร้อยละของการพัฒนาบุคลากร เครื่องมืออุปกรณ์นวัตกรรมใหม่มาใช้	1) บุคลากรได้รับการพัฒนา มี เครื่องมืออุปกรณ์และนวัตกรรมใหม่ ๆ ร้อยละ 60	80%	50%	60%	70%	80%	80%
2. ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือ ระหว่างประชาชน หน่วยงาน องค์กร	1) ร้อยละของกิจกรรมที่มีประชาชน หน่วยงานมีส่วนร่วม	1) ประชาชน องค์กรมีส่วนร่วมร้อยละ 80	100%	80%	80%	90%	100%	100%
3. ส่งเสริมและสนับสนุนการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยในทุกกระดับ	1) ร้อยละของประชาชนมาใช้ในเลือกตั้ง	2) ประชาชนมีส่วนร่วมและใช้สิทธิ ทางการเมืองไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	80%	80%	80%	80%	80%	80%
4. พัฒนาการดำเนินงานของชุมชนอย่างมี ระบบและต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความโปร่งใส ในการบริหารงาน	1) ร้อยละของกรรมการชุมชนเข้าร่วม อบรม และศึกษาดูงาน	1) กรรมการชุมชนเข้าร่วมอบรม ทัศนศึกษาดูงาน ร้อยละ 80	80%	60%	70%	80%	80%	80%

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ โครงสร้างพื้นฐาน

- 1) พัฒนาการใช้ประโยชน์ที่ดิน ปรับปรุงที่สาธารณะประจำหมู่บ้านและป้องกันการบุกรุกที่สาธารณะ
- 2) ก่อสร้าง ปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และบำรุงรักษาถนน สะพานทางเท้าและท่อระบายน้ำ
- 3) ก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซมอาคารสาธารณประโยชน์ สิ่งก่อสร้าง ถาวรวัตถุ ศาสนสถาน สุสาน สถานที่นันทนาการ ลานกีฬาในชุมชน
- 4) ติดตั้ง บำรุงรักษาระบบไฟฟ้า โทรศัพท์ และพัฒนาระบบประปา
- 5) พัฒนาแหล่งน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค ขุดลอกลำเหมือง คู คลอง

ยุทธศาสตร์ที่ 6 ยุทธศาสตร์การพัฒนาความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจชุมชนและการท่องเที่ยว

- 1) ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเกษตรกรตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่
- 2) สนับสนุนและส่งเสริมการออมในหมู่บ้านประชาชนและยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง
- 3) ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ระบบข่าวสารการตลาด กระจายรายได้แก่ประชาชน
- 4) พัฒนาและส่งเสริมกลุ่มอาชีพให้แก่ประชาชน
- 5) ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และวัฒนธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 7 ยุทธศาสตร์การสนับสนุนหรืออุดหนุนการดำเนินงานหน่วยงานอื่น ๆ

- 1) การสนับสนุนหรืออุดหนุนส่วนราชการ
- 2) การสนับสนุนหรืออุดหนุนกิจการที่เป็นสาธารณประโยชน์

บทที่ 5

ยุทธศาสตร์การพัฒนา และแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	ลักษณะ โครงการ
1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านบริการ สาธารณสุขและการส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวม	1.1 ส่งเสริม ป้องกัน รักษาพยาบาลฟื้นฟูสุขภาพ และดูแลสุขภาพ ของประชาชนแบบองค์รวม	1.1 .1 อาหารปลอดภัย(ตรวจสอบสารปนเปื้อน 1.1.2 ร้านอาหารปลอดยได้มาตรฐาน 1.1.3 สร้างเสริมสุขภาพและตรวจเยี่ยมผู้สูงอายุแบบองค์รวม 1.1.4 ส่งเสริมสุขภาพและตรวจเยี่ยมผู้พิการ/ผู้ด้อยโอกาส 1.1.5 อบรมร้านอาหารเสริมสวยและร้านแต่งผม 1.1.6 สร้างเสริมสุขภาพและตรวจเยี่ยมผู้ป่วยเรื้อรัง 1.1.7 เสริมสร้างและตรวจสุขภาพพนักงานทั้งในและนอกระบบ 1.1.8 ตรวจสอบสถานประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ 1.1.9 ตรวจสอบสุขภาพประจำปีของพนักงาน/เจ้าหน้าที่เทศบาล 1.1.10 ส่งเสริมพัฒนาองค์ความรู้และเพิ่มประสิทธิภาพ อสม. 1.1.11 ส่งเสริมกิจกรรมวัน อสม. 1.1.12 ส่งเสริมสุขภาพและการออกกำลังกายทุกกลุ่มอายุ 1.1.13 ส่งเสริมสุขภาพและเยี่ยมอนามัยแม่และเด็ก 1.1.14 ตลาดสดน้ำซึ้อ 1.1.15 อบรมตรวจร้านชำในชุมชน 1.1.16 บริการรักษาพยาบาลเบื้องต้น 1.1.17 จัดทำแผนพัฒนาสุขภาพชุมชน สาธารณสุข

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	ลักษณะโครงการ
	1.2 พัฒนาและจัดซื้อเครื่องมืออุปกรณ์ด้านการบริหารสาธารณสุข 1.3 ควบคุม ป้องกันและเฝ้าระวังโรคติดต่อ และโรคไม่ติดต่อ 1.4 ส่งเสริมการแพทย์แผนไทย การบริการสาธารณสุขและแพทย์ทางเลือก 1.5 ส่งเสริมสุขภาพเด็ก นักเรียนให้เหมาะสมตามวัย 1.6 ส่งเสริมสวัสดิการแก่ผู้ด้อยโอกาส	1.2.1 จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์การแพทย์และชุดสำหรับพนักงาน 1.2.2 จัดซื้อครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์การแพทย์ 1.3.1 ควบคุมป้องกันโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ 1.3.2 ควบคุมป้องกันและเฝ้าระวังโรคไข้เลือดออก 1.3.3 ควบคุมโรคอุจจาระร่วงและอาหารเป็นพิษ 1.3.4 ควบคุมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า 1.3.5 ตรวจคัดกรองโรคมะเร็งเต้านมและมะเร็งปากมดลูก 1.3.6 ควบคุมผู้ป่วยโรคเบาหวานและความดันโลหิต 1.3.7 จัดซื้อเครื่องฟั่นหมอกควันกำจัดยุงลาย 1.3.8 อบรมผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย 1.4.1 ส่งเสริมกิจกรรมการแพทย์แผนไทย 1.4.2 ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมกลุ่มนวดแผนไทยและฝ่าเท้า 1.5.1 ตรวจและส่งเสริมพัฒนาการตามวัยเด็ก 1.5.2 ศูนย์เด็กเล็กส่งเสริมสุขภาพ(น่ายู่) 1.5.3 สายใยรักแห่งครอบครัวในพระบรมราชูปถัมภ์ 1.5.4 การเตรียมการรับเสด็จฯ โครงการสายใยรัก 1.5.5 อาหารกลางวันเด็กนักเรียน 1.6.1 เสริมสร้างคุณภาพชีวิตผู้ด้อยโอกาสและไร้ที่พึ่ง 1.6.2 จัดซื้ออุปกรณ์เพิ่มคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ 1.6.3 เบี้ยยังชีพช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	ลักษณะโครงการ
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและส่งเสริมประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการเมือง การบริหารและการบริการ	1.7 ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ส่งเสริมกิจกรรมเด็กเยาวชน สตรี กีฬาและนันทนาการ 2.1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนในการบริหารจัดการพัฒนาและการพัฒนาการเมืองในทุกๆระดับ 2.2 อบรมและพัฒนาศักยภาพประชาชนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น	1.6.4 ฅาปนกิจสงเคราะห์ราษฎรผู้มีฐานะยากจน 1.6.5 ส่งเสริมสุขภาพและส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มผู้ติดเชื้อในชุมชน 1.6.6 ส่งเสริมการค้าเนินกิจกรรมกลุ่มผู้ติดเชื้อในชุมชน 1.6.7 จัดกิจกรรมวันผู้สูงอายุแห่งชาติ 1.6.8 ฅ้างแรงงานผู้มีรายได้น้อยหรือผู้ด้อยโอกาส 1.6.9 สงเคราะห์ผู้ประสบภัยหนาว 1.6.10 พัฒนาความร่วมมือกับพัฒนาสังคม 1.7.1 กีฬาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1.7.2 กีฬาชุมชนสัมพันธ์ด้านยาเสพติดตำบลอุโมงค์ 1.7.3 ส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ 1.7.4 ส่งเสริมความเป็นเลิศทางกีฬา 1.7.5 กีฬาเยาวชนตำบลอุโมงค์ 1.7.6 ฟุตบอลมวลชนอำเภอเมืองลำพูน 1.7.7 เข้าร่วมแข่งขันกีฬาประชาชนเทศบาลสัมพันธ์ 1.7.8 ลดละเลิกเหล้าบุหรี่(หรือสิ่งเสพติดทุกชนิด) 1.7.9 วันเด็กแห่งชาติ 1.7.10 ฅ้างเด็กนักเรียนหารายได้ระหว่างปิดภาคเรียน 1.7.11 วันเยาวชนแห่งชาติ 1.7.12 จัดงานวันสำคัญของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	ลักษณะโครงการ
	2.1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนในการบริหารจัดการพัฒนาและการพัฒนาการเมืองในทุกระดับ	1.7.13 ยุวมัคคุเทศก์ 1.7.14 กิจกรรมสภาเด็กและเยาวชนตำบลอุโมงค์ 1.7.15 เยาวชน OTOP เพื่อเพื่อน 1.7.16 เสริมสร้างทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์สำหรับนักเรียนศูนย์เด็กเล็ก 1.7.17 สนับสนุนเครื่องแต่งกายศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1.7.18 กิจกรรมวันสตรีสากล 1.7.19 รวมพลังท้องถิ่นไทยขจัดภัยยาเสพติด 1.7.20 คีนคนดีสู่สังคม 1.7.21 วัสดุกีฬา 2.1.1 เทศบาลสัญจรพบประชาชน 2.1.2 จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมเทศบาล 2.1.3 จัดทำวารสารประจำปี 2.1.4 วารสารชมพอนิวส์ 2.1.5 จัดซื้อหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน 2.1.6 สนับสนุนการเลือกตั้ง 2.1.7 วันเทศบาลประจำปี 2.1.8 จัดทำวารสารอุโมงค์รายสัปดาห์ 2.1.9 ท้องถิ่นเรียนรู้เขตชุมชนประชาธิปไตย 2.1.10 สสำรวจจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	ลักษณะโครงการ
	2.2 อบรมและพัฒนาศักยภาพประชาชนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น 2.3 พัฒนาศักยภาพของบุคลากรท้องถิ่นในการให้บริการแก่ประชาชน	2.2.1 ส่งเสริมและพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพแก่ผู้นำชุมชน 2.2.2 พัฒนาและสร้างความเข้าใจในการทำงานของ กก.ชุมชน 2.2.3 ส่งเสริมศักยภาพลูกเสือชาวบ้าน 2.3.1 ฝึกอบรมผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล พนักงาน 2.3.2 ให้บริการเชิงรุกสำหรับผู้มาติดต่อราชการงานทะเบียน 2.3.3 เงินเดือนค่าจ้างค่าตอบแทนผู้บริหาร ส.ท.พนักงาน เจ้าหน้าที่ 2.3.4 ส่งเสริมพัฒนาการศึกษาบุคลากรเทศบาล(ศึกษาต่อ) 2.3.5 อบรมมาตรฐานจริยธรรมพนักงานเจ้าหน้าที่ 2.3.6 ค่าจ้างรายวันลูกจ้างรายวัน 2.3.7 ค่าเดินทางไปราชการของผู้บริหาร ส.ท. พนักงาน เจ้าหน้าที่ 2.3.8 ประเมินผลการปฏิบัติราชการ 2.3.9 ค่าของขวัญ ของรางวัลหรือเงินรางวัล 2.3.10 สมทบกองทุน กบท. 2.3.11 เงินประกันสังคม 2.3.12 ช่วยเหลือค่าทำศพ 2.3.13 อบรมคอมพิวเตอร์โปรแกรมต่าง ๆ 2.3.14 บำรุงสันนิบาตแห่งประเทศไทย 2.3.15 ชำระหนี้เงินกู้ 2.3.16 จัดทำระบบประเมินตนเอง

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	ลักษณะโครงการ
	2.4 ปรับปรุงและพัฒนารายได้ของเทศบาล 2.5 ปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือ เครื่องใช้ในการปฏิบัติงานและสำนักงาน	2.4.1 ค่าจ้างรายวันสำหรับจัดเก็บภาษี 2.4.2 ประชาสัมพันธ์การชำระภาษีต่าง ๆ 2.4.3 ให้บริการเพื่อรณรงค์สร้างความเข้าใจที่ดีๆ 2.4.4 สํารวจข้อมูลภาษีป้ายภาษีโรงเรือนที่ดิน 2.5.1 ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาทรัพย์สินต่าง ๆ 2.5.2 ค่าจ้างเหมาบริการ 2.5.3 บํารุงรักษาระบบงานทะเบียน 2.5.4 วัสดุสำนักงานปลัด/กองต่าง ๆ 2.5.5 ค่าสาธารณูปโภค สาธารณูปการสำนักปลัด/กองต่าง ๆ 2.5.6 ค่าครุภัณฑ์สำนักปลัด/กองต่าง ๆ 2.5.7 ค่าบำรุงรักษาและปรับปรุงครุภัณฑ์/กองต่าง ๆ 2.5.8 ค่าบำรุงรักษาและปรับปรุงระบบเสียงตามสาย 2.5.9 วัสดุงานป้องกันฯ 2.5.10 ค่าบำรุงครุภัณฑ์งานป้องกัน 2.5.11 ค่าวัสดุเชื้อเพลิงหล่อลื่น 2.5.12 ค่าวัสดุการเกษตร 2.5.13 ค่าวัสดุไฟฟ้า วิทยุสำนัก /กองต่าง 2.5.14 ค่าวัสดุโรงฆ่าสัตว์

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	ลักษณะโครงการ
	2.6 ปรับปรุงระเบียบเทศบัญญัติแผนพัฒนาและข้อมูลสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น 2.7 ส่งเสริมและพัฒนาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและการรักษาความสงบเรียบร้อย 2.8 ป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุบนท้องถนนและควบคุมระบบการจราจรในเขตเทศบาล	2.6.1 จัดทำหรือปรับปรุงเทศบัญญัติ ข้อยบังคับระเบียบกฎหมาย 2.6.2 กิจกรรม 5 ส. 2.6.3 ดำรงและจัดทำข้อมูลพื้นฐาน (จปฐ.) 2.6.4 ส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำแผนแม่บทชุมชน 2.6.5 ติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา 2.6.6 จัดทำแผนพัฒนาสามปี/แผนดำเนินการประจำปี 2.7.1 ป้องกันอุบัติเหตุทางถนนช่วงเทศกาลสำคัญ 2.7.2 บริการรถยนต์กู้ชีพฉุกเฉินขั้นพื้นฐาน 2.7.3 วัสดุเครื่องแต่งกาย อปพร. 2.7.4 กิจกรรมวัน อปพร. ประจำปี 2.7.5 จัดทำแผนและฝึกซ้อมแผนป้องกันฯ 2.7.6 อปพร. ที่ปฏิบัติงานอันเป็นประโยชน์แก่ อปท. 2.7.7 ฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 2.7.8 ปรับปรุงข้อมูลศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 2.7.9 รายงานกรณีที่เกิดเหตุที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้า 2.8.1 เครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับกิจการจราจร 2.8.2 จัดทำป้ายชอยต่าง ๆ 2.8.3 ผู้ประสานงานจราจรชุมชน 2.8.4 จัด อปพร. อำนวยความสะดวกด้านการจราจร

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	ลักษณะโครงการ
3. ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์และส่งเสริมศาสนา ภูมิปัญญาทางศิลปวัฒนธรรมประเพณี และพัฒนาการศึกษา	3.1 อนุรักษ์และส่งเสริมภูมิปัญญาทางศิลปวัฒนธรรมและประเพณี และรัฐพิธี 3.2 ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาของประชาชน	3.1.1 งานวันแม่แห่งชาติ 12 สิงหาคม 3.1.2 งานวันปิยมหาราช 3.1.3 งานวันพ่อแห่งชาติ 5 ธันวาคม 3.1.4 คำรับรองและพิธีกร 3.1.5 จัดงานพิธีเปิดอาคาร งานต่างๆ 3.1.6 แห่งเทียนพรรษา 3.1.7 นักเรียนศูนย์เด็กเล็กถวายเทียนพรรษา 3.1.8 ตักบาตรเทโวโรหณะ 3.1.9 อบรมฝึกสอนศิลปะการฟ้อนรำพื้นเมือง 3.1.10 ประเพณียี่เป็งรำลึก 3.1.11 อุโมงค์จุ่มใจปีใหม่เมือง 3.1.12 ปรับปรุงและซ่อมแซมศูนย์วัฒนธรรมตำบลอุโมงค์ 3.1.13 วัฒนธรรมไทยสายใจชุมชนจากสภาวัฒนธรรม 3.1.14 อัญชันหลาน 3.1.15 ศาลาพระพุทธรูป 3.2.1 จัดทำสื่อ วิธีดีแนะนำการเรียนศูนย์เด็กเล็ก / โรงเรียน 3.2.2 ศึกษาดูงานการเรียนการสอนสถานศึกษาต้นแบบ 3.2.3 ทักษะศึกษา เรียนรู้โลกกว้างพัฒนาเด็กเล็ก 3.2.4 กิจกรรมวันสำคัญศูนย์เด็กเล็กฯ

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	ลักษณะโครงการ
4. ยุทธศาสตร์พัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.3 ส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนา และความเข้มแข็งของวัดและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในหมู่ประชาชน 4.1 สร้างจิตสำนึกในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.2.5 รักการอ่าน 3.2.6 ภาษาที่สอง 3.2.7 บัณฑิตน้อย 3.2.8 วันวิชาการ 3.2.9 บ้านหลังเรียน 3.2.10 คำวิชาการ 3.2.11 สนับสนุนการจัดการศึกษาของ กศน. 3.2.12 สนับสนุนการศึกษาวิชาลัยของครูฯ 3.2.13 ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ฯ 3.2.14 ผลิตภัณฑ์การเรียนการสอนฯ 3.2.15 เชื่อมบ้านนักเรียนศูนย์เด็กเล็กฯ 3.2.16 ติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ตศูนย์เด็กเล็ก 3.3.1 บวชชีพราหมณ์เฉลิมพระเกียรติ 3.3.2 หนึ่งวัด หนึ่งยุวพุทธ 3.3.3 ตามรอยพระพุทธศาสนา ฟังธรรมะทุกเดือน 3.3.4 พาน้องเข้าวัด ปฏิบัติธรรมชำระจิตใจ 3.3.5 สัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนา (วันวิสาขบูชา) 3.3.6 จัดทำหนังสือธรรมะพัฒนาจิตใจ 4.1.1 ประกวดตกแต่งไม้ดอกไม้ประดับหน้าบ้านนำมอง 4.1.2 รณรงค์ทำความสะอาดและรักษาแม่น้ำลำคลอง 4.1.3 ส่งเสริมอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ/สืบชะตาปิงห่าง 4.1.4 รณรงค์วันสิ่งแวดล้อมโลก

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	ลักษณะ โครงการ
	4.2 เฝ้าระวังและป้องกันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4.3 ปรับปรุงภูมิทัศน์ บำบัดและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4.4 จัดหาอุปกรณ์และสถานที่กำจัดขยะและสุขาภิบาลสถานที่ลดปริมาณขยะมูลฝอยและบำบัดน้ำเสีย	4.1.6 อากาศสดใสไร้หมอกควัน 4.1.7 รณรงค์ให้ประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณริมน้ำปิงห้ามมีส่วนร่วมในการบำบัดน้ำเสียฯ 4.1.8 ลดโลกร้อนด้วยมือเรา 4.2.1 บำรุงรักษาสวนสาธารณะในพื้นที่ (ค่าจ้างรายวัน) 4.2.2 กำจัดวัชพืชหรือรักษาความสะอาดในที่สาธารณะ 4.2.3 ปรับปรุงภูมิทัศน์ Green and Clean 4.3.1 หนึ่งคน หนึ่งต้น หนึ่งฝนเพื่อประชาชนชาวไทย 4.3.2 ปลุกหญ้าแฝกเฉลิมพระเกียรติ 4.3.3 ผลิตไบโอดีเซล 4.3.4 จัดจ้างผู้ผลิต ไบโอดีเซล 4.3.5 โครงการตามแนวพระราชเสาวนีย์ 4.3.6 ประหยัดพลังงานในชุมชน 4.4.1 จัดจ้างรายวันจัดเก็บกวาดขยะและรักษาความสะอาดในที่สาธารณะ 4.4.2 กำจัดขยะ โดยวิธีฝังกลบ 4.4.3 ถนนปลอดขยะ

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	ลักษณะโครงการ
5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการ โครงสร้างพื้นฐาน	5.1 พัฒนาการใช้ ประโยชน์ที่ดิน ปรับปรุงที่สาธารณะประจำหมู่บ้าน และป้องกันการบุกรุกที่สาธารณะ 5.2 ก่อสร้างปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการและบำรุงรักษาถนน สะพาน ทางเท้าและท่อระบายน้ำ 5.3 ก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซมอาคารสาธารณประโยชน์ สิ่งก่อสร้าง ถาวรวัตถุ ศาสนสถาน สุสาน สถานที่นันทนาการ ลานกีฬาในชุมชน	4.4.4 รณรงค์คัดแยกขยะและลดปริมาณขยะในชุมชน 4.4.5 จัดตั้งกองทุนบริหารจัดการขยะชุมชน 4.4.6 ปรับปรุงซ่อมแซมรถเก็บขยะ 5.1.1 ปลุกต้นไม้ยืนต้นในที่สาธารณะ 5.1.2 ถมดินปรับพื้นที่สาธารณะเพื่อใช้ประโยชน์ 5.1.3 วางมาตรการแก้ไขปัญหารुकกล้าที่สาธารณะประโยชน์ 5.1.4 วางมาตรการแก้ไขปัญหการบุกรุกที่ดินสาธารณะ 5.1.5 ดำเนินการตามมาตรการเขตผังเมืองรวม 5.1.6 สำรวจแนวเขตลำเหมือง คูคลองในพื้นที่และกำหนดแนวเขต 5.2.1 สำรวจออกแบบโครงสร้างพื้นฐาน 5.2.2 ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก 5.2.3 ก่อสร้างถนนแอสฟัลท์ติกคอนกรีต 5.2.4 ก่อสร้างถนนลูกรังบดอัดแน่น 5.2.5 ซ่อมแซม ปรับปรุงถนน ทางเท้า และรางระบายน้ำ 5.2.6 ก่อสร้าง ซ่อมแซม ปรับปรุงสะพาน 5.2.7 ก่อสร้างวางท่อระบายน้ำ 5.2.8 ตรวจสอบบำรุงรักษาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ 5.3.1 ก่อสร้างอาคาร อสม. ประจำหมู่บ้าน/ชุมชน 5.3.2 ก่อสร้างอาคารศาลาประชาคม ห้องเก็บพัสดุในหมู่บ้าน

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	ลักษณะโครงการ
	5.4 ติดตั้ง บำรุงรักษาระบบไฟฟ้า โทรศัพทและระบบประปา 5.5 พัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค บริโภค ขุดลอกลำเหมือง คู คลอง	5.3.3 ก่อสร้างหรือซ่อมแซมปรับปรุงบำรุง โบราณสถาน วัด ศาสนสถาน 5.3.4 ก่อสร้างสนามกีฬา สถานที่ออกกำลังกาย นันทนาการในชุมชน 5.3.5 ก่อสร้างอาคารสาธารณะประโยชน์ที่สาธารณะ 5.3.6 ก่อสร้าง ซ่อมแซม ปรับปรุงอาคารร้านค้าชุมชน 5.4.1 ปรับปรุงระบบประปาหมู่บ้าน/ชุมชน 5.4.2 ขยายเขตประปา 5.4.3 ก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้าน 5.4.4 ขยายไฟฟ้าพาดสายดับและไฟฟ้าสาธารณะ 5.4.5 ซ่อมบำรุงรักษาและขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะ 5.4.6 อุดหนุนการไฟฟ้าขยายเขตไฟฟ้าเพื่อการเกษตร 5.4.7 ติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้าลานกีฬาต้านยาเสพติด 5.4.8 บำรุงดูแลรักษาโทรศัพทสาธารณะในพื้นที่ 5.5.1 ขุดลอกลำเหมือง คู คลองสาธารณะในหมู่บ้าน 5.5.2 ดำรงฟื้นฟูลำเหมืองสาธารณะที่ต้นเงินให้สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ 5.5.3 ส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มเหมืองฝายในหมู่บ้านชุมชนในการดูแลรักษาลำเหมือง

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	ลักษณะ โครงการ
6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจชุมชนและการท่องเที่ยว	6.1 ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเกษตรกรตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ 6.2 สนับสนุนและส่งเสริมการออมในหมู่ประชาชนและยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง 6.3 ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ระบบข้าวสารการตลาด กระจายรายได้แก่ประชาชน	6.1.1 จัดซื้อเครื่องการทำเกษตรสวนเกษตรทฤษฎีใหม่ 6.2.1 ส่งเสริมการออมในหมู่ประชาชน 6.2.2 ลดรายจ่ายสร้างรายได้ให้แก่ประชาชน 6.2.3 สร้างสังคม ชุมชนให้เป็นสังคมอยู่เย็นเป็นสุข 6.2.4 ส่งเสริมการยึดหลักธรรมนำชีวิต 6.2.5 รมณรงค์ประชาสัมพันธ์พระราชดำริสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 6.2.6 ส่งเสริมวิถีชีวิตแบบพอดี พอเพียง มีกิน มีใช้ ชีวิตมีสุข 6.3.1 ประชาสัมพันธ์แรงงานและการตลาด 6.3.2 ส่งเสริมประชาชนปลูกพืชผักสวนครัว 6.3.3 จัดงานวัฒนธรรมสืบสานปิงห่าง – ใ้ส้อ้ว (ส่งเสริมสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์) และการท่องเที่ยว 6.3.4 อบรมด้านการตลาดให้กับกลุ่มอาชีพให้แก่กลุ่มอาชีพ 6.3.5 ส่งเสริมอบรมกลุ่มอาชีพและส่งเสริมปัจจัยการผลิต 6.3.6 จัดตั้งกลุ่มอาชีพสร้างรายได้ 6.3.7 ส่งเสริมสหกรณ์ไวน์ / ลำไยอบแห้ง

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	ลักษณะโครงการ
	6.4 พัฒนาและส่งเสริมกลุ่มอาชีพให้แก่ประชาชน 6.5 ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และวัฒนธรรม	6.3.8 ฝึกอบรมอาชีพแก่ผู้ว่างงานและผู้พ้นโทษคืนคนดีสู่สังคม 6.3.9 จ้างนักเรียน เยาวชนหารายได้ปิดภาคเรียน 6.4.1 ฝึกอบรมสมาชิกเกษตรธรรมชาติและเกษตรทฤษฎีใหม่ 6.4.2 จัดตลาดกลางเพื่อขายผลผลิตการเกษตร 6.4.3 ส่งเสริมอาชีพเกษตรผลิตผักปลอดสารพิษ 6.4.4 พัฒนาประสิทธิภาพศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตร 6.4.5 ส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มพืชสมุนไพร 6.4.6 ส่งเสริมความรู้ในการใช้สารเคมีปราบศัตรูพืช 6.4.7 ส่งเสริมการทำปุ๋ยหมักปุ๋ยอินทรีย์แก่ประชาชน 6.4.8 พัฒนาวิชาการด้านการเกษตรแต่ละสาขา 6.4.9 อบรมให้ความรู้แก่แม่บ้านเกษตรกร 6.4.10 จัดตั้งกองทุนหมุนเวียนแปรรูปผลผลิตการเกษตร 6.4.11 ส่งเสริมการฝึกอาชีพการเกษตรในโรงเรียน 6.4.12 ส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตร 6.4.13 ส่งเสริมการเลี้ยงและอนุรักษ์ไก่พื้นเมือง การปลูกล้วย 6.4.14 ส่งเสริมการเลี้ยงปลาในร่องสวน 6.4.15 ส่งเสริมประมงหมู่บ้าน 6.4.16 แจกพันธุ์ปลาให้แก่ชุมชน การเลี้ยงปลาในกระชัง 6.4.17 ปรับปรุงพัฒนาอุปกรณ์การฝึกอบรมศูนย์เทคโนโลยีฯ

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	ลักษณะโครงการ
7. ยุทธศาสตร์การสนับสนุนหรืออุดหนุนการดำเนินงานหน่วยงานอื่น ๆ	7.1 การสนับสนุนหรืออุดหนุนส่วนราชการ	6.5.1 ส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานโฮมสเตย์ 6.5.2 ฝึกอบรมทัศนศึกษาดูงานสมาชิกโฮมสเตย์ 6.5.3 จัดกิจกรรมวัฒนธรรมท้องถิ่น ทุกงานประเพณี 7.1.1 อุดหนุนโครงการเพิ่มขีดความสามารถผู้ยามป่าเหี่ยว 7.1.2 อุดหนุน ศตส.อ.เมืองลำพูนหรือ ศตส.จ.ลำพูนแก้ปัญหาเสพติด 7.1.3 อุดหนุนการปฏิบัติงานของท้องถิ่นอำเภอเมืองลำพูน 7.1.4 อุดหนุนการปฏิบัติงานของท้องถิ่นจังหวัดลำพูน 7.1.5 อุดหนุนเกษตรอำเภอเมืองลำพูน 7.1.6 อุดหนุนที่ทำการปกครองอำเภอเมือง งานพระนางจามเทวี 7.1.7 อุดหนุนโครงการพัฒนาศักยภาพสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการข้าราชการ 7.1.8 อุดหนุนโครงการเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรมระดับประถมศึกษา 7.1.9 อุดหนุนครูผู้สอนศูนย์กีฬาจังหวัดลำพูน โครงการพัฒนาการกีฬา 7.1.10 อุดหนุนโรงเรียนต่าง ๆ โครงการอาหารกลางวัน 7.1.11 อุดหนุนโรงเรียนโครงการการศึกษานอกโรงเรียน 7.1.12 อุดหนุนการเข้าค่ายอบรมยุวชาคนอกโรงเรียน 7.1.13 อุดหนุนสนับสนุนการศึกษาวิจัยของครูบุคลากร 7.1.15 อุดหนุนการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	ลักษณะโครงการ
	7.2 การสนับสนุนหรืออุดหนุนกิจการที่เป็นสาธารณประโยชน์	7.1.16 อุดหนุนบุคลากรทางการแพทย์ รพ.ลำพูน ศูนย์แพทย์ฯ 7.1.17 อุดหนุนการพัฒนางานสาธารณสุขมูลฐาน 7.1.18 อุดหนุนสมทบหลักประกันสุขภาพ 7.1.19 อุดหนุนการจัดทำผังเมือง 7.2.1 อุดหนุนชุมชนตามโครงการบ้านเอื้ออาทร 7.2.2 อุดหนุนกองทุนด้านเอดส์ 7.2.3 อุดหนุนการศาสนาวัฒนธรรมประเพณีหรือกิจกรรมอันเป็นสาธารณประโยชน์ 7.2.4 อุดหนุนกองทุนสวัสดิการ 7.2.5 อุดหนุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานชุมชนเข้มแข็ง 7.2.6 อุดหนุน อปต.อุโมงค์ บรรพชา/อุปสมบทหมู่ภาคฤดูร้อน 7.2.7 อุดหนุน อปต.อุโมงค์ การจัดงานบุญสลากกัณฑ์ 7.2.8 อุดหนุนอปต.อุโมงค์เกี่ยวกับกิจกรรมธรรมสังฆจร 7.2.9 อุดหนุน อปต.สอภธรรมสนามหลวง 7.2.10 อุดหนุน อปต.อุโมงค์ โครงการพัฒนาจิตใจโดยใช้วัดเป็นศูนย์กลาง 7.2.11 อุดหนุนโครงการไหว้สาป่ารมี 133 ปี ครุบาเจ้าศรีวิชัย 7.2.12 อุดหนุนศาสนา(วัด) ในพื้นที่ 10 วัด

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	ลักษณะโครงการ
		7.2.13 อุดหนุน อปต.อุโมงค์ โครงการ โรงเรียนพระปริยัติธรรม โรงเรียนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ 7.2.14 อุดหนุนสภาวัฒนธรรม โครงการทำบุญวัดเซตวัน 7.2.15 อุดหนุนสภาวัฒนธรรม ทำบุญแดนเมือง 7.2.16 อุดหนุน อปต.อุโมงค์ ประเพณีสร้างน้ำพระธาตุฯ